63 let Gorenjski časnik od leta 1947
Prvi predhodnik tednik Gorenjec leta 1900

Gorenjski Glas

PETEK, 23. julija 2010

Leto LXIII, št. 58, cena **1,50 EUR**, 19 HRK | Odgovorna urednica: Marija Volčjak | Časopis izhaja ob torkih in ob petkih | info@g-glas.si | www.gorenjskiglas.si

Slovenija dobiva planinski muzej

V Mojstrani v teh dneh potekajo še zadnje priprave na odprtje Slovenskega planinskega muzeja. Slovesno ga bodo odprli 7. avgusta.

Marjana Ahačič

Mojstrana - V soboto, 7. avgusta, prav na dan, ko je pred 115 leti dovški župnik Jakob Aljaž na vrhu Triglava postavil zdaj po njem imenovani stolp, bodo v Mojstrani odprli Slovenski planinski muzej. Kot kamena gmota oblikovana stavba, ki je v dveh letih zrasla v neposredni bližini poslopja, v katerem je bila nekoč na ogled triglavska muzejska zbirka, v dneh pred slovesnostjo dobiva še vsebino. Osnova stalne razstave ostaja triglavska planinska zbirka, sama postavitev pa bo precej sodobnejša, je povedal vodja projekta Slovenski planinski muzej in predsednik Planinskega društva Dovje-Mojstrana **Miro Eržen.** Razstava bo namreč kombinacija eksponatov in slikovnega gradiva ob uporabi sodobne avdio-vizualne tehnike. Interaktivni del razstave bo zasnovan kot vzpon na goro, ob njem pa bodo obiskovalci spoznavali vse pomembne mejnike slovenskega planinstva: "od planinskega gospodarstva, do poti, gorskega reševanja, vrhunskega alpinizma in do vsega tistega, kar nas v gorah bogati".

V muzej so planinci, občina, država in Evropa skupaj vložili 3,2 milijona evrov. Iz evropskih strukturnih skladov so pridobili 1,65 milijona evrov, ministrstvo za kulturo naj bi prispevalo petsto tisoč evrov, kranjskogorska občina pa 650 tisoč evrov. Da bi zaprli finančno konstrukcijo in po dolgih letih čakanja vendarle uresničili željo po slovenskem planinskem muzeju, so v Mojstrani ustanovili tudi Fundacijo Avgusta Delavca, v okviru katere naj bi z donacijami in prispevki zbrali preostalih štiristo tisoč evrov.

Miro Eržen pred stavbo novega Slovenskega planinskega muzeja / Foto: Gorazd Kavčič

Usoden padec z jadralnim padalom

Pri padcu s tandem jadralnim padalom je v sredo na Voglu umrla 41-letna danska državljanka. Tridesetletni pilot iz Komende se je huje ranil.

Simon Šubic

Vogel - V sredo dopoldne sta na Voglu kmalu po vzletu padla jadralna padalca, ki sta letela v tandemu. Pri tem se je tridesetletni pilot - po naših podatkih gre za **Roka Faganela** iz Komende - huje ranil, 41-letna Danka, ki je letela z njim v tandemu, pa je zaradi hudih ran na kraju umrla.

"V sredo ob približno 10. uri sta 41-letna Danka in tridesetletni pilot jadralnega padala iz Komende v tandemu poletela z vzletišča Orlove glave na Voglu. Kmalu po vzletu pilot ni mogel več obvladovati jadralnega padala in je z višine približno petdeset metrov padel na strmo skalno območje. V nesreči je državljanka Danske utrpela tako hude rane, da je na kraju umrla, hudo ranjenega pilota pa so reševalci s helikopterjem odpeljali v ljubljanski klinični center. Vzrok za nesrečo še ni znan," je okoliščine tragičnega padca predstavil **Andrej Zakrajšek,** tiskovni predstavnik Policijske uprave Kranj. Pri reševanju ponesrečencev so pomagali gorski reševalci iz Bohinja in posadka helikopterja Slovenske vojske. Kraj nesreče si je ogledal tudi inšpektor za preiskovanje letalskih nesreč z ministrstva za promet.

Tandem polet z jadralnim padalom se je za tridesetletnega pilota iz Komende in 41-letno Danko končal nesrečno (fotografija je simbolična). / Foto: Milan Jeram

8. stran

Po osmih letih spet prvoligaška tekma v Kranju

V 2. krogu prve slovenske nogometne lige se bodo tako Kranjčani kot Domžalčani jutri predstavili domačim navijačem.

Vilma Stanovnik

Kranj, Domžale - Minuli konec tedna se je začela nova sezona v najmočnejši slovenski nogometni ligi. V prvem krogu sta obe gorenjski ekipi gostovali. Ekipa Domžal si je prve točke priborila z zmago z 0 : 1 proti CM Celju, ekipa Triglava Gorenjske pa je bila visoko, kar 5 : 0 poražena v Mariboru. Toda Kranjčani zagotavljajo, da jim prvi poraz ni vzel moči in da si na domači zelenici jutri želijo prve zmage v novi sezoni. Ljubiteljem nogometa se želijo predstaviti v najboljši luči.

"Želimo si polno tribuno, vsi obiskovalci pa so v igri za posebno nagrado. Povabilo v športni center torej velja!" pred tekmo, ki jo bodo Kranjčani igrali jutri ob 18. uri, vabi direktor Miran Šubic, članska ekipa pa po osmih letih prvoligaškega posta v Kranju obljublja dober nogomet. Prav tako si lahko borbo za prvo domačo zmago obetajo navijači v Domžalah, kjer bo jutri ob 20. uri še kako zanimivo, saj v goste prihajajo aktualni državni prvaki, ekipa Luke Kopra.

vsebina 58

AKTUALNO

Morje celo hladnejše od jezer

Slovensko morje se po precejšnji ohladitvi minuli konec tedna počasi ogreva, tako da je "gorenjsko morje" trenutno toplejše - vsaj na Bledu, kjer se temperatura vode v jezeru v zadnjem tednu giblje okoli 24 stopinj Celzija. 3

GORENJSKA

Po protestu znižali priključnino

Vaščani Dorfarij, Form in Sv. Duha niso mogli verjeti očem: za priključek na kanalizacijsko omrežje naj bi plačali od dveh pa tudi do šestnajst tisoč evrov. Po protestu je občina priznala napako. 6

GG+

Odvetnik, ki zmaguje na Dunaju in v Celovcu

Slovenski odvetnik mag. Rudi Vouk je od leta 2001 naprej vztrajal s pritožbami na dunajsko ustavno sodišče in uspel. Koroška vlada je morala že postaviti tri nove dvojezične krajevne table. 12, 13

GG+

Vsa družina se vozi na elektriko

Andrej Pečjak s Češnjice pri Podnartu je glede električnih avtomobilov eden največjih slovenskih zanesenjakov. Prvega avtomobila na električni pogon se je lotil že daljnega leta 1983, zdaj se s takšnimi vozijo že vsi družinski člani. 13

VREME

Danes bo sončno in vroče. V soboto bo oblačno in hladneje s plohami in nevihtami. Pihal bo severnik. V nedeljo bo delno jasno s kakšno ploho.

16/21 °C

jutri: pretežno oblačno, plohe

9 770352 066025

Kranj

Proti zapiranju v ustanove

Skupina posameznikov, združenih v gibanje Iz-hod, je minuli teden začela pohod proti totalnim ustanovam oziroma nasilju zapiranja ljudi. V dobrem mesecu nameravajo obhoditi vse psihiatrične bolnišnice in posebne zavode, pa tudi nekaj zaporov, zavodov za usposabljanje, domov za stare, za tujce ... Med drugim se bodo ustavili tudi v Psihiatrični bolnišnici Begunje. S tem želijo opozoriti na problem zapiranja ter sprožiti razpravo o načinih oskrbe in obravnave brez zapiranja. "Namen je vzbuditi solidarnost in prijateljstvo med ljudmi, kar je tudi temelj in glavno načelo pohoda," poudarjajo v gibanju Iz-hod, pri katerem sodeluje tudi nekdanji dekan fakultete za socialno delo Vito Flaker. Ob tem so še dodali, da to ni nikakršen napad na te ustanove, ampak jim želijo zgolj ponuditi podporo pri razvoju skupnostnih služb, ki bi zvišale kakovost storitev za njihove stanovalce in ki bi jim omogočale spoštovanje vseh človekovih pravic ter varovale osebno dostojanstvo stanovalcev. **M. R.**

Ljubljana

Franc Žnidaršič izstopil tudi iz stranke

Poslanec Franc Žnidaršič je sporočil, da nepreklicno izstopa tudi iz stranke DeSUS. Že decembra lani pa je izstopil iz poslanske skupine DeSUS in je odtlej deloval kot nepovezani poslanec. **M. R.**

Na morju nas bo branil Triglav

V sanktpetersburški ladjedelnici Almaz so v sredo splovili novozgrajeno večnamensko vojaško ladjo Triglav, ki jo je naročilo slovensko ministrstvo za obrambo. Po besedah ministrice za obrambo **Ljubice Jelušič** bo ladja večnamenska, saj ne pomeni zgolj okrepitve naše obrambne sposobnosti na morju, temveč jo bodo uporabljali tudi za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami na morju. V prvi vrsti jo bodo sicer uporabljali za obrambo našega akvatorija in obalnega prostora, opremljena pa je tudi za iskanje in reševanje ponesrečencev na morju v vseh vremenskih razmerah, še zlasti pa v primerih večjih pomorskih nesreč, ter za sodelovanje pri čiščenju in zajezitvi večjih onesnaženj morja in pomoč v primerih požarov na trgovskih ladjah. Dijaki in študenti bodo na ladji lahko opravljali tudi obvezno prakso, predvsem iz navigacije in ladijskega strojništva. V koprsko pristanišče bo ladja prispela predvidoma konec novembra. **M. R.**

Darilo izžrebanemu naročniku časopisa Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si
Knjigo prejme PETER FERJAN iz Preddvora.

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Številke in še en festival

Bralcem, ki zbirate številke od 1 do 5 za sodelovanje v nagradni igri, ki jo v sodelovanju pripravljata Gorenjski glas in Mercator, smo dolžni pojasnilo. Radi bi vas obvestili, da se bo nagradna igra nadaljevala septembra, ko bodo v prilogah Gorenjskega glasa: Jeseniških in Deželnih novicah, Kranjčanki in Kranjskem glasu, objavljene nove številke. Nato bo vsak mesec sledila nova številka, in ko boste zbrali vseh pet, boste kupončke oddali v nabiralnike in s tem sodelovali v žrebanju za enodnevni izlet za eno osebo. Vabljeni k sodelovanju!

Kaj ponuja Festival Radovljica?
Od sobote, 7. avgusta, pa vse do nedelje, 22. avgusta, bo potekal že tradicionalni Festival Radovljica, ki bo avgustovske večere obogatil z desetimi koncerti. Vsi, razen enega, ki bo v cerkvi Marijinega oznanjenja v Velesovem, se bodo zgodili v prenovljeni radovljiški Graščini. Ker je Gorenjski glas sponzor festivala, vam podarjamo po dve vstopnici za pet koncertov. Če želite sodelovati v žrebanju za nagradni vstopnici (podelili jih bomo pet kompletov), odgovorite na nagradno vprašanje: Naštejte nekaj dvoran v radovljiški Graščini, napišite kaj o njeni zgodovini in katere dejavnosti se odvijajo v njej. Odgovore s svojimi podatki (ime, priimek, naslov in telefonska številka) nam pošljite najkasneje do konca julija na naslov: koticek@g-glas.si. **D. K.**

Po novem višji socialni transferji

Na podlagi objavljenega indeksa rasti cen življenjskih potrebščin v prvi polovici leta je ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve s 1. julijem uskladilo višino socialnih plačil.

Mateja Rant

Kranj - Na podlagi tega minimalni dohodek po novem znaša 229,52 evra. Posameznikom in gospodinjstvom bodo od 1. julija dalje izplačevali višje otroške dodatke, in sicer glede na dohodek na družinskega člana za prvega otroka od 19,88 do 114,31 evra, za drugega otroka od 27,50 do 125,73 evra in za tretjega otroka od 35,11 do 137,18 evra.

Dodatek za nego otroka po novem znaša 100,57 evra, za otroka s težko motnjo v duševnem razvoju ali gibalno oviranega otroka pa 201,21 evra. Velike družine s tremi otroki bodo po novem prejele dodatek v višini 391,60 evra, družine s štirimi ali več otroki pa 477,56 evra. Starševski dodatek bodo po novem izplačevali v višini 195,56 evra. Plačilo dela rejniku znaša 122,93 evra, materialni stroški za rejenca pa 271,45 evra. Plačila, ki jih izplačuje zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, so uskladili tako, da po novem dodatek za pomoč in postrežbo za najtežje skupine upravičencev znaša 412,54 evra, za opravljanje vseh osnovnih življenjskih potreb 288,78 evra in za opravljanje večine življenjskih potreb 144,39 evra. Invalidnina za telesne okvare, ki so posledica poškodbe pri delu ali poklicne bolezni, glede na stopnjo invalidnosti, znaša od 41,26 evra do 99,01 evra, za okvare, ki so posledica bolezni ali poškodbe zunaj dela, pa od 28,88 do 69,31 evra. Osnova za odmero dodatnih pravic je po novem 412,54 evra. Nadomestilo za invalidnost se je s 1. julijem zvišalo na 287,52 evra, dodatek za tujo nego in pomoč invalidnim osebam, ki potrebujejo pomoč pri opravljanju vseh osnovnih življenjskih potreb, znaša 164,29 evra, za tiste, ki potrebujejo pomoč pri opravljanju večine osnovnih življenjskih potreb, pa 82,15 evra.

Nekoliko bodo višje tudi štipendije. Državna štipendija brez dodatkov tako po novem znaša 38,79 evra za dijaka in 58,19 evra za študenta, Zoisova štipendija brez dodatkov 65,74 evra za dijaka in 101,30 evra za študenta, Zoisova štipendija brez dodatkov za študij v tujini pa 131,48 evra za dijaka in 202,60 evra za študenta. Glede na dohodek na družinskega člana, bo štipendija lahko višja za 21,56 evra do 54,96 evra, glede na vrsto in področje izobraževanja pa 30,17 evra. Dodatek za učni oziroma študijski uspeh znaša 20,46 evra za dijake s povprečno oceno najmanj 4,1 ali več oziroma za študente s povprečno oceno najmanj 8,5 ali več ter 37,72 evra za dijake s povprečno oceno najmanj 4,5 ali več oziroma študente s povprečno oceno najmanj devet ali več. Dijakom in študentom pripada še dodatek za izobraževanje zunaj stalnega prebivališča, ki za bivanje zunaj kraja stalnega prebivališča znaša 85,13 evra, za prevoz v primestnem ali medkrajevnem prometu pa glede na oddaljenost v kilometrih od kraja stalnega prebivališča od 48,50 do 100,23 evra. Štipendisti s posebnimi potrebami pa prejmejo še dodatek v višini 50,65 evra.

Zna poslušati in slišati

To je ob odprtju županske pisarne zagotovil Darjan Petrič, ki Kranjčane in Kranjčanke vabi, da z njim oblikujete pobude in rešitve za nove projekte.

Vilma Stanovnik

Kranj - "Rad bi bil župan vseh, rad bi slišal čim več predlogov, idej, rešitev in pobud. Prav tako bi rad slišal za težave, s katerimi se občani srečujete. Zavzemam se za komunikacijo s sodobnimi tehnologijami, nikakor pa ne želim zanemariti pristnega človeškega stika, saj želim povabiti, poslušati in tudi slišati. Ta pisarna, ki jo odpiram je zato eden načinov, ki me bo povezala z vami," je ob sredinem odprtju županske pisarne na Prešernovi ulici na vogalu Glavnega trga poudaril županski kandidat **Darjan Petrič** (na fotografiji).

Med prvimi, s katerimi se bo sestal, bodo predstavniki civilne iniciative za ohranitev življenja v mestu Kranju.

"Kranj zasluži boljše. To me boste slišali ponavljati, saj sem prepričan, da je Kranj velike potenciale zamudil in izgubil," je tudi dejal Petrič, preden je, skupaj s predsednikom mestnega odbora SD Kranj **Stanetom Boštjančičem** in predsednico mestnega obora LDS **Darjo Kovačič**, simbolično prerezal trak vhoda v županso pisarno. Ta bo med tednom odprta vsak dan med 9. in 12. uro ter med 16. in 19. uro. Ob četrtkih in petkih se bodo pridružili akciji Nakupujem v mestu in uradne ure podaljšali do 21. ure, ob sobotah pa bo pisarna odprta med 8. in 12. uro.

Slovesno pri Ruski kapelici

To nedeljo se bodo na slovesnosti pri Ruski kapelici na cesti na Vršič spet poklonili spominu na ruske ujetnike.

Marjana Ahačič

V nedeljo se bo ob 10. uri pri Ruski kapelici pod Vršičem začela tradicionalna spominska slovesnost, ki jo zdaj že štirinajsto leto zapored v spomin na ruske ujetnike, ki jih je pri gradnji gorske ceste prek Vršiča leta 1916 zasul snežni plaz, skupaj z Občino Kranjska Gora in veleposlaništvom Ruske federacije pripravlja Društvo Slovenija Rusija. Častna pokroviteljica letošnje slovesnosti bo ministrica za kulturo Majda Širca, iz Rusije pa prihajajo kar tri delegacije: delegacija državne dume, ki jo bo tudi tokrat vodila podpredsednica Ljubov Sliska, ter delegacija Sveta federacije na čelu s predsednikom odbora za nadzor nad zagotavljanjem delovanja Sveta federacije Vladimirjem Kulakovom. Delegacijo ruske pravoslavne Cerkve bo vodil nadškof poltavski in mirogorodski Filip, ceremonije pa se bo tradicionalno udeležila tudi enota garde ruske vojske.

"Kapelica predstavlja simbol naših dobrih odnosov. Rusko-slovenski odnosi napredujejo in imajo prijateljski značaj. Zadovoljen sem z živahnim političnim dialogom med državama," je pred prireditvijo poudaril veleposlanik ruske federacije v Sloveniji Doku Gapurovič Zavgajev. "Povezave so vsebinsko bogate na kulturnem, športnem in znanstveno-raziskovalnem področju," je ocenil in dejal, da vidi še veliko možnosti za sodelovanje med državama.

Letošnje spominske slovesnosti se začenjajo že danes s koncertom ruskih duhovnih pesmi v frančiškanski cerkvi v Ljubljani, nadaljevale pa se bodo jutri, ko bo na Prešernovem trgu koncert Orkestra slovenske vojske in ruskih gardistov. V sklopu prireditev bo jutri ob 18. uri v Kranjski Gori na Trgu pred cerkvijo nastop domačih pevcev in pevcev, ki spremljajo nadškofa Filipa, za tem pa še spominska maša ter ob 20.30 v dvorani Vitranc nastop Slovenskega okteta. Osrednja slovesnost pri Ruski kapelici pa se bo, kot rečeno, začela v nedeljo ob 10. uri.

Morje celo hladnejše od jezer

Slovensko morje se po precejšnji ohladitvi minuli konec tedna počasi ogreva nazaj, tako da je "gorenjsko morje" trenutno toplejše - vsaj na Bledu.

Simon Šubic

Kranj - Po krajši ohladitvi konec minulega tedna se je ozračje kaj hitro spet začelo ogrevati, tako da se bo danes temperatura ponekod približala neznosnim 35 stopinjam Celzija. Med vsemi recepti za primerno osvežitev v takšni vročini je med najbolj priporočljivimi kopanje. Čeprav ima slovensko morje po nenadni ohladitvi, ko je temperatura vode z 31 padla na pičlih 18 stopinj Celzija, sedaj že okoli 22 stopinj Celzija, je te dni hladnejše od Blejskega jezera in samo malenkostno toplejše od Bohinjskega jezera.

Blejsko jezero te dni kopalce vabi s prijetnimi 24 stopinjami Celzija. / Foto: Gorazd Kavčič

Temperatura Blejskega jezera se v zadnjem tednu ni bistveno spremenila in se v Zaki giblje okoli 24 stopinj Celzija, nam je zaupala **Nika Morič** iz Campinga Bled. "Tako toplo je jezero že zadnja dva tedna, vse odkar je nastopila vročina." Dolgoletno povprečje temperature Blejskega jezera v juliju je sicer po podatkih Agencije RS za okolje 22,3 stopinje Celzija, avgusta pa skoraj 23 stopinj Celzija.

Opazneje se je zadnji konec tedna ohladilo Bohinjsko jezero, ki pa je še vedno precej toplejše od dolgoletnega povprečja. "Letos je Bohinjsko jezero zelo toplo, zato se v njem veliko kopajo. Še prejšnji teden je imela voda od 24 do 25 stopinj, sedaj se je ohladila na 21,4 stopinje Celzija," je sporočil **Samo Gardener** iz Turizma Bohinj. Dolgoletna povprečna temperatura Bohinjskega jezera v juliju je sicer 17,1 stopinje Celzija, imajo zavedeno v publikaciji Agencije RS za okolje.

Precej se je v zadnjih dneh ohladila tudi Sava v Dragočajni. V avtokampu Smlednik so namreč še prejšnji teden namerili okoli 18 stopinj, sedaj pa ima voda samo še med 15 in 16 stopinjami Celzija. "Trenutno je voda nekoliko prehladna, tako da ne opazimo junaka, ki bi se v njej kopal. Še prejšnji teden je bilo povsem drugače," je povedal **Domen Stenovec.**

Preverili smo še temperaturi Planšarskega jezera na Jezerskem in Zbiljskega jezera. Prvo ima po besedah **Milana Milošiča,** lastnika gostišča Ob jezeru, okoli 18 stopinj Celzija. Jezero ni ravno namenjeno kopanju, se pa včasih kdo le vrže vanj, največkrat kakšni taborniki, pove sogovornik. Zbiljsko jezero ima te dni 23 stopinj Celzija, kar je po besedah gospodarja Turističnega društva Zbilje **Uroša Koširja** normalna temperatura za vroče poletje. Ob jezeru ni urejenih kopališč, zato tudi nimajo kopalcev. "Še največkrat se kdo v vodo vrže med vožnjo s čolnom," je še pojasnil. Kopalce je te dni opaziti tudi v nekdanjem kopališču Puštal ob Sori, kjer pa je sedaj divje kopališče, zato temperature vode nihče ne meri, so nam pojasnili v Lokalni turistični organizaciji Blegoš.

Polovica ima prenizke pokojnine

Mateja Kožuh Novak, predsednica slovenskih upokojencev, ob rob današnji razpravi o zamrznitvi pokojnin: "Polovica upokojencev ima že zdaj tako nizke pokojnine, da bi jim jih morali dvigniti."

Cveto Zaplotnik

Kranj - Vlada naj bi danes na delovnem posvetu o proračunu za prihodnji dve leti zavzela stališče tudi do predloga o zamrznitvi pokojnin. V sindikatih in v nekaterih političnih strankah se s tem ne strinjajo, prav tako ne v Zvezi društev upokojencev Slovenije. "Polovica upokojencev ima tako nizke pokojnine, da bi jim jih morali dvigniti. Na to opozarjamo politike že precej časa, a kaže, da jih revščina starejših ne gane. Žal tu ne gre samo za revščino starejših, ampak za revščino celih družin, saj imajo revni upokojenci zelo verjetno slabo plačane ali brezposelne otroke," pravi predsednica zveze **Mateja Kožuh Novak** in dodaja: "Po podatkih iz letošnjega junija ima manj kot petsto evrov pokojnine 202.501 upokojenec, od tega 93.297 starostne, drugi pa invalidske, družinske in vdovske pokojnine. K tej številki je treba prišteti še vsaj polovico od 52.138 upokojencev, ki so delali drugje in dobijo pri nas dodatek k pokojnini - to so Slovenci iz drugih krajev Jugoslavije, obmejni delavci, ki so službovali na Hrvaškem, in tisti, ki so del delovne dobe delali doma. Varstveni dodatek prejema 46.245 upokojencev, ki imajo pokojnine nižje od 444 evrov in nimajo premoženja; po novi zakonodaji pa jih bo še za tretjino manj."

"Morebitna zamrznitev pokojnin bo upokojence prizadela toliko, kolikor se bodo povečali življenjski stroški. Ljudem zmanjkuje za plačilo položnic. Po podatkih iz projekta Starejši za starejše v obdobju 2004-2008 več kot 15 odstotkov starejših od 69 let ni moglo z lastnim dohodkom pokriti osnovnih življenjskih potreb, kar 16 odstotkov pa jih je izjavilo, da jim pogosto zmanjka denarja. Podatkov za leto 2009 še nismo analizirali," pravi Mateja Kožuh Novak in dodaja: "Delavci pripravljajo za jesen velike demonstracije. Če bodo člani upravnega odbora zveze prisluhnili članom, ki nas vsak dan kličejo, se bomo protestom pridružili. Vladi predlagamo, da se mora s predstavniki tako velike skupine, kot smo upokojenci, pogovarjati direktno, ne prek časopisov. Če je država v taki stiski, da mora jemati najrevnejšim, mora predstaviti celovit varčevalni načrt, kjer bo prikazala varčevalne ukrepe od zgoraj navzdol: koliko bodo prispevali lastniki kapitala, koliko poslanci državnega zbora, sodniki in zdravniki, koliko javni delavci in nato šele, koliko delavci v zasebnem sektorju in upokojenci. Ljudje so izjemno skromni, znajo stisniti pasove, a morajo vedeti, da država ne varčuje le pri njih."

Mateja Kožuh Novak

Elektro Gorenjska: vrnili bomo denar

Boštjan Bogataj

Kranj - Po seji nadzornega sveta Elektro Gorenjska je jasno: gorenjski distributer bo vrnil preplačano električno energijo od leta 2008. Spomnimo, da je Urad za varstvo konkurence lani ugotovil, sodišča pa nato potrdila, da je pet slovenskih elektrodistributerjev neupravičeno in v dogovoru zvišalo ceno električne energije za šest odstotkov. "Elektro Gorenjska se je odločil svojim odjemalcem povrniti domnevno preplačilo električne energije," se je glasilo včerajšnje skopo sporočilo iz Elektro Gorenjska. Odločitev nadzornega sveta (oziroma lastnika - Republike Slovenija) pod vodstvom Ludvika Sotelška je presenetljiva in je zagotovo odgovor na akcijo Društva za vračilo preplačane električne energije, ki ga vodi ekonomist Rado Pezdir.

"V društvu smo bili presenečeni, saj so se prej vsi zelo upirali, hkrati pa smo veseli, da je vsaj eno podjetje pobegnilo iz kartela. Upam, da bodo drugi elektrodistributerji ravnali enako," je odločitev Elektro Gorenjska komentiral Pezdir, ki pa je še vedno skeptičen in ne zaupa niti besedam nadzornikov. Zato bodo akcijo vodili naprej in še vedno zbirajo pooblastila naročnikov, vse do nakazil naročnikom. "S tem Elektro Gorenjske priznava dogovarjanje o cenah, saj ne morejo vračati preplačil in hkrati vztrajati, da so ravnali zakonito. To je sicer povedalo že sodišče, le elektrodistributerji se za pravno državo niso zmenili. Naj vsi vedo, da tako ne gre, in naj v bodoče prej premislijo o takšnih dejanjih," še pravi Rado Pezdir in napoveduje novo akcijo: vračilo denarja za preplačane avtoceste.

Radovljica

V Radovljici obnavljajo zdravstveni dom

V prvem nadstropju zdravstvenega doma v Radovljici že vse poletje izvajajo obnovitvena dela, v okviru katerih bodo najprej obnovili čakalnice zobozdravstvenih ordinacij, stare prostore zobne tehnike pa preuredili v dodatno splošno ambulanto. Sledila bo obnova prostorov ginekološke ambulante in čakalnice. Ocenjena vrednost gradbenih del je približno 180 tisoč evrov, od katerih bo večino, približno 118 tisoč evrov, prispevalo Ministrstvo za zdravje, preostanek pa Občina Radovljica, Osnovno zdravstvo Gorenjske in zobozdravstveni koncesionarji. Osnovno zdravstvo Gorenjske bo krilo tudi stroške opreme obnovljenih prostorov. Dela bodo predvidoma zaključena do konca oktobra. **M. A.**

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:
Boštjan Bogataj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Urša Peternel, Mateja Rant, Stojan Saje, Vilma Stanovnik, Simon Šubic, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir, Štefan Žargi;
stalni sodelavci:
Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Matjaž Gregorič, Ana Hartman, Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič, Jasna Paladin, Ana Volčjak

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, IlovarStritar d.o.o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

LEKTORICA
Marjeta Vozlič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA
Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d.o.o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, fax: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjska (enkrat letno), TV okno in osemnajst lokalnih prilog / Tisk: Druck Carinthia GmbH & CoKG, St. Veit/Glan (Št. Vid na Glini), Avstrija / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,50 EUR, letna naročnina: 140,40 EUR; Redni plačniki imajo 10 % popusta, polletni 20% popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 8,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/ 201 42 48.

Gradili bodo prizidek k šoli

Tržiški občinski svetniki so potrdili projekt, ki zagotavlja gradnjo prizidka oziroma obnovo Osnovne šole Križe.

Boštjan Bogataj

Tržič - Osnovna šole Križe s 322 učenci bo čez dve leti praznovala štirideset let, odkar so jo s pomočjo samoprispevka zgradili in odprli. "Šola je premajhna, nima ustrezne knjižnice, računalniška učilnica je v kabinetu telovadnice," je stanje za sedanje razmere premajhne šole opisal župan Borut Sajovic. Cilj investicije je zagotoviti dovolj prostora za ustrezno delitev pouka in drugih dejavnosti v sklopu šole in vrtca. Z uvedbo devetletke je pomanjkanje prostora še večje, saj redni pouk poteka v 18 učilnicah in telovadnici, v osmem in devetem razredu pa se učenci delijo še na tri nivoje.

Ti učenci imajo tako pouk tudi v učilnici drugega razreda (drugošolci so takrat v telovadnici), individualni pouk poteka v ograjenem hodniku, ki ni ogrevan in je neprimerno osvetljen. Učilnica za gospodinjski pouk lahko danes sprejme le 12 učencev, računalniška učilnica pa je v prostoru, kjer so prvotno shranjevali športna orodja. Tudi zato sta se občinska uprava, sedaj pa tudi občinski svet odločila za gradnjo prizidka s šestimi novimi učilnicami, od katerih jih bo nekaj namenjenih šolarjem, druge pa sosednjemu vrtcu, urejeni bosta tudi sodobna multimedijska učilnica in knjižnica.

"Kmalu naj bi pridobili gradbeno dovoljenje in se prijavili na jesenski evropski razpis za razvoj regij in ministrstva za šolstvo in šport," o delu na novi investiciji pravi župan Sajovic, ki pa o končnih številki vrednosti investicije še ne more govoriti - ocenjena je med sedemsto tisoč in milijonom evrov, koliko bo morala občina prispevati iz lastnega proračuna, pa sedaj ni jasno. "Prepričan sem, da bomo pridobili več kot petdeset odstotkov investicije," pravi župan.

Udobje tudi v naravi

V Campingu Bled bodo ponudbo obogatili z lesenimi kožaricami, ki jih bodo lahko oddajali tudi pozimi. Poskusno so postavili dve in če se bosta obnesli, bo prihodnje leto zrasla kar cela vasica dvajsetih kožaric.

Mateja Rant

Bled - V Campingu Bled so v teh dneh začeli postavljati dve tako imenovani kožarici, v katerih bodo prve goste predvidoma lahko sprejeli v začetku avgusta. Po besedah vodje prodaje v Campingu Bled **Nike Morič** bodo prvi dve kožarici, katerih ponudbo dopolnjuje kad z vročo vodo za štiri osebe, postavili poskusno, če se bosta obnesli, pa bo prihodnje leto zrasla kar cela vasica dvajsetih kožaric. Za postavitev dveh kožaric skupaj z ozelenitvijo okolice bodo odšteli skoraj štirideset tisoč evrov.

V blejskem kampu so začeli postavljati leseni kožarici. / Foto: Gorazd Kavčič

"Gre za pasivne ekološke hiše, izdelane iz neobdelanega in neimpregniranega macesnovega lesa. Vsaka meri približno deset kvadratnih metrov, v njej pa bosta dve postelji s posteljnino prav tako iz naravnih materialov, in sicer organsko pridelanega lanu in bombaža," je razložila Nika Morič. Kožarice bodo tudi ogrevane, saj želijo, da bi bil v prihodnje kamp vsaj kak mesec odprt tudi pozimi, in sicer med biatlonskim prvenstvom na Pokljuki in prek novoletnih praznikov. Že letos pred začetkom sezone so tako obnovili enega od sanitarnih objektov in uredili talno gretje. "Prihodnje leto pa imamo v načrtu še obnovo sanitarnega objekta v neposredni bližini kožaric, ki bi ga preuredili v individualne kopalnice za najemnike kožaric, ki bodo opremljene s tušem, kadjo, dvema lijakoma in ločenim straniščem," je razložila Nika Morič in dodala, da s tem sledijo novim smernicam na področju kampiranja, ki so jih strnili v besedi glamping in pomeni glamurozno kampiranje. Šlo naj bi torej za kampiranje, ki ponuja udobje hotela višje kategorije, a v tesnem stiku z naravo. S projektom ekološke vasice kožaric so se prijavili tudi na razpis Snovalec in se uvrstili med 16 finalistov. Med tri najboljše, ki bodo znani oktobra, bodo razdelili okrog štirideset tisoč evrov.

Lesce

Čebelarski center bodo začeli graditi še ta mesec

Še ta mesec se bo v Rožni dolini v Lescah začela gradnja Čebelarskega razvojno izobraževalnega centra Gorenjske. Center, ki naj bi bil po načrtih zgrajen do konca prihodnjega poletja, bo dal celovito podporo razvoju, raziskovanju, ohranjanju in promociji čebelarstva in kranjske sivke na Gorenjskem kot pomembnega dejavnika pri varovanju narave in njene biotske raznovrstnosti. Kot so prepričani na občini Radovljica, bo razvojni center posredno kakovostno nadgradil ponudbo turistične destinacije, vezano na doživljanje naravne in kulturne dediščine. Čebelarski center bo na skoraj sedemsto kvadratnih metrih površine obsegal prostore za tehnološko-razvojni del centra (polnilnica medu, satnišnica), razstavne, promocijsko informacijske in upravne prostore in večjo predavalnico ter delavnico. Radovljiški župan Janko S. Stušek in direktor podjetja SGP Tehnik, d. d., Škofja Loka Klemen Ferjančič sta pogodbo o gradnji centra podpisala pred tednom dni. Vrednost pogodbenih del znaša 820 tisoč evrov. Večino sredstev za izvedbo 1,2 milijona vrednega projekta bo prispeval Evropski sklad za regionalni razvoj. **M. A.**

Jesenice

Podpisi za ohranitev čebel

Prek tri tisoč Slovenk in Slovencev se je doslej že podpisalo pod peticijo za ohranitev čebel, s katero želi Čebelarska zveza Slovenije s problematiko čebel in čebelarstva seznaniti čim širši krog ljudi. Na Gorenjskem so podpise zbirali pred dnevi v Kranju, v torek pa tudi na Jesenicah, kjer se je v samo dveh urah pod peticijo podpisalo prek sto ljudi. Kot je povedal predsednik Čebelarske zveze Gorenjske **Drago Kotnik,** na ta način želijo doseči, da bi država čebele razglasila za ogroženo vrsto, da bi poskrbela za ozaveščanje javnosti o pomenu čebel, da bi spodbujala sajenje medovitih rastlin po parkih ter da bi se zmanjšala uporaba fitofarmacevtskih sredstev. "Brez čebel ni življenja!" je pisalo na majicah čebelarjev na stojnici, kjer so obiskovalci lahko dobili tudi zanimive informacije in zloženke o čebelah in čebeljih pridelkih. Na Gorenjskem imamo 740 čebelarjev, ki so vključeni v osemnajst čebelarskih društev. **U. P.**

Novi obrazi med županskimi kandidati

Predstavljati začenjamo tiste županske kandidate, ki so v javnosti manj znani in se bodo jeseni za županskо mesto potegovali prvič. Prvi je na vrsti Tomaž Stare, kandidat stranke Zares za župana občine Jesenice.

Urša Peternel

Jesenice - "Poštenost, komunikativnost, družabnost in sposobnost dialoga." S temi besedami svoje osebnostne lastnosti povzema kandidat za župana občine Jesenice, 45-letni **Tomaž Stare.** Kandidira na listi stranke Zares in je povsem novo ime v politiki. Kot pravi, je to po eni strani lahko prednost, po drugi strani pa se zaveda, da imajo uveljavljena imena z lokalne politične scene na bližajočih se volitvah bržkone določeno prednost. Za vstop v politiko se je odločil, ker bi s svojim znanjem in vizijo rad pripomogel k izboljšanju stanja v lokalnem okolju. "Priložnost za to sem dobil v stranki Zares, ki je iskala nove obraze, nove ljudi, ki imajo vizijo in so predvsem strategi," pravi. Na Jesenicah vidi problem zlasti v tem, da mlad izobražen kader nima priložnosti za karierni razvoj, zato odhaja v druga okolja. "Na Jesenicah prevladujejo predvsem trgovske dejavnosti, strojegradnja, gradbeništvo, torej dejavnosti z nizko dodano vrednostjo, v katerih imajo zaposleni nizke osebne dohodke in kasneje pokojnine. Zato bi v občino morali privabiti nova, visoko tehnološka podjetja z inovativnimi tehnologijami," je prepričan. Sam stavi na znanje, inovativnost in nove tehnologije. Med konkretnimi projekti, nujnimi za Jesenice, omenja novo knjižnico in tehnološki park. V političnem življenju so po njegovem nujni kompromisi, dogovarjanje in usklajevanje.

Foto: Anka Bulovec

Kandidat stranke Zares za župana Jesenic Tomaž Stare

Stare je po osnovni izobrazbi elektrikar, ker pa je spoznal, da je edina konkurenčna prednost človeka lahko le znanje, je lani zaključil visoki strokovni študij menedžmenta na ekonomski fakulteti v Ljubljani, trenutno pa je študent drugega letnika podiplomskega študija računovodstva in revizije na isti fakulteti. Zaposlen je v Ljubljani v Savskih elektrarnah, z družino, zunajzakonsko partnerico, 22-letnim sinom in 20-letno hčerko (oba sta pridna študenta) - pa živi na Jesenicah. Prosti čas namenja zlasti študiju.

Planinski vodnik za Preddvor

Založba pri Planinski zvezi Slovenije je v seriji planinsko-izletniških vodnikov izdala vodnik za Preddvor, ki je izvrstno izhodišče za vrsto planinskih izletov in tur vseh težavnostnih stopenj.

Danica Zavrl Žlebir

Preddvor - Vodniki, kakršen je v teh dneh izšel za Preddvor, so namenjeni ne le zahtevnih tur vajenim planincem, pač pa tudi izletnikom, ki si želijo pohajati po dolinskih poteh, kakršni so v knjižici omenjeni Sveti Jakob, Čemšenik in Sveti Lovrenc. Vodnik pa kajpada ponuja tudi sredogorje (Potoško goro, Javorov vrh, Zaplato, Kališče, Krvavec, Cojzovo kočo) in visokogorske ture na dvatisočake, kot so "preddvorska hišna gora" Storžič, Grintovec in Kočna. Kot je na predstavitvi vodnika povedal **Božo Lavrič** iz Planinske založbe, so v tej seriji že izšli vodniki Kranjska Gora, Bohinj, Jezersko, Kamniška Bistrica, Pot Karla in Žige Zoisa (prav tako zajema kraje okoli Preddvora), Tržič, do konca leta pa naj bi izdali še Bovec in Mežiško dolino. Avtorja preddvorskega vodnika sta dva: Tomaž Polajnar in Marjan Raztresen, prvi domačin in gozdarski inženir po poklicu, ki mu je bilo pisanje vodnika zanimiv izziv, drugi pa poznavalec planinstva in novinar, kar je knjižici prispevalo še dodano vrednost.

Božo Lavrič, Franc Ekar, Marjan Raztresen in Tomaž Polajnar

"Na povabilo takratnega predsednika Planinske zveze Slovenije in hkrati župana občine Preddvor Francija Ekarja, naj dopolnim besedilo Tomaža Polajnarja, sem se lotil tega vodnika. Vseh poti, ki jih je opisal Tomaž, nisem poznal in sem se najprej odpravil po njih, potem pa o njih napisal. V uvodu sem napisal tudi nekaj več o ljudeh, ki so živeli pod temi gorami," je povedal **Marjan Raztresen. Tomaž Polajnar** pa je med drugim dejal, da si planinski prostor delijo različni ljudje: planinci, lovci, gozdarji, kmetje, pastirji. Njihov cilj je najti sožitje v skupnem prostoru. Dejal je še, da cilj tistih, ki osvajajo gorske vrhove, ni samo vrh, pač pa tudi celovito osebno bogatenje. Vodnik, ki je nastajal tri leta, je izšel v osemsto izvodih, na voljo pa je v knjigarnah, knjižnicah in na sedežih planinskih društev.

Žabnica

Gasilci imajo novo prikolico

Ob letošnji tradicionalni gasilski veselici v Žabnici so minulo soboto pripravili srečanje gasilk, najbolj slovesno pa je bilo v nedeljo, ko so namenu predali novo gasilsko prikolico. Kot je povedal predsednik Prostovoljnega gasilskega društva Žabnica **Peter Škerjanc,** je prikolica brez opreme vredna okoli 12 tisoč evrov in je zelo uporabna, saj se lahko pripne za vsako osebno vozilo, na prizorišču intervencije pa lahko ostane tudi več dni. Prikolico so v društvu kupili s pomočjo krajanov in gasilcev, nekaj denarja pa se je nabralo tudi z organizacijo veselice. Ob slovesnosti je gasilce pozdravil kranjski podžupan **Bojan Homan,** ki je poudaril, da občina vzorno sodeluje tako z Gasilsko zvezo občine Kranj kot z društvi, prav gasilci pa so udarna županova vojska, saj pridejo vedno, ko narava ponagaja. O vlogi gasilstva in sodobne opremljenosti je spregovoril tudi častni član Gasilske zveze **Vili Tomat,** pomen dobre opremljenosti društva pa je poudaril tudi predsednik Krajevne skupnosti Žabnica **Jože Frelih.** Ključe nove prikolice je prevzel poveljnik Prostovoljnega gasilskega društva Žabnica **Marjan Kržišnik,** za blagoslov pa je poskrbel domači župnik **Jože Perčič. V. S.**

Žabniški gasilci so vsako leto bolje opremljeni, letošnja pridobitev pa je nova gasilska prikolica, ki so jo namenu predali na slovesnosti pred nedeljsko veselico.

Zaživelo je društvo Zdravo mesto

V središču Kranja, na Glavnem trgu ima svoj prostor društvo Zdravo mesto, katerega člani želijo Kranj narediti prijaznejši za bivanje, delo in sprostitev.

Vilma Stanovnik

Kranj - "Ideja društva Zdravo mesto je, da bomo razvijali zdrav duh v zdravem mestu oziroma zdravi mestni občini Kranj. Naš namen je, da animiramo čim več ljudi, ki bodo razmišljali kako občino narediti še bolj prijazno za delo, za bivanje, za sprostitev, za to, da se bomo vsi bolje počutili in bolje živeli, skupaj s člani razvijali aktivnosti za boljšo in bolj zdravo občino," je ob odprtju prostorov društva Zdravo mesto poudaril predsednik **Janez Žezlina** in povedal, da je društvo nastalo na pobudo neodvisne županske kandidatke **Hermine Krt**, ki prek spletne strani www.herminakrt.si/pobudnik že prejema zanimive pobude. Kot je povedala, jih je največ s področja infrastrukture, okolja in prometa, prav tako pa prihajajo zanimive pobude s področja športa in gospodarstva.

Društvo Zdravo mesto ima pisarno na Glavnem trgu v Kranju, ki so jo slovesno odprli minuli ponedeljek.

"Že prve pobude kažejo, da številni občani in občanke razmišljajo o razvoju in kakovosti življenja v Kranju. Želimo si, da bi vsaj nekatere pobude skušali uresničiti," je povedala Hermina Krt in dodala, da si želi v pisarni, kjer bodo pobude sprejemali tako člani društva kot prostovoljci in ona sama, organizirali pa bodo tudi čitalnice, čim več obiska. Odprta bo od 9. do 18. ure, poleg tega, da lahko pobude oddate na spletni strani ali v pisarni, pa jih je mogoče zapisati tudi na dopisnicah, ki jih prav tako dobite v pisarni.

SE SPRAŠUJETE, ALI JE ZADNJI ROK ZA PREHOD NA DIGITALNO TELEVIZIJO DECEMBER 2010?

Odgovor je tu. Če ste Telemachov naročnik, se za vas NIČ NE SPREMENI. Še naprej boste lahko obdržali obstoječi priključek in gledali programe, ki jih gledate danes.

ZAKAJ TELEMACH PRIPOROČA PREHOD NA DIGITALNE PROGRAME ZA SVOJE NAROČNIKE?

- Dostopali boste do več TV-programov, BOLJŠE slike in zvoka.
- Za začetni paket digitalne televizije s 64 programi boste plačevali samo 15,50 €, to je MANJ kot sedaj.
- Prehod je brezplačen, nakup novega televizorja ali digitalnega sprejemnika NI POTREBEN.
- Možnost spremljanja HD-programov (če televizor to omogoča).
- Možen priklop TREH televizorjev za ENO naročnino (en digitalni in dva analogna).

TELEMACHOV NASVET: v omrežju Telemach lahko gledate TV-programe na televizorju z oznako DVB-C ali DVB-T. V kolikor se odločate za nakup novega televizorja, pa priporočamo oznako DVB-C ali MPEG-4.

DRUGE PREDNOSTI PREHODA NA TELEMACHOVO DIGITALNO TELEVIZIJO:

- pri nekaterih programih je možna izbira podnapisov v različnih jezikih, ponekod tudi pogovornega jezika;
- možen ogled TV-sporeda za 7 dni vnaprej brez brskanja po časopisu;
- možnost snemanja drugega programa, medtem ko prvega gledate;
- možnost ustavitve žive slike in nadaljevanja ogleda, ko utegnete;
- možnost zaklepanja programov z neprimernimi vsebinami za otroke.

Za preklop na digitalno televizijo posegi v stanovanje niso potrebni, saj se programi digitalne televizije pojavijo na zaslonu vašega televizorja po istem kablu kot doslej. Med televizor in kabel priklopimo zgolj sprejemnik, ki prinaša v vaš dom še več novih in ekskluzivnih domačih in tujih programov. Veliko jih je že podnaslovljenih v slovenski jezik.

TV • internet • telefon

080 22 88
www.telemach.si
Priklop je možen na območju, kjer je storitev tehnično izvedljiva.

telemach
Moj svet udobja.

Železniki

Pred šolo več parkirnih mest

Pri šoli v Železnikih bodo zgradili dodatnih 38 parkirnih mest.

Pri osnovni šoli v Železnikih v počitniških dneh urejajo dodatno parkirišče. Na mestu vrtov pred šolskim blokom bodo pridobili 38 parkirnih mest, ki bodo omilila prometni kaos, ki pred šolo in vrtcem nastaja predvsem v jutranjih urah. "Ob gradnji parkirišča bomo uredili še varno pešpot do Dašnice in športne dvorane. Z odstranitvijo lesenega objekta bomo povečali preglednost, odkupili pa smo tudi zemljišče za ureditev nivojsko dvignjenega prehoda za pešce čez lokalno cesto Železniki-Podlonk proti športni dvorani," je povedal župan **Mihael Prevc.** Investicijo, ki je vredna 150 tisoč evrov, bo izbrani izvajalec Cestno podjetje Kranj predvidoma končal do začetka novega šolskega leta. Te dni sicer v prostorih železnikarske šole urejajo tudi dodatno vrtčevsko igralnico, ki bo omilila prostorsko stisko v vrtcih, prve malčke pa bo sprejela septembra. **A. H.**

Preddvor

Bogato cvetoči kaktusi

Poleg vsega razkošnega cvetja, ki krasi vrt in balkone družine Kociper v Preddvoru, imajo tudi kolonijo lepo cvetočih kaktusov. Kako lepi so, nam je sporočila Francka Šavs, ki sovaščanki Tončki Kociper prav nič ne zavida njenega cvetja in ji priznava, da ima res roko za rože. **D. Ž.**

Po protestu znižali priključnino

Vaščani Dorfarij, Form in Sv. Duha niso mogli verjeti očem: za priključek na kanalizacijsko omrežje naj bi plačali od dveh pa tudi do 16 tisoč evrov. Po protestu je občina priznala napako.

Boštjan Bogataj

Škofja Loka - Pred dobrim mesecem so v naseljih Dorfarje, Forme in Sveti Duh začeli priključevati objekte na javno kanalizacijo. Ob tem naj bi Občina Škofja Loka skladno z veljavnim odlokom vsem, ki se bodo priključili, odmerila tudi komunalni prispevek. Tu pa se je zapletlo. Po veljavnem odloku je višina priključnine, čeprav je občina kanalizacijo gradila z evropskim denarjem, zelo visoka. Za enodružinske objekte bi morali lastniki odšteti okoli dva tisoč evrov (prej nekoliko manj kot več), podjetniki pa, glede na volumen objekta, tudi okoli deset tisoč, v nekaterih primerih celo 16 tisoč evrov!

Vaščani, sicer zelo zadovoljni z novo pridobitvijo, s tako visokimi plačili nikakor niso bili zadovoljni. "Ne, nihče še ni dobil odločbe, ampak zgolj predhodna obvestila. Zneski so zares visoki, a skladni z občinskim odlokom. Na srečo so se krajani, ki so sodelovali pri prvi fazi gradnje, spomnili, da mora biti cena za vse enaka. In tako tudi bo, saj je tako pred leti odločil občinski svet," nam je zaplet in razplet pojasnil Igor Juričan, predsednik Krajevne skupnosti Sv. Duh.

V teh vaseh so namreč že pred leti zgradili del kanalizacijskega sistema, ker občina ni zmogla opraviti investicije v enem kosu, pa tudi priključnine ni zaračunala naenkrat. Če bi sedaj novim priključnikom zaračunali več, bi lahko govorili o diskriminaciji. "Pa vendar naj poudarim, da bo vsak novograditelj tudi na tem območju moral plačati (komunalni prispevek, op. a.) v skladu z novim odlokom," je še pojasnil Juričan. Vaščani naj bi odločbe prejeli v kratkem, zneski pa bodo še vedno visoki, a občutno manjši - okoli 1300 evrov na enostanovanjski objekt oziroma v višini, kot je bil pred leti za njihove sosede.

Gradnja kanalizacije (hkrati tudi obnova vodovoda) Dorfarje, Forme in Sv. Duh v drugi fazi je sicer potekala med avgustom 2008 in septembrom 2009 v skupni dolžini skoraj treh kilometrov, meteorna kanalizacija pa je za kilometer krajša. Na novo omrežje bo priključenih 127 objektov. Vrednost celotne investicije znaša skoraj devetsto tisoč evrov, skoraj pol milijona evrov pa je Občina Škofja Loka pridobila iz evropskih strukturnih skladov.

Za kanalizacijo zmanjkalo denarja

Po Križu in Mostah je komendski župan Tomaž Drolec zbor krajanov sklical tudi v Komendi. Na dnevnem redu kanalizacija, vrtci, medgeneracijsko središče ...

Jasna Paladin

Komenda - Komendski župan je minuli teden sklical tri zbore krajanov, na katerih je občanom predstavil aktualne občinske projekte, med katerimi je bila največ zanimanja deležna gradnja kanalizacije.

"V občini nam je v minulih letih uspelo zgraditi 15 kilometrov kanalizacije, prav toliko vodovodnega omrežja, 12 kilometrov javne razsvetljave in enajst kilometrov cest. Za vse to smo porabili sedem milijonov evrov. A potrebujemo jih še 8,5 milijona, skoraj polovico za kanalizacijo," je povzel župan **Tomaž Drolec** in priznal, da je denarja zmanjkalo, saj načrtovanih sredstev iz prodaje zemljišč v poslovni coni ni. Naravovarstveniki jim namreč niso pustili pozidati sedem hektarov zazidljivih zemljišč, katerih prodaja bi jim prinesla vsaj deset milijonov, prav tako pa so dobre tri milijone morali vložiti v gradnjo potrebnih zadrževalnikov meteorne vode. Ker sredstev v proračunu ni, občina išče primernega zasebnega partnerja, s katerim bi kanalizacijsko omrežje v prihodnjih dveh letih le zgradili. "Druge možnosti v tem trenutku nimamo in o javno-zasebnem partnerstvu, načinih financiranja in o tem, kaj bomo partnerju ponudili v zameno, bodo odločili svetniki," je povedal župan in hkrati izrazil razočaranje, saj je kljub zahtevam občanov, naj se kanalizacija zgradi čim prej, na

že zgrajeno omrežje priključenih le 85 odstotkov vseh tistih, ki to možnost že imajo. Župan je še poudaril, da bo občina najprej zgradila t. i. S-kanal, ki bo del povezave brniškega letališča s centralno čistilno napravo v Študi, končan pa mora biti že v prihodnjem letu, za tem pa pridejo na vrsto sekundarni vodi.

Občani, v Komendi se jih je zbralo le kakšnih petdeset, so v razpravi med drugim izpostavili tudi nujnost gradnje razbremenilnika in druge ukrepe, ki bi preprečili poplave, ki so del občine prizadele pred tremi leti.

Zmanjšujejo ogljični odtis

Jasna Paladin

Kamnik - Občina Kamnik je predstavila rezultate izračuna ogljičnega odtisa, ki so ga v okviru projekta CO2 NeuTralp opravili predstavniki Centra za razvoj Litija skupaj z nevladno organizacijo za trajnostni razvoj Umanotera. Za prostovoljni izračun količine toplogrednih plinov, ki jih v ozračje s svojim delovanjem izpustimo posamezniki ali organizacije, so se na Občini Kamnik v začetku letošnjega leta odločili z namenom, da ugotovijo najpomembnejše vire izpustov toplogrednih plinov in na podlagi tega določijo načrtovane ukrepe za njihovo zmanjševanje. "V izračunu so bili upoštevani neposredni izpusti zaradi ogrevanja prostorov ter posredni izpusti zaradi porabe električne energije, prevozov zaposlenih na delo in službenih prevozov ter porabe papirja v letu 2009, velja pa za zaposlene na lokaciji sedeža občinske uprave Občine Kamnik. Ugotovljeno je bilo, da največji vir emisije CO2 predstavljajo prevozi, saj njihova vrednost znaša 31 odstotkov vseh emisij. Sledijo izpusti iz porabe električne energije (30 odstotkov) in ogrevanja zgradbe (28 odstotkov). Ogljični odtis iz porabe papirja, ki je dober kazalnik okoljske kulture organizacije, v absolutnem smislu sicer ni velik (12 odstotkov), je pa seveda priporočljivo, da tudi tega zmanjšamo," je povedala **Nika Vrhovnik** z Občine Kamnik. Na občini bodo v prihodnjih mesecih opredelili letne merljive cilje in ukrepe za znižanje emisij po določenih merljivih parametrih, ki jih bodo lahko spremljali na letni ravni, s projektom pa bodo seznanili vse zaposlene, saj bodo novi ukrepi spremenili njihove delovne procese.

Časa za slavje ni bilo veliko

Evropskega mladinskega prvaka v kolesarstvu Blaža Bogataja so po vrnitvi iz Turčije navdušeno pričakali domači in navijači, časa za slavje pa ni bilo veliko, saj ga že v začetku avgusta čaka nastop na svetovnem prvenstvu.

Vilma Stanovnik

Brnik, Škofja Loka - Minula sobota, 17. julij, je bila še en velik dan za slovenski šport. V Ankari, na evropskem prvenstvu mladih kolesarjev, je slovenska ekipa na čelu z 18-letnim Škofjeločanom Blažem Bogatajem ugnala vse konkurente. Za njimi so ostali celo tekmovalci iz najbolj razvitih kolesarskih držav, zato ni čudno, da se je vodji ekipe, prav tako Škofjeločanu in prav tako članu kranjske Save Tomažu Poljancu, ob vrnitvi domov kar smejalo. "V Turčiji smo imeli občutek, da smo res velika kolesarska nacija, in to ni bila le nagrada za naše delo, ampak tudi obveza za naprej," je dejal **Tomaž Poljanec**, z nasmehom na ustih pa je oceno prvenstva strnil tudi dolgoletni selektor mladinske reprezentance in trener pri Savi **Marko Polanc**. "Kot selektor sem vztrajal toliko časa tudi zato, ker sem vedel, da prihaja obetavna generacija mladincev. Čakali smo na vrhunski rezultat, obetali smo si medaljo, mladi kolesarji pa na prvenstvu pokazali res zrelo vožnjo," je povedal Marko Polanec.

Blaž Bogataj je nasmejan prišel z evropskega prvenstva. / Foto: Gorazd Kavčič

"Cela naša ekipa je na dirki nastopila tako, kot smo se prej dogovorili. Celo moj padec ni bil ovira, da ne bi prišel nazaj v skupino. Vsi smo se potrudili po svojih močeh, vsak je prispeval košček k moji zmagi," je dirko še enkrat na kratko opisal nov evropski prvak v cestni vožnji med mladinci **Blaž Bogataj**, ki je opozoril tudi na dejstvo, da se zaveda, da so uspehi kolesarjev zasluga marsikoga. "Zavedam se, da so za naše dosežke poleg trenerjev zelo zaslužni tudi v klubu, kjer nam dajejo tako potreben material kot podporo. Prav tako smo zadovoljni s pomočjo Kolesarske zveze Slovenije, seveda pa vsega ne bi bilo, če ne bi bili fantje tudi med seboj prijatelji in si zaupali," je dodal junak letošnjega evropskega mladinskega prvenstva v Turčiji, ki ga skupaj s sotekmovalci med 6. in 8. avgustom čaka v Italiji še svetovno mladinsko prvenstvo, zato dijak Srednje strojne šole iz Škofje Loke, ki kolesarstvo resno trenira zadnjih pet let, o počitnicah še ne razmišlja. "V slovenski mladinski ekipi smo trenutno kar štirje Savčani, poleg mene še Jan Polanc, Nejc Bešter in Tim Mikelj. Zadnje tedne smo živeli za kolesarstvo in to se nam obeta tudi v prihodnjih tednih, saj nas čaka še svetovno prvenstvo," dodaja Blaž, ki je sedaj že na novih pripravah na Pokljuki, v prihodnjih letih pa želi nastopiti tudi v kateri od močnih tujih kolesarskih ekip. "Seveda je moj cilj tekmovati v ekipi najvišjega ranga, nekoč pa si želim postati tudi članski svetovni prvak. Vem pa, da je recept za uspehe predvsem trening in še enkrat trening."

Gregor tudi za konec nepremagan

Vilma Stanovnik

Brežice, Dolenja vas - S finalnim turnirjem v Brežicah se je konec junija končala letošnja sezona v kikboksu, v njem pa je dobre rezultate dosegal tudi **Gregor Debeljak** iz Dolenje vas v Selški dolini, ki že več let tekmuje za slovensko reprezentanco tako v kikboksu kot tudi v boksu. Gregor je ostal nepremagan tudi v Brežicah, kjer je slavil v kar dveh kategorijah. Poleg njega sta se tekmovanja udeležila tudi **Ula Brank Pečko** in **Bojan Sofrič**, vsi trije pa so člani Kluba borilnih veščin Kontakt iz Škofje Loke. Ula Brank Pečko se je tokrat borila v najmočnejši ženski kategoriji, kjer je, čeprav je skoraj deset let mlajša od svojih nasprotnic, osvojila naslov državne prvakinje in dokazala, da je trenutno najboljša v tem športu v Sloveniji. Bojan Sofrić, ki je še zadnje leto nastopil kot mladinec, je postal mladinski državni prvak. "Za nami je res uspešna sezona, prihaja zaslužen počitek, ki pa ne bo trajal dolgo, saj moramo ostati v formi za prihajajoča tekmovanja in novo šolsko leto, ko bomo svoje znanje zopet delili tudi med tiste, ki se želijo naučiti in izpopolniti v tem športu, " je povedal Gregor Debeljak.

Ula, Gregor in Bojan so z zlatimi odličji končali letošnjo sezono.

Tudi na ledu je vroče

Blejska mednarodna poletna hokejska šola te dni poteka že dvajsetič, ohranila pa se je predvsem zaradi strokovnega dela.

Vilma Stanovnik

Bled - Okoli sto mladih hokejistov iz Slovenije in tujine se v zadnjem tednu poti v blejski ledeni dvorani, kjer že dvajseto leto poteka mednarodna poletna hokejska šola. Vsako leto je organizirana v dveh terminih, v različnih starostnih skupinah. Vedno poteka v drugi polovici julija in vsako leto je zanimanje mladih za obisk šole veliko. "V naši šoli so večinoma fantje, nekaj pa je tudi deklet. Tisti, ki so od blizu, se dnevno vozijo na Bled, precej pa jih je tudi iz tujine, iz Rusije, Francije, Italije, Avstrije, Švice, Hrvaške in Srbije. Ti bivajo v hotelu. Vsaka starostna skupina dvakrat dnevno trenira na ledu, poleg tega pa imajo še kondicijske treninge, pripravljamo jim različne športne igre in pohode," pravi **Brane Terglav**, ki že vsa leta skrbi za organizacijo šole. "Zagotovo se šola v tej obliki ne bi ohranila, če ne bi ves čas skrbeli, da z mladimi delajo kvalitetni trenerji. Tako letos za visoko raven skrbi znani nekdanji igralec v NHL, Rus Dmitry Khristich, šolo vodi Valerij Šahraj, prav tako z mladimi delajo izkušen trener Franci Žbontar, Toni Tišler, za vratarje skrbi Luka Šimšič, kot demonstratorja pa pomagata Edo Terglav in Mitja Šivic," pojasnjuje Terglav, strokovni vodja **Valerij Šahraj** pa dodaja: "V kampu veliko delamo na tehniki, želimo, da bi se mladi naučili tudi kaj novega in napredovali tudi pri drsanju. Otroci, ki res želijo napredovati, po končani poletni šoli trenirajo naprej v klubih."

Grega Šebjanič tudi poleti rad igra hokej.

Nad poletno šolo pa so navdušeni tako mladi iz tujine, ki uživajo tudi v spoznavanju Bleda, kot domačini, ki komaj čakajo, da v svojih klubih dobijo ledeno ploskev in začnejo trenirati. "V hokejski šoli sem bil že lani, treningi so bili res dobri in odločil sem se, da pridem tudi letos. Dvakrat dnevno treniramo na ledu, poleg tega nabiramo kondicijo s tekom okoli jezera, igramo nogomet, hodimo v fitnes. Igram v kadetski ekipi Jesenic in mislim, da bo to dober uvod v priprave na novo sezono," je povedal **Grega Šebjanič**, z njim pa so se strinjali tudi drugi fantje in tri dekleta, ki se te dni potijo na blejskem ledu.

V blejski ledeni dvorani je že sredi poletja pravo hokejsko vzdušje. Treninge mladih pa si lahko ogledate tudi tisti, ki se želite zgolj ohladiti.

89.8 91.1 96.3
RADIO SORA
Gorenjski prijatelj
Radio Sora d.o.o.,
Kapucinski trg 4, 4220 Škofja Loka,
tel.: 04/506 50 50, fax: 04/506 50 60,
e-mail: info@radio-sora.si

Usoden padec z jadralnim padalom

1. stran

Rok Faganel spada med najboljše slovenske jadralne padalce, prav gotovo pa je pilot z največ tandem poleti v Sloveniji, o ponesrečenem tandem pilotu piše na spletni strani športno turistične agencije PAC sports iz Bohinja, kjer je vodja zračnih športov. Včeraj smo skušali stopiti v stik tudi z lastnikom agencije Borutom Jurkovičem, a nam ni uspelo.

Nesreče pri različnih aktivnosti v zraku, še zlasti pa padalcev in jadralnih padalcev, so v Sloveniji precej pogoste. Isti dan, kot se je zgodila nesreča na Voglu, so namreč morali padlemu jadralnemu padalcu pomagati tudi tolminski gorski reševalci. Prav v Tolminu se po podatkih Gorske reševalne zveze Slovenije vsako leto zgodi največ nesreč s padali. Lani so na primer imeli tamkajšnji gorski reševalci 69 intervencij, od katerih je bila polovica zaradi nesreč padalcev in jadralnih padalcev, je že pred začetkom poletja opozoril **Jani Bele**, predsednik Komisije za informiranje v GRZS. Lani se je v Sloveniji pri aktivnostih v zraku ponesrečilo 45 padalcev, jadralnih padalcev in zmajarjev, predlani 38, še leto prej pa so gorski reševalci posredovali v 34 takšnih nesrečah.

Ocenite mejne policiste

Simon Šubic

Kranj - Na Generalni policijski upravi so pripravili krajšo anketo o delu slovenskih policistov na mejnih prehodih, njihovem vedenju in urejenosti. Anketo so pred dnevi objavili na spletni strani policije (http://www.policija.si) pod rubriko sporočila za javnost. "O tem, kako prijazni so mejni policisti in kakšne izkušnje imate z njimi, lahko največ povejo tisti, ki prestopajo državno mejo, zato uporabnike interneta vabimo k sodelovanju," so sporočili z generalne policijske uprave. Anketo z 22 vprašanji so pripravili tudi v angleškem in nemškem jeziku, saj si želijo, da bi svoje mnenje posredovali tudi tuji državljani.

Kot pojasnjujejo v policiji, morajo policisti mejno kontrolo opraviti zakonito in strokovno, čeprav si vsakdo želi mejo prestopiti čim hitreje in s čim manj formalnostmi. "Od tega, ali nas ob prihodu na mejo pozdravijo, so prijazni, vljudni, urejeni, je pogosto odvisen prvi vtis, ki si ga ustvarimo o policistih v neki državi," so prepričani v vodstvu policije. Uspešnost in profesionalnost mejnih policistov se ne merita le v številkah odkritih ilegalnih priseljencev ali odkritih kaznivih dejanj na meji, temveč morata biti prepoznavna tudi v njihovem odnosu do potnikov na mejnih prehodih oziroma prebivalcev v obmejnem območju. Rezultate ankete bodo objavili jeseni.

MARKO VRHUNEC

JOSIP BROZ TITO

OSEBNOST - STVARITVE - TITOIZEM

www.gorenjskiglas.si

Če želite vedeti več o Titu skozi oči njegovega najožjega sodelavca - šefa kabineta Marka Vrhunca, o Titovem značaju, načinu dela, družini in izvedeti podrobnosti o njegovi najbolj poznani ženi Jovanki, je to prava knjiga za vas.

Nova knjiga na 191 straneh je za naročnike Gorenjskega glasa na voljo po ceni **18 EUR** + poštnina.

Naročila sprejemamo na 04/201 42 41, ali na okencu Gorenjskega glasa, na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju.

Gorenjski Glas

Poleti se kršitve javnega reda in miru pomnožijo

Samo minuli konec tedna je Operativni komunikacijski center v Kranju prejel 21 prijav kršitev javnega reda in miru. Kršitev je še več, saj nekatere občani prijavijo neposredno na policijskih postajah ali pa jih zaznajo policisti sami.

Simon Šubic

Foto: Matic Zorman

Poleti se številne zabave na prostem razvlečejo dolgo v noč, kar marsikomu krati spanec.

Kranj - Pikniki, havba partiji in druge zabave na prostem v vročem poletju marsikomu kratijo spanec. Zato ni čudno, da policija v teh dneh beleži povečano število klicev jeznih občanov, ki prijavljajo kršitve javnega reda in miru. Samo zadnji konec tedna je tako Operativno komunikacijski center Policijske uprave Kranj (OKC PU Kranj) prejel 21 takšnih obvestil o kršitvah na javnem kraju. "Podatki OKC pa ne odražajo povsem pravega stanja, saj je določen del kršitev lahko naznanjen neposredno na policijskih postajah, tovrstne prekrške pa ob svojem delu lahko ugotovijo tudi policisti sami," ob tem dodaja **Andrej Zakrajšek**, vodja OKC in tudi tiskovni predstavnik PU Kranj.

"V poletnih mesecih je pričakovano več prijav tovrstnih kršitev, tudi raznih prireditev je običajno v tem času več, ne nazadnje pa je to čas počitnic, dopustov in je tudi obisk turističnih krajev povečan," pojasnjuje sogovornik. Policisti se odzovejo na vse prejete prijave, tudi anonimne. Na kraju preverijo stanje in ob ugotovljeni kršitvi zoper kršitelje ukrepajo. "V primeru anonimnih prijav je ugotavljanje okoliščin prekrška oteženo, saj se pogosto zgodi, da kršitelji kraj zapustijo oziroma dejanje prenehajo še pred prihodom policistov. V takšnih primerih so za učinkovito ukrepanje pomembne tudi navedbe prič, kar prijavitelji praviloma so. Kadar so slednji znani, lahko policistom dajo potrebne informacije za ustrezno ukrepanje," razlaga Zakrajšek. Najpogostejše kršitve so večinoma glasno predvajanje glasbe ali uporaba drugih akustičnih aparatov v nočnem času, vpitje ali drugo nespodobno vedenje na javnih krajih, še pojasnjuje.

Zakon o varstvu javnega reda in miru za kršitve predpisuje denarne kazni od dobrih sto do 1250 evrov, za pravne osebe pa vse do okroglih 4200 evrov. S približno dvesto evri lahko policisti po drugi strani kaznujejo vsakega, ki poda lažno prijavo.

Kos primer Peko odstopil policiji

Protikorupcijska komisija bo policiji predala zbrano gradivo o sporni prodaji nepremičnin tržiškega Peka v tujini. Državni proračun naj bi bil oškodovan za nekaj milijonov evrov.

Simon Šubic

Tržič - Komisija za preprečevanje korupcije bo v teh dneh Policijski upravi Kranj v preiskovanje odstopila primer domnevnih nepravilnosti pri prodaji nepremičnin tržiškega Peka v tujini, je za Gorenjski glas včeraj potrdil predsednik komisije **Drago Kos.** Komisija namreč ugotavlja, da pri prodaji teh nepremičnin obstaja sum storitve kaznivih dejanj zlorabe položaja in oškodovanja državnega proračuna.

Peko naj bi na območju nekdanje Jugoslavije prodal 14 od 40 nepremičnin, ki bi morale po zakonu biti v lasti državnega DSU, saj ob lastninjenju tržiškega podjetja v devetdesetih letih niso bile zajete v njegovi otvoritveni bilanci, poroča časnik Dnevnik. Do neupravičene prodaje nepremičnin naj bi prišlo v zadnjih letih, ko Peko vodi **Marta Gorjup Brejc**, državni proračun naj bi bil po poročanju Dnevnika na ta način oškodovan za tri milijone evrov.

"Domnevamo, da je bil državni proračun oškodovan za nekaj milijonov evrov. Primer prodaje Pekovih nepremičnin smo zaradi suma kaznivih dejanj sedaj odstopili Policijski upravi Kranj, a delo nadaljujemo na podobnem primeru prodaje neolastninjenih nepremičnin v tujini nekega drugega podjetja. Če bomo ugotovili, da gre za sistemski pojav oškodovanja državnega proračuna, bomo izdelali načelno mnenje in o tem obvestili predsednika vlade," je pojasnil **Drago Kos.**

Kranj

Lokomotiva povozila štiri krave

Včeraj zgodaj zjutraj se je na železniški progi med Podnartom in Kranjem zgodila zelo nenavadna nesreča. Pri Rakovici je namreč nekaj pred 4. uro lokomotiva do smrti povozila štiri krave, ki so ušle z bližnjega pašnika, sicer ograjenega z električnim pastirjem. Delavci Slovenskih železnic in policisti so na pomoč poklicali kranjske poklicne gasilce, ki so s pomočjo avtodvigala kadavre odstranili s proge, poginulo govedo pa je nato prevzela veterinarsko higienska služba. "Takšne intervencije so zelo redke," je po koncu intervencije povedal Matej Kejžar, poveljnik Gasilko reševalne službe Kranj. **S. Š.**

Škofja Loka

Iz vrtca odnesli računalnika

V Vrtcu Škofja Loka so v ponedeljek ugotovili, da so jih med vikendom obiskali nepovabljeni gosti. Neznani storilci so odnesli po dva računalnika in monitorja, kalkulator in glasbeni stolp. Gmotno škodo so ocenili na 2200 evrov.

Jesenice

Bakrena žica izpuhtela v zrak

Neznani storilec je minuli konec tedna z dvorišča gospodarske družbe na Jesenicah ukradel 1800 metrov bakrenega električnega prevodnika, vrednega približno tri tisoč evrov. **S. Š.**

GG+

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLED

Vse je v glavi, tudi žulji

Slovenska vojska je letos že enajsto leto zapored pripravila na vadišču Mačkovec pri Bohinjski Beli študentski vojaški tabor. Zanimanje zanj je vsako leto večje, letos se ga udeležuje 129 mladih, med njimi je več kot polovica deklet. / Foto: Gorazd Kavčič

Stran 11

Pogovor

Zlato maturantko Marušo Vadnov mikajo nova odkritja v biotehnologiji. **Stran 10**

Pogovor

Mag. Rudi Vouk - odvetnik, ki zmaguje na Dunaju in v Celovcu. **Strani 12, 13**

Zanimivosti

Pri Pečjakovih se vsi družinski člani vozijo z avtomobili na električni pogon. **Stran 13**

Pogovor

Mikajo jo nova odkritja v biotehnologiji

Maruša Vadnov

Med zlatimi maturanti, ki so šolo obiskovali v gorenjski regiji, se je najbolje odrezala dijakinja kranjske gimnazije Maruša Vadnov, ki je zbrala vseh 34 možnih točk. Študijsko pot bo nadaljevala na ljubljanski biotehniški fakulteti, kjer si je izbrala študij biotehnologije.

Mateja Rant

Je bila v sredo pred objavo rezultatov mature za tabo dolga neprespana noč ali si rezultate pričakala dokaj neobremenjeno?

"Moram priznati, da povsem neobremenjeno sicer ne, a prav hudo jih tudi nisem čakala. Zjutraj, ko sem vstala, sem na spletnih straneh pač takoj preverila, koliko točk sem dosegla."

Kdaj je bilo potem to?

"Približno ob pol osmih."

Kljub počitnicam vstajaš tako zgodaj?

"Ja, večinoma res. Sploh zdaj, ko je vroče, da sploh lahko kaj narediš, preden postane prevroče."

S svojim rezultatom na maturi si se uvrstila med elito slovenskih srednješolcev. Kakšni so bili prvi občutki in kako so to sprejeli tvoji starši?

"Bila sem zelo vesela in srečna, malo pa tudi presenečena, da je bilo tako zelo dobro. Starši pa so seveda zelo ponosni in veseli in smo tudi skupaj odšli na kosilo, da bi proslavili."

Si pričakovala, da boš med najuspešnejšimi maturanti v generaciji?

"Pričakovala sem sicer, da bo rezultat v redu, tudi po občutku, ko sem pisala. Tega, da bo tako zelo dobro oziroma da bom zbrala prav vse možne točke, pa res ne."

Letos je bilo to sploh uspeh, saj vas je bilo takih, ki ste zbrali vse možne točke, v primerjavi s preteklimi leti precej manj. Zakaj misliš, da vas je bilo tako malo? So bili testi tako težki?

"Niti ne, v vsakem testu je bilo kaj bolj lahkega pa kaj težjega. Tudi ko smo se pripravljali na maturo, so profesorji poskrbeli za vse in nam pripravili ustrezna gradiva. Tudi stare teste smo šli skozi, da smo videli, kakšen je način dela, da se ne bi zmedli na maturi. Mogoče je bilo res malce težje kot pretekla leta; lažje nikakor ne."

V četrtem letniku se ponavadi izmenjujeta zabava, saj je to tudi čas maturantskih izletov in plesov, in resno delo. Je bilo naporno?

"Ja, kar precej organizacije je bilo treba, da se vse uskladi, da ni preveč ne zabave ne učenja. Ampak malo sprostitve mora biti."

Je sama matura za dijake zelo stresna?

"Malce je hudo, ker rezultat na maturi odloča o prihodnjem študiju, in potem šteješ te točke, in če ti ravno ena zmanjka za vpis na želeno fakulteto, je lahko kar stresno. Pa v tistih treh urah, ki jih imaš na voljo, in v razmerah, kakršne so že bile, moraš res pokazati vse svoje znanje."

Razmerah?

"Ja, angleščino smo tudi letos pisali v času kolesarske dirke po Kranju. Menda je tako že nekaj let. Tisti, ki so bili v učilnicah, obrnjenih na glavno cesto, so se zato pritoževali nad hrupom. Sama sem imela srečo, da sem bila v učilnici na drugi strani, kjer se ni tako slišalo."

Kaj te je spodbudilo, da si se odločila izpite opravljati tudi na višji ravni zahtevnosti? Se je to od tebe kar pričakovalo?

"Glede na zmožnosti in pretekle ocene, so me spodbujali tudi učitelji, pa tudi sam pri sebi približno veš, koliko znaš, saj smo reševali tudi stare teste."

Koliko dela je treba vložiti za tak rezultat, kot si ga ti dosegla na maturi?

"Pomembno je, da vsa štiri leta delaš sproti, v četrtem letniku pa tudi profesorji skrbijo, da vse še enkrat ponoviš. Pač poslušaš pri urah - knjiga se sama ne bere, profesor mogoče malo drugače pove, ne tako zelo strokovno, razloži kaj po svoje in se pozna, če poslušaš."

Tudi minister Igor Lukšič je ob predstavitvi rezultatov mature dejal, da mogoče v Sloveniji ne znamo delati z najboljšimi. Kakšen pa je tvoj občutek, so profesorji znali iz tebe potegniti najboljše, kar zmoreš?

"Kakor kateri, je pa tako, da vedno lahko tudi vprašaš, dobiš dodatno literaturo ..."

Maruša Vadnov / Foto: Gorazd Kavčič

Je potem bolj odvisno od vsakega posameznika?

"Tudi v šoli te spodbujajo, recimo za udeležbo na tekmovanjih, pomagajo ti tudi pri pripravah na tekmovanja. Učitelji so si vedno pripravljeni vzeti dodaten čas zate."

Matura naj bi bila nekakšen zrelostni izpit. Tudi sama to dojemaš kot pomembno prelomnico v svojem življenju?

"Ja, se mi zdi, da je kar nekakšen preskok v bolj samostojno življenje. Čaka nas fakulteta, postali bomo bolj neodvisni ..."

Tak rezultat ti odpira praktično vsa vrata. Katera boš najprej odškrnila?

"Že na začetku sem se odločila za študij biotehnologije na biotehniški fakulteti. Zanimalo me je sicer več stvari, sploh s področja naravoslovja, a se mi je zdela biotehnologija najbolj privlačna. Povezuje vse, kar me zanima, od biologije in naravoslovja do narave. Je zelo interdisciplinaren študij, precej različnih smeri ponuja, recimo genski inženiring, pa matične celice ... Ta nova odkritja, ki bodo zaznamovala prihodnost."

Si mogoče razmišljala tudi o študiju v tujini?

"Sem, pa sem se potem odločila, da bom najprej študirala v Sloveniji. Verjetno bom v prihodnje šla tudi kaj v tujino, zlasti glede na smer študija, ki sem si jo izbrala."

V katerem poklicu se potem vidiš?

"To bomo pa še videli, ko bom na fakulteti preskusila vse smeri znotraj biotehnologije. Šele nato sem bom dokončno odločila."

Če šolo zdaj malce pustiva ob strani - kaj te še veseli?

"Veliko berem, rada grem ven - imamo vrt, psa. Ukvarjam se tudi s tekom, seveda pa si vedno vzamem čas še za druženje s prijatelji."

Za to bo letos več kot dovolj priložnosti, saj so pred tabo zelo dolge počitnice. Imaš že načrte, kako jih boš preživela?

"Niti ne, bom videla sproti in se včasih pustila presenetiti. Že jutri (minuli petek, op. p.) grem s starši na morje. Ker bo časa dovolj, bom seveda izkoristila te tri mesece in šla verjetno še kaj na morje tudi s prijatelji."

Jutri boš torej zaradi odhoda na morje zamudila slavnostni sprejem, ki ga za zlate maturante pripravlja minister za šolstvo in šport Igor Lukšič.

"Ja, na žalost res, a je bilo to že vnaprej zmenjeno, tako da se morju ne bom odpovedala."

"Malce je hudo, ker rezultat na maturi odloča o prihodnjem študiju, in potem šteješ te točke, in če ti ravno ena zmanjka za vpis na želeno fakulteto, je lahko kar stresno. Pa v tistih treh urah, ki jih imaš na voljo, in v razmerah, kakršne so že bile, moraš res pokazati vse svoje znanje."

Reportaža

Vse je v glavi, tudi žulji

Poveljstvo za doktrino, razvoj, izobraževanje in usposabljanje pri Slovenski vojski je na vadišču Mačkovec pri Bohinjski Beli že enajsto leto zapored pripravila študentski vojaški tabor. Zanimanje za tabor je vsako leto večje. Tako imajo letos že 129 udeležencev, med njimi pa je več kot polovica deklet, in sicer kar 67.

Mateja Rant

"Tu sicer še ne spoznamo čisto pravega vojaškega življenja, se pa zelo približamo temu. Prve tri, štiri dni smo prehodili skoraj štirideset kilometrov, izvedli smo napad na ognjeno točko, zdaj pa se bolj pripravljamo in spoznavamo taktiko," je z navdušenjem pripovedoval študent biotehniške fakultete Blaž Grobin, ki se je že drugo leto pridružil študentskemu vojaškemu taboru. Čeprav je precej naporno, je priznal, pa ne bi nikoli obupal. "Vse je v glavi - ni žuljev, ni nič, vse je v glavi," je bil odločen. Tabor je v sredo obiskal tudi načelnik generalštaba Slovenske vojske generalmajor Alojz Šteiner, ki se je najprej pozanimal, ali imajo kaj žuljev. "Pravijo, da vsak dan prehodite 15 kilometrov." Z vojaškim znanjem, ki so ga dijaki in študenti pridobili zgolj v nekaj dneh, je bil vidno zadovoljen. "Čestitam za dobro opravljeno vajo, hitro ste se prilagodili in veliko naučili. Če bi snemali film, bi bila to dobra priložnost. Za pravo bojno situacijo pa bi potrebovali še kar nekaj usposabljanja," je bil obenem po vojaško neizprosen Šteiner, ko si je ogledal prikaz napada na eno od enot, ki je morala po napadu zavarovati ranjenca, dokler ni pristal helikopter.

Prav tako navdušena nad vojaškim življenjem kot fantje so bila tudi dekleta. Lili Brečko s fakultete za varnostne vede je bila posebno očarana nad streljanjem, saj kot pravi, tega ne moreš doživeti nikjer drugje. "To je neverjeten občutek, ki ga sploh ne morem opisati. Sprva me je bilo kar malo strah," je priznala. Z njo se je strinjala tudi Ines Brezovnik, prav tako študentka fakultete za varnostne vede, ki je izkušnjo s tabora opisala z besedami: "Adrenalin in še enkrat adrenalin!" Tabor predstavlja del njene obvezne prakse, obenem, pravi, pa jo to delo tudi zanima. "Že od malega sanjam, da bi bila policistka ali vojakinja in bi služila državi." Na začetku, je še priznala, so imeli težave z vstajanjem, a zdaj se že sami zbujajo ob predvideni uri. Da ni prav nič naporno, je zatrdila tudi Lilja Milankovič, ki se tabora udeležuje že drugo leto. "Tudi sicer se ukvarjam s športom, tako da sem fizično dobro pripravljena." To ji je prišlo še kako prav, saj so prehodili celotno Jelovico in se s popolno bojno opremo povzpeli na 1600 metrov. Razmišlja celo o tem, da bi svojo poklicno kariero nadaljevala v vojski. "Vsaka država potrebuje vojsko, saj predstavlja obrambni del države in je zato zelo pomembna," je še poudarila Lilja Milankovič. Med "vojakinjami" je bilo tudi nekaj dijakinj. Špela Levičnik nam je zaupala, da ni bilo težko zdržati usposabljanja. "Malo me sicer skrbi moja višina, ampak načeloma me zanima vojaška kariera," ni skrivala navdušenja nad vojaškim življenjem. Z zavzetostjo in pripravljenostjo deklet v svojem vodu je bila poročnica Martina Kobal nadvse zadovoljna. "Pri meni je bila morala ves čas na zelo visoki ravni, vzdušje je zelo pozitivno. Pred puncami dam kapo dol, bile so popolnoma enakovredne fantom," jih je pohvalila.

"Za dijake in študente je to lahko dobra izkušnja, če odšteješ žulje in preznojene majice," je nekoliko na šalo pomen takega tabora obrnil Alojz Šteiner in bolj resno dodal, da je to lahko tudi dobra preizkušnja v stresnih razmerah oziroma razmerah, s katerimi se ne srečujejo vsak dan. "Namen tabora je, da prek neposredne izkušnje spoznate vojaško življenje in vojaško službo. Mogoče bo to koga od vas spodbudilo, da se nam pridruži. Kandidatov za častnike je sicer veliko, potrebujemo pa podčastnike in vojake," je še nagovoril udeležence tabora. Primernih kandidatov je bilo tokrat očitno več kot dovolj, saj je vodja študentskega vojaškega tabora, nadporočnik Anton Buček poudaril, da so se vsi odlično izkazali. V okviru 12-dnevnega usposabljanja so sicer spoznavali splošne vojaške vsebine, taktiko, oborožitev ... "Zlasti oborožitev je zanje zelo zanimiva. Že v prvem tednu jim omogočimo, da streljajo s pravimi naboji." Alojz Šteiner se je strinjal, da morajo s tabora odnesti čim več znanja in izkušenj, obenem pa jim je še zaupal: "Pravijo, da vojaki umrejo samo po neumnosti. Zato morate uporabljati tudi razum." Ob tem je Anton Buček poudaril, da jim po osmih dneh ni bilo treba še nikogar odpustiti zaradi poškodbe. "So zelo disciplinirani in so hitro sprejeli, da so v vojaški ustanovi in da se morajo prilagoditi določenim kriterijem." To pomeni recimo tudi, da kot pravi vojaki vstajajo ob 5.45, ob 6.00 pa so že na terenu. "Tu zato lahko dobijo res pravi vpogled v vojaško življenje," je še dodal Buček.

Svojo usposobljenost so udeleženci študentskega vojaškega tabora ob obisku načelnika generalštaba Slovenske vojske generalmajorja Alojza Šteinerja tudi praktično prikazali. / Foto: Gorazd Kavčič

Vojaški tabor študentom in dijakom ponudi vpogled v življenje vojakov v vojašnicah in na terenu, obenem pa jim s tem omogočijo tudi opravljanje delovne prakse. Na taboru se seznanijo z glavnimi nalogami poklicnih vojakov ter oborožitvijo in opremo, ki jo uporabljajo pri usposabljanju, preizkusijo pa se tudi kot poveljniki. Tako dobijo priložnost, da teoretično znanje preizkusijo v praksi in spoznajo delo v Slovenski vojski.

Blaž Baznik, gimnazijec: "Všeč mi je tak način dela, namen imam tudi študirati obramboslovje in se zaposliti v Slovenski vojski. Zato sem želel že prej videti, ali mi to ustreza, in sem ugotovil, da mi."

Foto Gorazd Kavčič

Anton Buček, vodja tabora: "Tu res lahko dobijo neposredno izkušnjo iz življenja vojaka - kaj dela v vojašnici in kaj na terenu, kaj vse mora prestati ... Zato je mogoče beseda tabor celo neustrezna, saj tu res ne gre za taborjenje, kot si ga ponavadi predstavljamo."

Foto Gorazd Kavčič

Peter Lenarčič, študent obramboslovja: "Fizično je naporno, prvih nekaj dni mogoče tudi psihično, ampak samo dokler ne prideš v ta ritem vojaškega izražanja in vedenja, potem pa je v redu, zdaj samo še uživam. Čeprav tu predvsem uživamo, pa je v vojski vseeno malo drugače, kot slišim."

Foto Gorazd Kavčič

Pamela Perdec, študentka mednarodnih odnosov: "Lani mi je bilo všeč, pa sem želela poskusiti še na višji stopnji, če zdržim. Predvsem prve dni je bilo naporno, ker nisi navajen in veliko hodiš, potem pa se že prilagodiš. Naučiš se tudi discipline - lani, ko sem prišla domov, sem še ves mesec posteljo pospravljala tako, kot sem jo tu."

Foto Gorazd Kavčič

Udeležba na taboru zahteva tudi dobro psihično in fizično pripravljenost. Pri tem so se dekleta izkazala za povsem enakovredna fantom. Svojo neustrašnost in vztrajnost so dokazala tudi pri premagovanju žičnega mostu.

Pogovor

Odvetnik, ki zmaguje na Dunaju in v Celovcu

Mag. Rudi Vouk

Slovenski odvetnik mag. Rudi Vouk je od leta 2001 naprej vztrajal s pritožbami na dunajsko ustavno sodišče in uspel. Koroška vlada je morala že postaviti tri nove dvojezične krajevne table. Če si trmast in potrpežljiv, na koncu vedno zmaga pravna država, pravi odvetnik Vouk.

Jože Košnjek

Verjetno ste ponosni, ker je morala koroška deželna oblast zaradi vaše uspešne pritožbe na avstrijsko ustavno sodišče v Pliberku in v dveh sosednjih vaseh postaviti tri dvojezične krajevne napise.

"Moje zasluge so v toliko, da brez pritožb, ki sem jih vlagal, ne bi bilo zadnje odločitve ustavnega sodišča, brez nje pa ne bi postavili niti ene table. Do leta 2001, ko je prišla prva razsodba ustavnega sodišča, so vsi menili, da je boj za nove dvojezične table zgubljen. S pravnim pristopom pa smo dokazali, da ni tako. Vsi smo vedeli, da je stanje protiustavno, vendar poti za izhod nismo našli, pa tudi prave volje ni bilo."

Pred avstrijskim ustavnim sodiščem so še nekatere Vaše pritožbe. Kdaj bodo znane odločitve? Računate na uspeh?

"Tri table, ki so jih postavili, so samo prvi korak na zelo dolgi poti k ureditvi dvojezične topografije. Sedaj ima okrog devetdeset krajev na južnem Koroškem dvojezične krajevne table, moralo pa bi jih biti najmanj dva, če ne trikrat toliko. Ustavno sodišče je doslej v 18 primerih odločilo meni v prid, vendar nobena odločba ni bila uresničena, ker je takratna Schuesslova in Haiderjeva vlada s posebno uredbo to preprečila. Proti tej uredbi je vloženih še 12 mojih pritožb. Računam, da bo ustavno sodišče o njih odločalo decembra, potem pa bo zvezna vlada primorana nekaj storiti. V pliberškem primeru je trajalo več let, da so postavili table. Pa ne zato, ker bi si jih deželni glavar Doerfler srčno želel, ampak ni imel več nobenega drugega izhoda."

Po vašem mnenju nove table niso znamenje drugačne, Slovencem bolj naklonjene politike deželne oblasti.

"To ni naklonjenost, ampak ji je zmanjkalo trikov, da bi postavitev tabel še naprej preprečevala. Ustavno sodišče je najprej razveljavilo tablo, ki je bila samo nemška, potem je za nedopustno ravnanje štelo tudi njeno prestavitev. Enaka usoda je doletela tudi poskus, ko so pod nemško krajevno tablo namestili manjšo s slovenskim imenoma kraja. Oblasti je preprosto zmanjkalo načinov, kako bi še naprej izigravala odločitve ustavnega sodišča, deželni glavar Gerhard Doerfler pa se je zaradi tega znašel na pragu kazenskega sodišča, kjer se je izvlekel z izgovorom, da ni razumel, kaj bi moral narediti, kar mu ni ravno v čast. Ker bi sodišče v primeru ponovitve takega ravnanja začelo postopek, je table moral postaviti. To je bistvena novost v zgodbi o dvojezičnih krajevnih tablah, v kateri so vsi, od Dunaja do Ljubljane, trdili, da tistega, česar na Koroškem nočejo, ni mogoče narediti. Mogoče je, če si dovolj potrpežljiv in trmast. Na koncu zmaga pravna država."

Eden od znanih koroških Slovencev je napovedal, da bo koroški deželni glavar sicer dvojezične table postavil, vendar bo moral zaradi njih odstopiti, table pa bodo po vzoru "taffelsturma" iz sedemdesetih let pomazali in podrli. Verjamete v ta scenarij?

"Ne verjamem, čeprav napovedujejo tako grozljivko. V primeru teh treh tabel se ni zgodilo nič pretresljivega. Table stojijo in prepričan sem, da bo tako tudi v drugih primerih. Ljudje se bodo na table navadili. S trditvijo, da je večina v deželi proti dvojezičnim tablam, delamo Koroščem krivico. Morda jih odklanja le ena tretjina, ki pa se ne bi odločila za fizične napade. Svet je postal drugačen. V sedemdesetih letih je bila Avstrija sama zase in se nihče ni smel vtikati v njene zadeve. Danes je članica Evropske unije, zato ne more delati, kar se ji zahoče. Tega se zavedajo tudi na Koroškem. Drugi tretjini Koroščev je čisto vseeno, kaj se dogaja, tretjina, ki ji dvojezičnost nekaj pomeni, pa bi se z nami veselila, če bi bilo to vprašanje rešeno. Problem je, ker se je politika vedno ozirala le na tretjino skrajnih in s tem omogočila vzpon Haiderju in svobodnjakom. Na tako dolgoročno škodljivo politiko stalno opozarjamo socialdemokrate in ljudsko stranko. Če jo bosta spremenili, bo obdobje svobodnjaške premoči na Koroškem hitro končano."

Mag. Rudi Vouk je samostojni odvetnik v odvetniški pisarni dr. Matevža Grilca v Celovcu. Stanuje v Dobrli vasi/Eberndorf v središču Podjune. Ima dve hčerki: starejša že hodi na slovensko gimnazijo v Celovcu, mlajša pa začenja šolanje letos. Vouk ima rodbinske korenine v Poljanski dolini, saj je bila mama doma v Koprivniku pri Žireh.

Zakaj je prav na Koroškem več nestrpnosti do drugačnih in nacionalizma kot v drugih avstrijskih deželah? Na Gradiščanskem se oblast hvali z dvojezičnostjo in pravicami hrvaške manjšine. Je nad Koroško breme zgodovine?

"Razmere so tudi zgodovinsko pogojene. Koroška ni doživela denacifikacije. Še dolgo po drugi svetovni vojni je izkaznica, da si bil pri nacistih, veliko pomenila. Nekdanji deželni glavar Leopold Wagner se je hvalil, da je bil Hitlerjev mladinec. Povsod drugod bi moral tak politik odstopiti, pri nas pa je bil priljubljen deželni glavar. V takih razmerah so ljudje spoznavali, da lahko na osnovi sovraštva do Slovencev uspejo. To je bil čisti oportunizem. Prepričan sem, da v resnici niso tako mislili. Poznam več koroških politikov, ki so po odhodu s funkcije govorili, da je tako ravnanje bedarija in da bi morali delati drugače. Zakaj potem sami niso delali drugače? Koroški manjka samozavesti. Tako kot je zemljepisno stisnjena med gore, se zapira tudi miselno in ne dovoli, da bi ji kdo z Dunaja, iz Ljubljane ali iz Bruslja svetoval. Tako ravnanje vodi v slepo ulico in v gospodarsko zaostajanje, pri sosedih pa povzroča posmehovanje. Upam, da se bodo ljudje zdramili in ugotovili, da je bilo zadnjih dvajset let vladavine Haiderja in njemu podobnih katastrofa. Udaril je škandal s Hypo banko. Iz dežele odhajajo izobraženi ljudje, ker zanje ni ustreznih delovnih mest. Statistiki napovedujejo, da bo imela Koroška kot edina med zveznimi deželami leta 2050 manj prebivalcev kot danes. To so sadovi dosedanje pogubne deželne politike."

So med ljudmi, ki so se zaradi osebne poklicne ali politične uveljavitve prepustili političnemu toku, tudi Slovenci?

"So. Zavedati se moramo, da je bila pred stotimi leti tretjina Koroščev Slovencev in tudi med njimi je bilo veliko takih, ki so bili proti vsemu, kar je bilo dvojezičnega. Psihologi nam razlagajo, da je to posledica iskanja nove identitete, v katerem si zaradi dokazovanja, da si res postal nekaj drugega, pripravljen za to narediti prav vse. Taki primeri so bili najbolj pogosti v okoljih, kjer je bila manjšina najštevilnejša, na primer na Zilji, kjer se danes le redki še priznavajo za Slovence. Danes se to, sicer redkeje, dogaja v Pliberku in v Železni Kapli. Primerov, ko Slovenci svoj socialni vzpon povezujejo z asimilacijo in so prepričani, da bodo materialno uspeli le kot Nemci, je sedaj manj tudi zato, ker smo Slovenci na Koroškem v povprečju bolje izobraženi kot večinski narod, za kar ima največ zaslug slovenska gimnazija v Celovcu. Žal politika te spremembe še ni sprejela in je skrajni čas, da jo."

Koliko dvojezičnih krajevnih napisov bi moralo biti postavljenih na Koroškem?

"V sedanji uredbi, ki je protiustavna, piše, da 93. Vsi nam pravijo, kako zapleteno je vprašanje dvojezičnih krajevnih tabel, vendar dejansko sploh ni. Avstrijsko ustavno sodišče pravi, da morajo biti dvojezične table postavljene v krajih, v katerih živi po podatkih ljudskega štetja iz leta 2001 nad deset odstotkov slovenskega prebivalstva. Ljudskih štetij, v katerih bi povpraševali ljudi po jezikovni pripadnosti, pa v Avstriji ne bo več. Pogledati je treba torej rezultate ljudskega štetja in table postaviti v krajih, kjer se je nad deset odstotkov prebivalcev izreklo za Slovence.

13. stran

"Za očitke politikov, tudi deželnega glavarja, ki pravi, da zmagujem s protipravnimi sredstvi, se ne menim preveč. Huje je, če o tebi mediji pišejo slabo, kar se na Koroškem pogosto dogaja. To človek občuti, ko gre po mestu in sliši neumne opazke."

Zanimivosti

Vsa družina se vozi na elektriko

Andrej Pečjak s Češnjice pri Podnartu je eden največjih slovenskih zanesenjakov pri električnih avtomobilih. Prvega se je lotil že daljnega leta 1983, zdaj se na elektriko vozijo vsi družinski člani.

Matjaž Gregorič

Andrej Pečjak je eden od pionirjev in eden največjih zanesenjakov pri električnih avtomobilih. S svojimi idejami o vožnji na elektriko je v dobršni meri "okužil" tudi svojo družino, delo tehničnega svetovalca v ljubljanskem Anetu združuje s hobijem, pogosto je tudi v Južni Koreji in na Kitajskem, kjer so pri razvoju in uporabi, predvsem pa po miselnosti glede električnih avtomobilov precej pred nami.

"Prvega električnega avtomobila sem se lotil že leta 1983, ko sem prišel iz vojske, vendar je vse skupaj propadlo, ker sva bila z ženo še študenta in nisva imela dohodkov. Potem sem poskušal še leta 1997, ko je bil še en neposrečen poskus, in nazadnje pred tremi leti," pripoveduje Pečjak, ki je bil zraven tudi takrat, ko se je rojeval prvi slovenski električni avtomobil, predelani Renault 5. Ta še vedno vozi, prvi v Pečjakovi družini pa je bil leta 2007 enoprostorski Renault Espace. "Takrat sem videl, da gremo v pravi smeri, le svinčeve baterije, ki sem jih vgradil v začetku, so bile prešibke, zato sem se kmalu lotil spajanja litij polimerskih celic v uporabno avtomobilsko baterijo. Te uporabljamo še zdaj, pri nabavi mi je pomagalo podjetje, kjer sem v službi. Tudi sicer imajo razumevanje za moje projekte."

Kaj pa spodbuda in podpora v družini? "Seveda sem za električne avtomobile porabil večletni družinski proračun, zato si tudi kakšnega posebnega dopusta nismo privoščili. Podporo pa imam, ker se tudi vsi družinski člani vozijo z avtomobili na električni pogon. Imamo pa še Fiatovo Multiplo na metan in zemeljski plin."

Za predelavo športne Mazde RX-8 se je odločil iz prepričanja, da so ciljna populacija za uporabo električnih avtomobilov mladi. Ko so se na različnih krajih pojavljali z električnim Renaultom 5 in Espaceom, se mladim nista zdela zanimiva, zato je bilo treba predelati novejši in atraktiven avtomobil. "Žena je rekla, da naj bo avtomobil praktičen in naj ima štiri vrata, ta mazda pa je malce zgoljufana, je pa zelo kakovostne izdelave in se ga z okvaro motorja dobi za majhen denar. Vse skupaj s predelavo me je stalo 42 tisoč evrov, nekaj baterij sem dobil sponzoriranih."

Bolt, kot so električnega športnika poimenovali pri Pečjakovih, ima za zdajšnje razmere relativno velik doseg, saj je z enim polnjenjem mogoče prevoziti do tristo kilometrov, najvišja hitrost pa je 170 kilometrov na uro. In razlike v vožnji med običajno izvedbo z bencinskim rotacijskim motorjem in tisto, ki jo poganja elektrika, napolnjena iz domače vtičnice, skoraj ni. Je šel pa Pečjak še korak dlje, saj ima doma tudi sončno elektrarno, in tako se njegova družina vozi skoraj brez izpustov, da prihranka, ker ni treba kupovati goriva, sploh ne omenjamo.

In kakšna je slovenska avtomobilska električna prihodnost? "Tako kot povsod bomo hodili pet let za Evropo in deset let za Azijo. Od države ne more pričakovati kakšnih posebnih spodbud: če ne zna investirati v druge stvari, je nesmiselno pričakovati, da bo investirala v energijsko prihodnost. In tudi če bodo subvencije za nakup električnih avtomobilov, bo večino denarja požrl nekdo, ki se bo specializiral za pisanje vlog zanje," je prepričan Andrej Pečjak.

Foto: Tina Dokl

Andrej Pečjak se je predelave športne Mazde RX-8 lotil zato, ker je avtomobil dovolj atraktiven, da bi lahko zanimal tudi mlado generacijo, poleg tega je rabljenega z okvaro bencinskega motorja dobil za zmeren denar.

Foto: Tina Dokl

Samo pritisk na gumb in Bolt, kot se imenuje električna Pečjakova Mazda RX-8, skoraj neslišno steče. S polnimi baterijami lahko prevozi do tristo kilometrov poti in potegne do hitrosti 170 kilometrov na uro.

12. stran

Tabel bi bilo tako okrog 250. To ne bi bila velikodušnost do nas, saj bi morali Avstrijsko državno pogodbo uresničiti že leta 1955, ko je bila sprejeta, in ne leta 2010. Leta 1955 bi morali postaviti okrog osemsto dvojezičnih krajevnih tabel. Spoštovanje odločitve ustavnega sodišča je tisti minimum, ki ga imamo pravico zahtevati. Če pa bomo Korošce prepričali, da je dvojezičnost južnega dela Koroške skupna kulturna dediščina, na katero smo lahko vsi ponosni in s katero lahko le pridobivamo, bo morda nekoč dvojezičnih krajevnih tabel še več. Za začetek pa je treba spoštovati pravno državo."

Število 141, o katerem so se dogovarjali pred leti, za vas ni sprejemljivo.

"Ne, ni, ker je v nasprotju z razsodbami ustavnega sodišča. To število so skušali zapisati celo v ustavni zakon, s katerim bi spremenili 7. člen Avstrijske državne pogodbe. Z dovolitvijo spremembe naše zaščitne norme v 7. členu bi naredili hudo napako. Ta člen Avstrijske državne pogodbe je treba uresničiti in ga ne spreminjati."

Nekateri deželni politiki predlagajo ponovno preštevanje manjšine, nekateri pa menijo, da bi morala o postavitvi dvojezičnih krajevnih tabel odločati vsaka občina posebej.

"Oboje je nesprejemljivo. Preštevati so nas hoteli že leta 1976, vendar je poskus spodletel. Če pa bi občine same odločale o dvojezičnih tablah, potem najverjetneje ne bi postavili nobene. Ker so evropski zakonodajalci spoznali, da krajevna večina ne more odločati o manjšinskih pravicah, so pristojnost odločanja o teh vprašanjih prenesli na centrale, v Avstriji na Dunaj, v Sloveniji pa v Ljubljano. To je običajen evropski pravni standard."

O reševanju manjšinskih vprašanj se je gotovo treba pogovarjati in v nekaterih primerih tudi sklepati kompromise. Kdo je na Koroškem pravi pogovorni partner za Slovence: vlada, Heimatdienst, stranke?

"Naša pogajalska partnerja sta deželna in zvezna vlada, ne pa zasebne ustanove, kot na primer koroški Heimatdienst in njegov predsednik Feldner, s katerim se pogaja dr. Marjan Šturm. Njegovo ravnanje je problematično, ker Feldner pri reševanju naših problemov nima nobene uradne funkcije in ne vem, zakaj bi se morali najprej dogovoriti z njim in šele nato z oblastjo. V pravni državi je treba zakone spoštovati, pa če konsenz je ali ga ni. Ne smemo spregledati, da se za Heimatdienstom še vedno skriva skrajna avstrijska desnica, ki se je večina avstrijske in evropske politike izogiba, Slovenci pa naj bi se prav z njo pogovarjali o reševanju naših težav. Nič nimam proti, če se nekdo zasebno pogovarja s Feldnerjem in ga skuša prepričati, da zastopa napačna izhodišča. Ne morejo pa ti ljudje odločati o naših pravicah."

Sredi leta ste se umaknili iz slovenske politike na Koroškem. Ste se naveličali brezplodnih razprav, praznih obljub in tudi žalitev, ki ste jih zaradi svoje slovenske zavednosti doživljali v koroški javnosti?

"Od vsakega nekaj. Naveličal sem se voziti na Dunaj, v Ljubljano in ne vem kam še. Prazni kilometri brez pravega rezultata. V dvajsetih letih političnega delovanja sem bil pogosto zgrožen, da sogovorniki večkrat niso imeli pojma, o čem se pogovarjamo, in so nas odpravljali z obljubami, da se zavzemajo za naše pravice, nas podpirajo in podobno. V Sloveniji sta bila izjemi nekdanji in sedanji predsednik republike Milan Kučan in dr. Danilo Türk, pa tudi Lojze Peterle je vedno razumel, o čem se pogovarja. V Avstriji je bilo sogovornikov, ki bi poznali naš problem, še manj. Bivši kancler Gusenbauer je še kolikor toliko vedel, o čem govori, drugi pa večinoma ne. Tudi med manjšino imamo ljudi, ki se celo pogajajo o reševanju naših problemov, pa ne vedo natančno, za kaj gre."

Vseeno ste eden redkih slovenskih politikov na Koroškem, ki se lahko pohvali z rezultati svojega dela. Zaradi vaših pritožb so postavili nove krajevne table.

"Eden od razlogov za moj umik iz politike je dejstvo, da je tudi na pravnem področju dela čez glavo. Morda sem bil celo predolgo v politiki, v kateri so začeli mešati politične izjave in pravni položaj. V pravni državi o razsodbi ustavnega sodišča ni debate, politično pa lahko govorimo karkoli. Zato je morda pametneje več delati na pravnem področju in dajati manj političnih izjav. Sam sem na pravnem področju začel svoje delo. V navadi mi je, da delo, ki ga začnem, tudi končam."

Kaj lahko naredi novi predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev dr. Valentin Inzko?

"Dr. Valentin Inzko je izziv za avstrijsko politiko. Ob izvolitvi je bil deležen njene hvale, zato bodo morali uresničiti vsaj del njegovih zahtev, sicer se bodo osmešili. Novi predsednik Narodnega sveta ima prednost zaradi svojega ugleda in položaja. Z njim se bodo morali pogovarjati in mu ne bodo upali pred nosom zapirati vrat."

Nekje sem prebral ali slišal napoved, da čez petdeset let na Koroškem ne bomo slišali več slovenske besede. Se vam zdi ta napoved preveč črna?

"Slovensko besedo bomo še slišali, vprašanje pa je, ali bo slovenska manjšina še politični subjekt, ki bo sposoben sooblikovati politiko. Zato moramo čim prej drugače organizirati naše organizacije. S takšnimi, kakršne imamo sedaj, nas čez petdeset let res ne bo več. To govorijo vsi po vrsti, vendar nihče noče nič spremeniti. Vedno se najde nekdo, ki je proti, in zaradi njega potem vsi odnehajo. Očitno sami tega ne bomo zmogli in nam bodo morali pomagati Ljubljana, Dunaj ali Celovec."

"Slovenija do manjšin nima državniškega odnosa. Ta mora biti enak, ne glede, ali je stranka v vladi ali v opoziciji. To, kar se je zgodilo z dr. Matevžem Grilcem, ko je nekdo na njegov račun hotel zaslužiti nekaj notranjepolitičnih centov, je nedopustno."

Na robu

Prvi koraki v samostojno življenje

Milena Miklavčič

usode

"Če pa to ne bo šlo, se bom udinjal za zidarja pri kakšnem graditelju, saj so stanovanjske hiše v okolici rasle kot gobe po dežju," si je rekel Peter. Imel je srečo, saj je naletel na lastnico bifeja, ki je iskala pomoč zaradi odhoda natakarice na podaljšano porodniško. Plača, ki mu jo je obljubila, je bila pol manjša od tiste, ki jo je dobival prej, a bilo je vseeno bolje kot nič. Vanjini starši so pristali, da bodo materialno skrbeli za vnuka, pa nič drugega.

"Zdi se mi, da sem jim bila prvič v življenju od srca hvaležna za pomoč," je s solzami v očeh dejala moja sogovornica.

Je že tako, da ima hudič mlade ravno tedaj, ko je to najmanj treba. Podjetje, v katerem je delala Vanja, je zašlo v težave in najprej so postavili na cesto tiste, ki so imeli v karakteristiki največ bolniških.

Psihični udarec, ki sta ga oba s Petrom ob tem doživela, je bil težak. Dolgovi so se jima spet nakopičili, neplačane položnice sta metala v predal, da jima jih ni bilo treba imeti nenehno pred očmi.

"Tisti, ki teh šokov ni še nikoli imel, ne bo razumel občutkov, ko enostavno ni denarja. Ni! Miloščina, ki jo je dajal Zavod, je bila tako majhna, da se od nje ni dalo ne živeti, ne umreti. Za pomoč sem šla na Karitas, tam niso preveč spraševali, ampak so dali, če so le imeli kaj na policah. Na televiziji so ravno takrat potekale okrogle mize o tem, kako se nekateri otroci v šoli obmetavajo s kruhom. Ko sem slišala, da so se starši celo pridušali nad ravnateljem, ki je te otroke kaznoval, me je imelo, da bi jih pripeljala k meni domov, da bi videli, kaj se to pravi, če si lačen in če vsakič, ko greš v trgovino, šteješ evre. Če sem samo pomislila, da sem še pred dobrim letom tudi sama metala denar skozi okno za neumnosti, me je imelo, da bi se usedla in zjokala," je bila žalostna Vanja.

Na srečo pa je našla delo, žal je odhajala od doma le ponoči, tako da je bila nenehno zelo neprespana in utrujena. Petra so klicali v gostilno domala vsak dan, tako da sta se bolj malo videla. Še sreča, da so - kot so obljubili - za otroka poskrbeli starši.

"Kljub vsemu pa sem ostala optimist. Veste, saj se človek vsemu privadi. Ko nam je včasih, ko sem bila otrok, babica pripovedovala zgodbe o tem, da je skorjo kruha nosila ves teden v žepu, preden jo je pojedla, se mi je zdelo smešno. Današnje generacije smo vsega presite. Pogosto sem mislila, da nimam "ničesar", pa sem si lahko privoščila marsikaj, o čemer danes le sanjam. To, da sem šla iskat k staršem, če mi je zmanjkalo, se mi je zdelo logično. Zato tega dajdam tudi nisem kaj prida cenila, ker je bil sam po sebi umeven," je nadaljevala.

Stres je pripomogel k temu, da so se pričele vrstiti še ginekološke težave, nekega petka so jo pod nujno poklicali na čiščenje maternice, ker so se bali, da prinaša visok "pap" brisa kakšne rakave spremembe. Na srečo se to ni zgodilo.

"Včasih pride do spleta okoliščin, ki nas prepričajo, da je na tem svetu vse mogoče," je dodala.

"Kolegici, s katero sva skupaj pristali na cesti, se je ponesrečil fant, medtem ko je padel z neke strehe, kjer je pomagal menjati opeko. Še zmeraj je v bolnišnici in zdravniki se bojijo, da ne bo nikoli shodil. Spet drugi se je izneveril mož, našel je drugo, bolj bogato, in jo je pustil na cedilu, tik preden je šla rodit. Ljudje na take udarce preprosto nismo navajeni. Peter mi včasih pove, koliko je takih, ki gostilničarja, kjer dela, prosijo, če lahko plačajo konec meseca. Na pivo pa prihajajo samo zato, da ne bi izgubili ugleda pri znancih in prijateljih," je še dodala Vanja.

Želje, ki jih imata s Petrom, pa so zelo skromne. Rada bi si našla službo, pa da bi imela vsaj toliko denarja, da bi lahko pričela tekoče plačevati položnice. Kredit jima kot Demoklejev meč visi nad glavo in vsakič, ko samo pomisli, da bi zamudila z obrokom, jo napadejo nočne more.

"Kako pa boste preživeli počitnice?" jo vprašam.

"Sin bo šel na morje prek Rdečega križa, midva s Petrom pa greva na neko turistično kmetijo pomagat pospravljat seno," je odgovorila brez oklevanja.

Prej, preden pa sva se poslovili, me je prosila, da naj še nekaj napišem: "Za tiste, ki nimamo, je včasih najbolj poniževalno to, da oni drugi, ki se kopajo v izobilju, mislijo, da smo odlagališče stare navlake. Zadnjič je prišla neka prijateljica lastnice hiše, kjer živimo, in nam prinesla polne vrečke oblačil svojega pokojnega moža. Ko sem ji prijazno rekla, da jih nimam za kaj porabiti, me je nadrla, da sem nehvaležnica. Pa sem res?!"

Konec

Ali smo zares svobodni? (1)

Damjana Šmid

moj pogled

Ko se pogovarjam z ljudmi in opazujem našo majhno deželico, se mi dozdeva, da je vedno več ujetnikov življenja. To sem občutila tudi na nedavnih počitnicah v Grčiji, kjer sem srečala kar nekaj istospolnih parov, pa niso bili prav nič vpadljivi. Mogoče so izstopali le po tem, da so bili videti srečnejši kot večina zdolgočasenih zakonskih parov. Najbrž jih je delala srečne misel, da so lahko to, kar so. Bili so lepi, ker so bili pomirjeni sami s seboj. Niso se mučili s tem, da bi delali dober vtis, in to je sevalo od njih prav blagodejno energijo. To je velika svoboda, da si dovoliš občutiti svoje občutke, ampak se splača. V naši deželici še ne. Tukaj se je treba pametno odločati za "normalnost". Ali pa bolj potiho živeti svojo drugačnost, da ne postaneš tarča napadov, šikaniranja, odpuščanja zaradi predsodkov. No, saj najbrž je v matičnih deželah teh parov tudi podobna realnost. Ko sem pred kratkim predavala staršem otrok, ki imajo cerebralno paralizo, sem spet pomislila na svobodo - biti drugačen. Koliko energije vložimo starši v to, da otroka popravljamo, čeprav rezultati včasih niso ravno spodbudni. Koliko mučenja je treba za uresničitev želje, da je otrok čim bolj podoben "normalnim" ljudem. Se trudi kot "normalni" ljudje, si pridobi slabo samopodobo, se bori s stresom, dokazuje svojo normalnost. Kakšen je rezultat? Je pomirjen sam s seboj? Je res to njegova izbira, njegovo poslanstvo? Če bi bila drugačnost nekaj, kar nas ne plaši, ne spravlja v stisko in ne žene k popravljanju, bi bil ta svet zagotovo lepši. Spomnite se na to, ko boste kupili novo kremo proti celulitu. Vsa poletja so en sam boj proti tej ubogi pomarančni koži. Samo pogumen človek manjka, ki bo v medije poslal novico, da je celulit lep, naraven in ni moteč. Če bi videli gospo, ki je bila na grški plaži s svojimi stotimi kilogrami lepa, bi mi verjeli, da sta lepota in grdota, normalno in drugačno rezultat ozkega razmišljanja, ki so nam ga vcepili. Kakšni interesi stojijo za tem, pa je že druga zgodba.

SODNA KRONIKA TEDNA

Piše: Matjaž Gregorič

Odškodnina za nedolžnega zapornika

Martinu Uherniku z Gaberske Gore pod Gorjanci, ki je bil več kot sedem let po krivem zaprt, naj bi država poleg že izplačanih 304 tisoč evrov odškodnine v kratkem izplačala še 52.700 evrov premoženjske škode, ki naj bi jo sedaj 72-letni Uhernik utrpel v letih življenja za rešetkami. Preden pa bi (bo) državno pravobranilstvo plačalo dodatno odškodnino, mora na to pristati še vlada, poroča časnik Dnevnik. Najmanj 52.700 evrov naj bi Uhernik po izračunih sodne izvedenke finančne stroke zaslužil, če bi namesto sedenja v zaporu hodil v službo v Sloveniji oziroma nekdanji Jugoslaviji. A to še ni ves denar, na katerega najbrž lahko računa. Pred krivičnim prijetjem je namreč delal v Nemčiji, zato mora izvedenka izračunati tudi, koliko bi v dobrih sedmih letih zaslužil tam in za koliko bi imel sedaj višjo pokojnino. Na končno odmero odškodnine bo najverjetneje vplivalo tudi dejstvo, da se Uhernik zaradi pečata morilca po prihodu iz zapora ni mogel zaposliti. Na račun premoženjske škode sicer oškodovanec skupno zahteva 191 tisoč evrov.

Martina Uhernika so leta 1977 obsodili na osem let zapora, ker naj bi tri leta prej umoril 59-letnega Jakoba Luzarja. Za domnevno pomoč pri umoru je Uhernikova žena prejela dveletno zaporno kazen. Višje sodišče je kasneje ženo oprostilo obtožbe, Uherniku pa kazen povišalo na deset let zapora. Takoj po prihodu iz zapora, v katerem je nazadnje preživel dobrih sedem let, je začel dokazovati svojo nedolžnost. Vrhovno sodišče je tako leta 2003 ukazalo obnovitev postopka, štiri leta kasneje pa je tožilstvo od pregona odstopilo, saj naj ne bi razpolagalo s trdnimi dokazi, temveč le z vaškimi govoricami. Poleg tega naj bi tedaj nekatere priče izsiljevali in ustrahovali, Uhernik pa je bil v času umora daleč od kraja kaznivega dejanja.

Nekdanji tesar se je leta 1986 invalidsko upokojil, sodni izvedenec zdravstvene stroke pa mora v nadaljevanju tudi še ugotoviti, kako je zaporniško življenje vplivalo na njegovo psihično in fizično zdravje.

ČRNA KRONIKA TEDNA

Ceste vzele pet življenj

V preteklem tednu (od 12. do 18. julija) je v prometnih nesrečah na slovenskih cestah umrlo pet oseb, so sporočili z Generalne policijske uprave. Na Gorenjskem so policisti v istem obdobju po naših podatkih obravnavali 28 prometnih nesreč, v katerih sta se dve osebi huje ranili, tri pa lažje. Zaradi vožnje pod vplivom alkohola so na Gorenjskem pridržali trinajst voznikov. Letos so slovenske ceste terjale 71 smrtnih žrtev (lani 98). Na Gorenjskem je v prometnih nesrečah umrlo sedem oseb, v enakem obdobju lani pa petnajst.

Knjige in ljudje

Knjige in knjigoljubi (56)

Največja predstava na Zemlji

Miha Naglič

Tako močne knjige pa že dolgo ne! Tudi naslov je upravičen - katera pa je večja predstava na tem svetu kot tista, ki teče pred našimi očmi po vsej Zemlji ter jo piše in režira življenje samo, v njej pa nastopamo vsi živi in z nami v naših genih tudi vsi mrtvi, zdaj in že 4,6 milijarde let? Z užitkom sem prebiral (in jih bom še) zgodbe iz Svetega pisma, zlasti tiste iz Geneze, prisrčne so in slikovite, hkrati pa povsem naivne v primerjavi z ingenioznostjo nenapisanega scenarija, po katerem se odvija "največja predstava na Zemlji". Ta sploh nima avtorja, godi se sama iz sebe, kot neskončno zaporedje drobnih lokalnih dogodkov, iz katerega pa veliki znanstveniki, kakršna sta tudi Darwin in Dawkins, razberejo in razložijo največjo od nam znanih zgodb. Ki pa je ne priznavajo vsi. "Več kot 40 odstotkov Američanov zanika, da bi se ljudje razvili iz drugih živali, in mislijo, da je nas - ter hkrati z nami tudi vse življenje - ustvaril Bog v zadnjih 10.000 letih. Ta odstotek v Veliki Britaniji ni tako visok, a je še vedno zaskrbljujoče velik. Ti podatki bi morali skrbeti tako teologe kot znanstvenike. Zato je bilo nujno, da sem napisal to knjigo. Za ljudi, ki zanikajo evolucijo - ki verjamejo, da se starost Zemlje meri v tisočih in ne v tisočih milijonov let, ki verjamejo, da so ljudje sobivali z dinozavri (takih je več kot 40 odstotkov ameriškega prebivalstva) -, bom uporabil izraz 'zanikovalci zgodovine'. Ustrezni delež odgovorov je v nekaterih državah višji in v drugih nižji, a 40 odstotkov je dobro povprečje, zato zanikovalce zgodovine lahko poimenujem kar '40-odstotneži'." Dawkins prilaga tabelo, v kateri vidimo tudi, kako na to vprašanje odgovarjamo Slovenci: 85 odstotkov nas pritrjuje trditvi, da "so se človeška bitja, kot jih poznamo danes, razvila iz prejšnjih živalskih vrst"; 25 odstotkov jih meni, da to ne drži, osem pa jih odgovarja z "ne vem". Evoluciji so najbolj naklonjeni v državah evropskega severa, manj kot polovica pa jih vanjo verjame v Latviji, Litvi, na Cipru in v Turčiji (le 27 odstotkov).

Vsi poznamo razmerje geparda in gazele. "Če dopustimo, da je geparda ustvaril stvarnik, je očitno usmeril vse svoje oblikovalske sposobnosti v izpopolnjevanje ubijalca. Že en sam pogled na ta sijajni, bliskoviti stroj ne dopušča dvoma: gepard je vrhunsko zasnovan za ubijanje gazel. Toda isti stvarnik se je očitno enako temeljno potrudil, da je ustvaril tudi gazelo, vrhunsko opremljeno, da pobegne gepardu. Za božjo voljo, na čigavi strani je torej ta stvarnik? Ko si ogledamo napete gepardove mišice in prožno hrbtenico, moramo skleniti, da je stvarnik zmago namenil njemu. Vendar do nasprotnega sklepa pridemo, ko si ogledamo dirjajočo, odskakujočo gazelo. Je stvarnik sadist, ki rad gleda šport in venomer viša stave na obeh straneh, da bi stopnjeval vznemirjenje pregona? Čemu strašni, meso trgajoči čekani ter morilski kremplji leva in leoparda? Od kod dih jemajoči dir in gibka umetnost bega antilope in zebre? Ni treba posebej poudarjati, da se po evolucijskem razumevanju ta vprašanja ne pojavljajo. Vsaka stran se trudi, da bi prelisičila drugo, ker na obeh straneh uspešni posamezniki naslednji generaciji samodejno predajo gene, ki so prispevali k njihovemu uspehu." Naravni izbor sam poskrbi, da preživijo najbolj razviti in najmočnejši, tako med gepardi kot gazelami, in edino ti se lahko razmnožujejo naprej, njihovi geni se sami po sebi prenesejo v potomce, ki so vedno boljši. V knjigi je tudi slika levinje, ki bo vsak čas popadla pred seboj bežečega kuduja: "Ta kudu je izgubil tekmo z levinjo in njegovo življenje se bo kmalu končalo, oboroževalna tekma med genskima skladoma teh dveh vrst pa poteka v evolucijskem času." Dawkinsova knjiga ni protiverska. Njen avtor je znanstvenik, evolucijski biolog, za razlago sveta uporablja dejstva, hipoteze in teorije; hipoteza Boga kot stvarnika mu za njegovo razlago preprosto ni potrebna in je zato tudi ne uporablja. Primerja se z detektivom; ta ni videl zločina, mora ga naknadno rekonstruirati. Na voljo so mu sledi, ki ostanejo po zločinu. "Tu so odtisi nog, prstni odtisi (in danes tudi DNK), krvavi madeži, pisma, dnevniki. Svet je tak, kot mora biti, če je do sedanjosti pripeljal točno določen potek dogodkov, ne pa kateri drug." Za Darwina je bila evolucija sprva le hipoteza, v poldrugem stoletju po njeni objavi pa so Darwinovi detektivi nabrali toliko dokazov (geoloških, bioloških, genetskih ...), da je danes to trdna in neovržena teorija, ki svet razlaga bolj prepričljivo in znanstveno kot katerakoli druga. V naravi teorije je, da jo je mogoče ovreči, a Darwinove ni doslej še nihče. Je pa vse več dokazov, ki jo potrjujejo.

Richard Dawkins, Največja predstava na Zemlji, prevedla Urška Pajer, Modrijan, Ljubljana, 2010, 472 strani, 27,10 evra, www.modrijan.si

Je človeka ustvaril Bog ali Darwin?

Richard Dawkins, britanski evolucijski biolog (r. 1941), avtor knjige

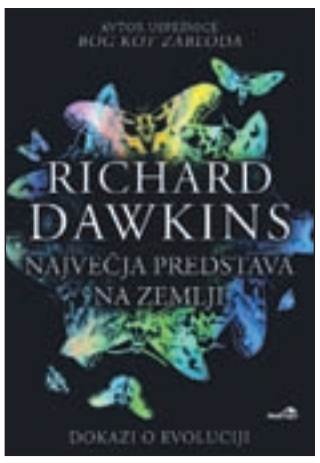

Ovitek knjige Največja predstava na Zemlji

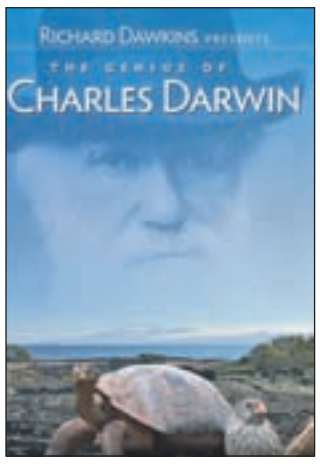

Dawkins je tudi avtor filmskega dokumentarca Genij Charlesa Darwina, 2008.

Slovenci v zamejstvu (204)

Po slovensko na Tržaškem

Jože Košnjek

med sosedi

Slovenska tiskovna agencija STA je v torek poročala, da je tržaški občinski svet potrdil nov poslovnik, ki omogoča rabo slovenščine pri vlaganju pisnih vprašanj, interpelacij in resolucij ter v nastopih na sejah pokrajinskega sveta. Poslovnik bo začel veljati konec avgusta. Slovenščino kot enega od jezikov v pokrajini priznava tudi novi statut tržaške pokrajine. V njegovem četrtem členu piše, da pokrajina ovrednoti kulturne, jezikovne in verske različnosti, še posebej pa priznava in ščiti pravico do rabe slovenskega jezika. V osmem členu pa je zapisano, da mora poslovnik urediti uporabo slovenščine v delovanju pokrajinskega sveta. Za nov poslovnik tržaškega občinskega sveta je glasovalo 13 svetnikov levosredinske večine, osem svetnikov desnosredinske opozicije pa mu je nasprotovalo. Odločitev o možnosti uporabe slovenščine v občinskem svetu je bila večinoma pozitivno sprejeta. Predsednica tržaške pokrajine **Maria Teresa Poropat** je dejala, da slovenska narodna skupnost ni le manjšina, ki jo je treba zaščititi, ampak sestavni del tržaške krajevne zgodovine. Pomemben dan za Slovence v Italiji pa bo nedvomno ostal 13. julij, ko so predsedniki Italije, Hrvaške in Slovenije Giorgio Napolitano, Ivo Josipović in Danilo Türk počastili spomin na devetdeseto obletnico požiga slovenskega narodnega doma v Trstu in se srečali s predsednikoma krovnih organizacij Slovencev v Italiji **Rudijem Pavšičem** (Slovenska kulturno gospodarska zveza) in **Dragom Štoko** (Svet slovenskih organizacij) ter tako prispevali k utrjevanju medsebojnega zaupanja in spoštovanja.

Slovenski kmetje iz Koroške s predsednikom Skupnosti južnokoroških kmetov Štefanom Domejem (prvi z desne) so organizatorji nedeljskega srečanja v Železni Kapli.

Na Koroškem in v Italiji bosta to in prihodnjo nedeljo dve za Slovence pomembni prireditvi. V nedeljo, 25. julija, bo v **Železni Kapli** 9. kmečki praznik in srečanje kmetov treh dežel, ki ga bosta organizirala Skupnost južno-koroških kmetov in Slovensko prosvetno društvo Zarja Železna Kapla. Prihodnjo nedeljo, 1. avgusta, pa bo na **Višarjah** v Kanalski dolini v Italiji tradicionalno srečanje Slovencev iz Slovenije, zamejstva in izseljenstva. Višarje/Monte di Lussari so za Slovence in za druge narode iz Italije in Avstrije še vedno zelo priljubljeno in dobro obiskano Marijino romarsko središče.

GG +

razgled

Pil nje bolesti

Miha Naglič

Mihovanja

Se še spominjate Zupančičeve Dume? Pesnik poje, kako hodil po zemlji je naši in pil najprej nje "prelesti", nato pa še "bolesti". Tako smo tudi v prejšnjih zapisih na tem mestu hodili po zemlji gorenjski in skušali brez pesniških ambicij ugotoviti, katerih od njenih prelesti bi se dalo naužiti med letošnjim dopustom. Na način, ki bi bil inovativen, hkrati pa nizkocenoven. To pot pa predlagam, da pogledamo, kaj bi se dalo sto let po Dumi na zemlji domači popiti od njenih bolesti. Zupančiča je od teh bolelo predvsem, ko je videl, kako množično so se naši ljudje izseljevali iz slovenskih dežel. To danes sploh ni problem, je pa toliko drugih, saj jih poznamo: vse manj rojstev, brezposelnost, brezperspektivnost mladih ... Moj predlog pa je, da se sprehodimo po Sloveniji in si ogledamo nekatere od njenih posebnih bolesti: divja smetišča in prikrita grobišča. V resnici sploh ne pričakujem, da bi kdo ta predlog dejansko upošteval, kaj šele, da bi si na ta način organiziral dopust. Navajati ljudi k ogledom takšnih krajev, bi bilo na meji perverznosti in morbidnosti. A po drugi strani - zakaj pa ne?

Ste kdaj pomislili, koliko je pri na divjih odlagališč? Pred leti sem bral, da naj bi jih bilo preko petdeset tisoč, njihova prostornina naj bi znašala okoli dva milijona kubičnih metrov, teža pa štiristo tisoč ton. Trenutna srednja velikost divjih odlagališč naj bi bila v povprečju pet kubičnih metrov na dvajsetih kvadratnih metrih. Predvidoma v Sloveniji vsa skupaj zasedejo šest kvadratnih kilometrov, kar predstavlja 0,03 odstotka njene površine ali - za lažjo predstavo - površino dveh Bohinjskih jezer ... Potem pa se je 17. aprila letos zgodila tista velika akcija Očistimo Slovenijo v enem dnevu. V njej so "obravnavali" kar trinajst tisoč divjih odlagališč in po njej register le-teh izročili ministru za okolje in prostor. Sicer pa ga najdete tudi na spletni strani akcije (tudi na www.geopedia.si). Če bi kljub vsemu koga zanimalo, si lahko nekaj od teh bolestnih krajev izbere in si jih sam ogleda. Če ne na veselje, pa kot alternativen način preživljanja prostega časa. Sliši se mrhovinarsko, a zakaj bi si zatiskali oči pred resnico?

Drug vodnik te vrste bi bil register divjih grobišč. Kolikor mi je znano, z njim razpolagata Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve in Komisija Vlade Republike Slovenije za reševanje vprašanj prikritih grobišč (z zgodovinarjem Jožetom Dežmanom na čelu), ki že več let vodita topografsko raziskavo prikritih grobišč. Imajo že - ne boste verjeli - okoli šeststo evidentiranih lokacij, več deset pa še v preiskavi. Huda jama je samo najhujša od njih. Slovenija v resnici ni tako majhna, kot se zdi, saj pod svojo površino skriva še velikansko podzemlje kraškega sveta. Če naravno nastalim jamam in rovom dodamo še tiste, ki so jih izkopali v stoletjih rudarjenja, ter vse tiste, ki so jih izkopale razne vojske, mora biti tega res veliko. V tem podzemnem svetu pa se ne skrivajo le človeške ribice, prelestni kapniki, jezera in vodotoki, tu je tudi slovenski Had in v njem bolestni ostanki trupel več deset tisoč ljudi, ki so jih pobili in v tem svetu očem prikrili leta 1945.

Ne, te reči res niso za počitniške oči. Pač pa bi bili takšni ogledi izziv za novinarja ali publicista. Da bi po njih napisal eno ali dve monografiji z delovnim naslovom Bolestna Slovenija. Po zgledu Kmeclovih Zakladov Slovenije, Lenarčičeve Slovenije izpod neba in podobnih knjižnih podvigov, ki slavijo prelesti naših krajev. Zakaj ne bi v prihodnje na podoben način prikazali še naših bolesti? Dežela divjih odlagališč in prikritih grobišč na svojega monografa še čaka.

Vaš razgled

Pravijo, da mačke ponavadi ležijo tam, kjer seva negativna energija. In res vam bodo mnogi lastniki povedali, da se mačke zelo rade spravijo v bližino televizorja, DVD-predvajalnika ali pa radia. O tem morda govori tudi fotografija, saj se je muca zleknila na vrh hladilnika. Sicer pa je treba povedati, da če mačke rade ležijo na mestih z negativno energijo, to ne pomeni, da jo imajo tudi same. S. Š., foto: Valentina Triler

Vožnja v nasprotno smer na avtobusni postaji v Kranju je malodane postala že prava športna disciplina. Ker ima Gorenjski glas svoje prostore ravno nasproti postaje, takšne prizore, kot ga prikazuje zgornja fotografija, videvamo vsak dan. Voznik, ki smo ga ujeli v fotografski objektiv, jo je sicer odnesel brez kazni, saj ga policisti, ki so nastanjeni v neposredni bližini, niso opazili ... S. Š., foto: Gorazd Kavčič

Šepetalnica za veter (5)

Cvetka Bevc

roman

In v resnici ji je uspelo. Pa ne le zaradi njenega duhovičenja. Sergej je zagrabil njen rod kot rešilno bilko, rojen sem pod srečno zvezdo, je zavriskalo v njem, naključja rišejo zemljevid usode, ne stopa zdaj z njim skozi vrata brez razloga vnukinja Magdalene Lužnik, ne obljublja mu zaman jutrišnjega srečanja, na katerega prinese stare fotografije in mu pove še kaj o babičinem očetu, o katerem se je v družini marsikaj šepetalo. A za tihimi besedami je kričala bolečina, zaznamovala je še Katarino, kako bi drugače dobila ime po veliki ruski cesarici, študirala rusko književnost in za slovo Sergeju zažvižgala melodijo ruske pesmi. Toda preden bi jo lahko še kaj vprašal, je izginila v temo, da je za hip podvomil, če je bilo njuno srečanje resnično.

"Vsa srečanja so resnična, tudi tista, za katera si samo želimo, da bi se zgodila," je zazvenelo v Sergeju, ko se je usedel v avto in se počasi odpeljal v dolino. Potreboval je kar nekaj časa, da je razvozlal, od kod te besede, čudno, niso bile dedove, čeprav bi mu jih rad že iz navade pripisal. Zrasle so na njegovem zelniku, potegnil jih je iz svojega davnega pisanja, ko je poskušal razumeti, kaj se dogaja z ljudmi ob razpadu velike Sovjetske zveze, ali pa celo že tedaj, ko je bil namesto razpuščenega predsedniškega sveta urejen federacijski sistem, ki je napovedoval strankarski pluralizem in ne nazadnje izstope posameznih republik iz federacije. Uresničile so se latentne težnje, skrite želje so prišle na dan ob pravih srečanjih na pravem mestu, čeprav je izpolnitev veliko ljudi presenetila. Ali jih vsaj našla nepripravljene. Veliki oče je nehal skrbeti za nas, je glodalo v starih, odpirajo se nove možnosti in priložnosti, je nazdravljala mladež. Zrak je bil zgoščen od parol o novem svetu in novi svobodi. Ne prvič in tudi zadnjič ne. Nekdanji graditelji so objokovali ali pa tudi ne, ruševine, a kamen je kamen, kamenje ni nikoli za odmet, uporabil se je lahko vsaj za stranske sobane ali za garaže, v katerih so se iznenada bohotili luksuzni avtomobili, socialne razlike so se večale ... Saj so bili tudi prej nekateri bolj enaki kot drugi. Najbrž v tej deželi vse skupaj ni potekalo dosti drugače, je pomislil Sergej, ko je zavil proti hotelu, stanja prehodov so čistilna akcija zgodovine, najmočnejši ostanejo in šibki potrebujejo pomoč. In ko je zaklepal vrata svojega avtomobila, se je zastrmel v drgetajoče roke. Šele zdaj se je zavedal lahne tresavice, ki ga je spremljala ves večer, šibkost je lahko tudi moč, si je rekel, pokaže ti tvoje bojišče, pripravi orožje, ker spopad ni daleč. Čeprav varno spravljen v hotelski sobi, Sergej še vedno z vznemirjenjem prisluškuje vetru. Ne dvomi, da se ni priklatil iz gorskih vrhov, ki jih kot slutnjo zaobjame njegov pogled, ko se zastrmi skozi okno. Gora ni nora, nor je tisti, ki gre gor, se je nekoč jezil nanj Vasilij, nejevoljen zaradi njegovega otroškega navdušenja nad planinami. Neumnost je tekmovati z goro, skloni glavo pred njo, po kolenih se plazi le ob njenem vznožju, ne izzivaj speče pošasti, ne moreš je premagati, le zaradi njene milosti nekateri preživijo in drugi ne, osvajanje vrhov je nepotrebna nečimrnost. A kot ponavadi je bilo za dedovimi zaklinjanji nekaj več. In tudi zato pojdem, si reče Sergej, ko končno zleze v posteljo, več bo postalo manj, spremenilo se bo v droben ključ, s katerim bo odprl skrinjo zakladov. Legendam gre konec koncev verjeti bolj kot časopisnim novicam. (se nadaljuje)

Cilj: osvojiti svetovni trg

Skupina mladih elektro inženirjev, ki se je združila v razvojno podjetniško skupino Difon4, načrtuje z lastno inovacijo osvojiti svet.

Boštjan Bogataj

Škofja Loka - Miha Šubic, Janez Urh, Miha Kržišnik in Matjaž Lotrič, vsi sicer zaposleni v Domelu, enem najbolj inovativnih podjetij na Gorenjskem in v Sloveniji, sestavljajo razvojno podjetniško skupino Difon4. Sami so se lotili razvoja in izdelave LED-luči za javno razsvetljavo in jo prijavili na izbor za naj inovacije Gorenjske, ki jo organizira Območna zbornica za Gorenjsko (pri GZS). Rezultat: srebrno priznanje in priznanje za pomemben dosežek na trajnostnem področju.

"Razvili smo varčno svetilko za javno razsvetljavo LED s številnimi prednostmi. Tako porabi za pol manj električne energije, omejuje prekomerno onesnaževanje in prekomerne izpuste toplogrednih plinov," njihov proizvod opisuje vodja skupine Miha Šubic. O pravi, uspešni inovaciji govorimo, ko se izdelek tudi uporablja. Bolj množično, boljše je. Mladi elektro inženirji so prepričani, da bo tako, saj je Evropska unija leta 2007 sprejela uredbo, ki določa, da morajo vse članice do konca leta 2016 razpoloviti porabo električne energije za javno razsvetljavo, hkrati pa omejiti svetlobno onesnaževanje nad vodoravnico luči.

Razvojno podjetniška skupina Difon4 - napredni proizvodi LED oziroma njihovi člani Janez Urh, Miha Kržišnik, Miha Šubic, Matjaž Lotrič, ki so trdno prepričani, da lahko svojo inovacijo v svetilke LED nadgradijo z množično uporabo pri javni osvetlitvi.

"Lahko se sicer odločimo in vsako drugo luč v naših mestih le ugasnemo, vendar bodo preostale še vedno svetlobno onesnaževale. Zato je smiselna menjava z našimi svetilkami LED, ki porabijo bistveno manj energije, imajo daljšo življenjsko dobo (do dvajset let), pripravljena pa je tudi na priklop na obstoječo inštalacijo in uporablja napredno zatemnitev," pojasnjuje Šubic. Le v Sloveniji bo tako treba v prihodnjih dobrih petih letih nadomestiti približno dvesto tisoč svetilk, v svetu pa jih na menjavo čaka vsaj 95 milijonov ... In če bi se župani ali vzdrževalci zares odločili zgolj za varčevanje z izklopom luči javne razsvetljave? Tako so pred časom naredili pri Sv. Duhu. Rezultat: takoj se je povečalo število vlomov.

"Razvili smo svetilko, imamo prototip, navezali smo stik z dobavitelji, potrebujemo še nekoga, ki bo verjel v nas, da bodo naše svetilke LED tudi začeli uporabljati. Mi smo do sedaj vložili predvsem ogromno časa in znanja, zato tudi uporabljamo najboljše materiale," o načrtih in konkurenci pravi Miha Kržišnik. Njihove svetilke niso namenjene zgolj javni razsvetljavi ob cestah, ampak tudi za urbana mestna središča, ulice, parke, pešpoti, osvetlitev parkirišč, trgovskih prostorov, dvorišč, bencinskih servisov in podobno. Kot ulično svetilko bi jo lahko uporabljali tudi zasebniki.

Ob vprašanju o konkurenci, Difonovci le zavzdihnejo. "Kitajci danes naredijo skoraj vse, vendar so njihove svetilke LED bistveno manj učinkovite, saj izgubljajo svetilnost, spreminjajo barvo, so energijsko neučinkovite, brez usmerjevalcev in zatemnitve ... Čeprav so na videz enake, smo mi pripravili bistveno kvalitetnejšo luč," pravijo. In načrti? Radi bi osvojili svet.

Petrol v komendski poslovni coni

V Poslovni coni Komenda so odprli bencinski servis, ki je že 313. v Petrolovi maloprodajni mreži.

Jasna Paladin

Komenda - Pet let potem, ko je Petrol v komendski občini odkupil zemljišče za svoj bencinski servis, so Komendčani in podjetniki v poslovni coni dočakali tudi uradno odprtje enega najsodobnejših bencinskih servisov pri nas.

"Danes je za Petrol pravi praznik, saj odpiramo kar dve novi enoti - poleg Komende tudi bencinski servis ob Litijski cesti v Ljubljani. Rastemo s tem, da gradimo in zaposlujemo, in Petrol bo postal eden najmočnejših ponudnikov naftnih derivatov na trgih jugovzhodne Evrope," je na odprtju bencinskega servisa ob regionalni cesti Vodice-Moste pri Komendi samozavestno napovedal član uprave družbe Petrol za prodajo in marketing **Roman Dobnikar**, sicer doma prav v Komendi. Bencinski servis v Komendi je bil zgrajen po najnovejših tehnoloških in okoljskih standardih. Poleg prodaje naftnih derivatov, kurilnega olja in utekočinjenega naftnega plina za vozila, obsega tudi prodajalno HIP HOP, bar z zunanjim vrtom, urejeno ekološko zbiranje odpadkov, uporabo bankomata Gorenjske banke in ročne avtopralnice. Bencinski servis je zavarovan z ukrepi za zaščito proti morebitnemu izlitju goriv v okolico in ukrepi za preprečevanje nekontroliranih izpustov hlapov v ozračje.

"Odprtje novega Petrolovega bencinskega servisa v Komendi predstavlja pomembno pridobitev za našo lokalno skupnost," je povedal župan **Tomaž Drolec** in zbranim na kratko predstavil projekt, katerega del je tudi bencinski servis. "Tudi v naši občini menimo, da so investicije najboljša pot iz krize, zato gradimo največjo poslovno cono na Gorenjskem. Dvanajst milijonov evrov vredna komunalna infrastruktura bo končana predvidoma čez tri mesece, in če bi nam v gradnji tako sledila cela Slovenija, gospodarske krize ne bi bilo več."

Ček prijaznosti za komendske nogometaše in osnovnošolce

Petrol je ob odprtju novega bencinskega servisa podaril tudi dva čeka prijaznosti - prejeli so ga člani Nogometnega kluba Komenda in Osnovna šola Komenda.

Prejeli zgolj 291 samoprijav

Boštjan Bogataj

Kranj - Po pozivu Davčne uprave RS, ki jo vodi Mojca Centa Debeljak, k oddaji samoprijav iz naslova oddajanja premoženja v najem in davka od premoženja, so ti dobili zgolj 291 napovedi. "Na podlagi podatkov o lastništvu nepremičnin predvidevamo, da nam večje število zavezancev še vedno ni posredovalo napovedi, čeprav naj bi imeli v lasti stavbe oziroma dele stavb, za katere ne plačujejo vseh predpisanih dajatev," pojasnjujejo v Dursu.

Zoper te zavezance bodo po uvedenem davčnem postopku ugotavljanja dejanskega stanja in/ali po izdaji odmerne odločbe izrečene tudi predpisane globe. Trenutno potekajo postopki ugotavljanja dejanskega stanja na podlagi dostopnih podatkov in prejetih samoprijav. Z individualnim pozivanjem zavezancev in njihovim vključevanjem v postopke ugotavljanja dejanskega stanja bodo začeli predvidoma jeseni. Če zavezanec ne vloži davčne napovedi ali ne vloži davčne napovedi v roku (takšnih naj bi bilo vsaj še stokrat toliko, kot se jih je samoprijavilo sedaj), je za tako ravnanje predvidena globa od dvesto do štiristo evrov. Z globo od štiristo do 1200 evrov pa se kaznuje za prekršek posameznik, če v davčni napovedi navede neresnične, nepravilne ali nepopolne podatke.

KRATKE NOVICE

Kranj

Savini nadzorniki zadovoljni

Nadzorni svet Save se je na zadnji seji seznanil s pregledom ukrepov za zavarovanje Savine naložbe v Merkurju in stanjem terjatev do družbe Merfin. Uprava Save z Janezom Bohoričem poudarja: "Savina naložba v Merkur bo vredna največ, če bo to podjetje ostalo delujoče." V Merkurju so v dobrem mesecu sprejeli več strateških ukrepov za zagotavljanje celovitosti delovanja, z menjavo Bineta Kordeža z Bojanom Knupležem pa je po mnenju Savinega nadzornega sveta izpolnjen temeljni pogoj za sanacijo družbe.
"Na osnovi izsledkov ponovnega pregleda poslov, ki ga opravlja revizorska hiša v Merkurju, na osnovi revidiranih računovodskih izkazov ter na osnovi programa finančne konsolidacije bomo pripravili nadaljnjo strategijo naložbe Save v Merkur," je NS pojasnjeval Bohorič. Na ta način naj bi najučinkoviteje zavarovali interese Save. Prav slabitve naložbe v Merkur so najbolj negativno vplivale na polletne rezultate Save, čeprav se pozitivni trendi poslovanja v vseh dejavnostih Save, predvsem pa Gumarstva, le še krepijo. **B. B.**

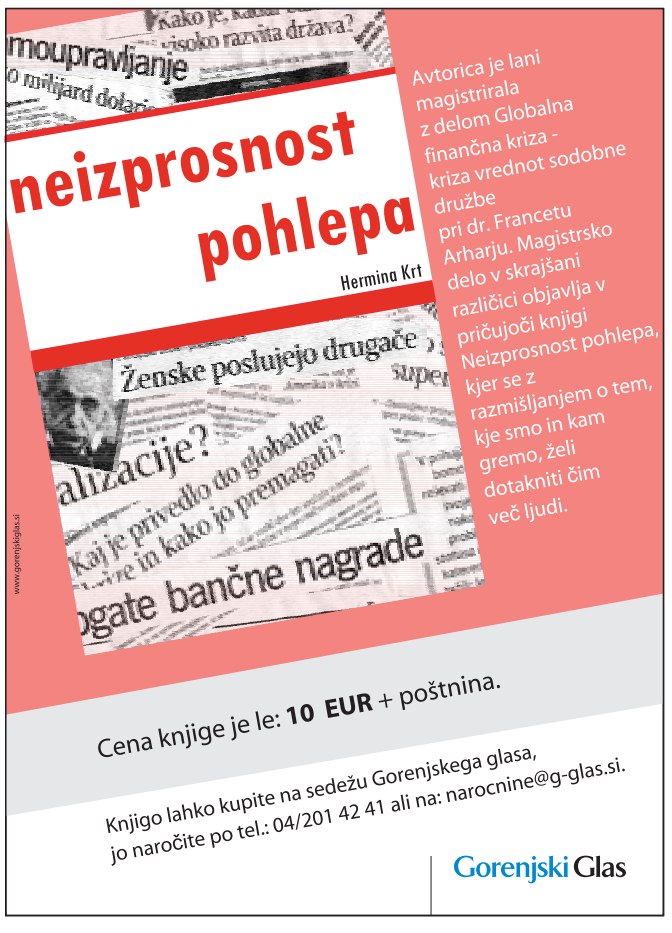

Povprečna letina žita

Janez Kuhar

Kranj - Na Gorenjskem se je prejšnji teden začela žetev pšenice. "Pričakujemo povprečno letino, pomlad je bila hladna, maj pa je bil bolj oblačen kot običajno, kar je tudi vplivalo na rast. Pomembno je tudi vreme v času žetve, zlasti za pšenico. Slabo vreme vpliva na slabše parametre kakovosti, še posebej na beljakovine, zato je zrnje razvrščeno v slabši kakovostni razred," je dejala **Marija Kalan** iz Kmetijsko gozdarskega zavoda Kranj in dodala, da se na Gorenjskem pridela malo pšenice za mlinarsko industrijo. Pridelek se večinoma porabi doma, nekaj za krmo, nekaj za peko kruha, saj na marsikateri kmetiji pridne gospodinje še vedno kruh najraje pečejo doma.

Po podatkih iz zbirnih vlog za kmetijska plačila je na Gorenjskem okrog 6700 hektarjev njiv. Največ je koruze, okrog 3600 hektarjev, žita pa zasedajo približno dva tisoč hektarjev. Med žiti je ječmena več kot pšenice, te je letos okrog 850 hektarjev, poleg tega je še dvesto hektarjev rži in tritikale, v zadnjih letih pa narašča tudi zanimanje za pridelavo ovsa.

Žetev pšenice na njivi kmeta Petra Kepica iz Cerkelj med Vašco in Zgornjim Brnikom

Ljubljana

Razpis za naložbe v predelavo in nove izzive

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je objavilo javni razpis, na podlagi katerega bo med upravičence razdelilo 16 milijonov evrov za naložbe v predelavo in trženje kmetijskih izdelkov, v prvo stopnjo predelave lesa in za naložbe v nove izzive - v izboljšanje predelave in trženja mlečnih izdelkov, izboljšanje energetske učinkovitosti, izkoriščanje obnovljivih virov energije, varčevanje vode in obdelavo odpadnih voda pri predelavi. Za finančno pomoč se lahko potegujejo gospodarske družbe, samostojni podjetniki, zadruge in zavodi, vloge pa morajo do vključno 23. avgusta oddati na Agencijo za kmetijske trge in razvoj podeželja. Stopnja pomoči znaša od 25 do 60 odstotkov upravičenih stroškov, kar je odvisno od vrste naložbe in velikosti podjetja. **C. Z.**

Prispevek tudi za promocijo

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je dalo v javno razpravo predlog zakona o promociji kmetijskih in živilskih izdelkov, s katerim želi promocijo urediti v skladu z evropskimi predpisi in poudariti pridelavo domače hrane.

Cveto Zaplotnik

Kranj - Kot je razvidno iz zakona, ki bo v javni razpravi do vključno 6. septembra, promocija vključuje generično promocijo, to je zagotavljanje splošnih informacij o pridelavi in predelavi, o lastnostih kmetijskih in živilskih izdelkov, prehranjevalnih koristih in priporočeni rabi, pa tudi promocijo shem kakovosti, prostovoljnih označb in zaščitenih izdelkov. Promocijo naj bi izvajali z različnimi oblikami, tako naj bi z izobraževanjem, obveščanjem in oglaševanjem v medijih širili strokovna in znanstvena spoznanja, organizirali razstave, sejme in druge promocijske prireditve, raziskovali trg, delali statistične analize ter trženjsko upravljali sheme kakovosti in prostovoljne označbe.

In kdo naj bi zagotovil denar za promocijo? Po predlaganem zakonu naj bi program promocije financirali z denarjem iz državnega proračuna, z obveznim prispevkom, iz sredstev Evropske unije in s prostovoljno zbranimi namenskimi sredstvi. Obvezni prispevek naj bi plačevali od odkupljenih, za predelavo namenjenih količin mleka, krušnega žita, grozdja, sadja in zelenjave ter za predelavo ali uslužnostni zakol namenjenih živali, poleg tega pa tudi od kmetijskih površin za pridelovanje vrtnin na prostem ali v zaprtih prostorih in od površin, posajenih s trajnimi nasadi. Prispevek naj bi plačevala kmetijska gospodarstva, ki se ukvarjajo s prirejo mleka, rejo živine, pridelavo krušnega žita, sadja in zelenjave, ter fizične in pravne osebe, ki se ukvarjajo s predelavo teh pridelkov.

Bo promocija prispevala tudi k boljši prodaji domačih kmetijskih in živilskih izdelkov?

Prispevek od osnovnih kmetijskih pridelkov:

na glavo goveda, starega nad eno leto	0,545 evra
na glavo goveda, starega do enega leta	1,15 evra
na glavo prašiča za pitanje	0,41 evra
na glavo drobnice	0,06 evra
na glavo perutnine	0,004 evra
na tono mleka	1,05 evra
na tono krušnega žita	0,6 evra
na kilogram grozdja za vino	0,005 evra
na kilogram sadja	0,002 evra
na kilogram zelenjave	0,001 evra

Obvezni prispevek naj bi obračunal, pobral in nakazal na posebni račun kupec oz. predelovalec pridelkov, pri tem pa naj bi polovico zneska prispeval sam, polovico pa izterjal od kmetijskih gospodarstev tako, da jim bo zmanjšal kupnino za odkupljene količine mleka, krušnih žit in živali. Prispevka jim ne bo treba plačati pri uslužnostnem zakolu za lastno uporabo mesa v gospodinjstvu. Za sadje, zelenjavo in grozdje za vino naj bi prispevek plačal le kupec. Kmetje, ki uporabljajo njive za pridelavo vrtnin ter za trajne nasade, naj bi za pridelavo vrtnin na prostem plačali 25 evrov od hektarja, za pridelavo v zaprtih prostorih 37,5 evra, za vinograde 46 evrov, za intenzivne sadovnjake petdeset evrov in za ekstenzivne sadovnjake dvajset evrov, pri tem pa naj bi bile plačila oproščene kmetije z manj kot enim hektarjev njiv za predelavo vrtnin in 0,12 hektarja trajnih nasadov. Višino prispevka od osnovnih pridelkov in od kmetijskih površin naj bi letno usklajevali z rastjo cen življenjskih potrebščin, vlada pa ga bo na predlog sveta za promocijo lahko za največ dvajset odstotkov znižala ali zvišala, a le, če bodo za to utemeljeni razlogi.

Za promocijo naj bi največ polovico denarja zagotovila država, preostalo pa živilsko predelovalna industrija in kmetijska gospodarstva.

Za načrtovanje in izvajanje promocije ter za pobiranje prispevka naj bi skrbela javna služba, izvajalca naj bi izbrali z javnim razpisom in mu podelili koncesijo.

Občina pomaga kmetom

Tržiška občina bo 31 kmetom pomagala pri nakupu kmetijske in gozdarske mehanizacije, ureditvi pašnikov in naložbah v dopolnilne dejavnosti.

Cveto Zaplotnik

Tržič - V tržiški občini bodo letos za spodbujanje kmetijstva namenili 38 tisoč evrov, denar bodo med upravičence razdelili na podlagi javnega razpisa, na katerega se je prijavilo 31 kmetij iz naselij Dolina, Lom pod Storžičem, Potarje, Grahovše, Čadovlje, Leše, Sebenje, Podljubelj, Popovo in Križe. Župan **Borut Sajovic** je pred kratkim z gospodarji kmetij, ki so izpolnili razpisne pogoje, že podpisal pogodbe o odobritvi denarja. Devetnajst kmetov je prejelo sklepe o sofinanciranju naložb v kmetijska gospodarstva - za nakup kosilnic, balirke in obračalnika za seno, traktorskega nakladalnika in cisterne za gnojevko ter za ureditev pašnikov, pri tem pa bo občinski prispevek znašal 28 odstotkov predračunske vrednosti oz. skupno 23.595 evrov. Občina bo namenila 9598 evrov tudi za sofinanciranje naložb v dopolnilne dejavnosti in za nove investicije za delo v gozdu. Dva kmeta sta prejela sklepe o 29-odstotnem občinskem sofinanciranju naložb v obnovo krušne peči in apartmajev, deset kmetov pa sklepe o 19-odstotnem prispevku občine za nakup gozdarske opreme (za pet cepilcev drv, tri motorne žage, en vitel in eno gozdarsko prikolico). Občinsko "subvencijo" bo možno pridobiti tudi za šolanje na poklicnih in srednjih kmetijskih in gozdarskih šolah ter za delovanje društev, za ta dva ukrepa bo razpis odprt še do 30. septembra.

Župan Borut Sajovic je na srečanju poudaril, da z občinskimi ukrepi pomagajo malim kmetom, ki pridelujejo kakovostno hrano, negujejo pokrajino in ohranjajo tradicijo. V prihodnje bodo v občini poskušali zagotoviti še dodaten denar za podeželje, pri tem pa upajo, da bodo lahko sofinancirali tudi nakup manjših, gorskih traktorjev, kar so kmetje predlagali na srečanju z županom.

Planinski izlet: Palec (2026 m) in Zelenjak (2024 m)

Zapostavljena vrhova

Sedlo med obema gorama je pozimi idealno izhodišče za lep turni smuk. Na njiju sicer vodi neoznačena pot. Gori, kjer običajno pihlja veter, nam postrežeta z lepim razgledom.

Jelena Justin

Karavanke so najdaljša gorska skupina v Sloveniji, saj se v dolžini 120 kilometrov raztezajo med Trbižem in Slovenj Gradcem. Če zraven dodamo še tiste nižje vzpetine skrajnega vzhoda Karavank, ki se spuščajo proti hrvaški meji, je veriga še precej daljša. Gorovje, za katerega so značilna prepadna severna stran in spokojna južna pobočja, je dobro markirano, a še vedno najdemo kar nekaj vrhov, na katere vodijo dobro shojene, a neoznačene steze. Dva taka vrhova bomo obiskali tokrat: Palec in Zelenjak oz. Nemški vrh, dvatisočaka, ki zaključujeta greben med Starim Ljubeljem in Vrtačo.

Izhodišče vzpona je nekdanji mejni prehod Ljubelj, kjer se prek zeleniških smučišč povzpnemo do Doma na Zelenici. Vzpona je za dobro uro. Od Doma nadaljujemo naravnost, potem pa se desno odcepi pot, ki preči smučišče, pot naravnost pa gre do Doma pri izviru Završnice. Pot nadaljuje skozi gozd. Še vedno nas spremljajo markacije. Pot je skoraj položna oziroma se zelo počasi dviga. Ko se na naši desni strani pojavi rušje, je to znak, da smo prišli do izteka doline Suho rušje. Pozorni smo na dobro vidno in lepo uhojeno stezico, ki se odcepi desno. Hodimo skozi rušje, ki je mestoma precej zaraslo, a ni večjih težav. Pot se ves čas zmerno dviguje. Nad seboj opazimo melišče, prek katerega teče dobro vidna steza. Pot rušje zapusti, zavije desno in se strmo dvigne do melišča. Nadaljujemo po stezi naprej vse do sedla, kjer se nam odpre pogled na avstrijsko stran. Smo na Žlebu, 1916 metrov visoko, na sedlu med obema našima današnjima ciljema. Na sedlu se najprej usmerimo desno, proti Palcu. Pot se najprej vzpenja po grebenu, nato pa zavije desno in preči nekaj strmih grap, kjer je zaradi padajočega kamenja in možnosti zdrsa potrebna velika previdnost. V delu, ki sledi, je potrebne nekaj orientacije oz. sledenja komaj vidni stezi, sicer se lahko hitro zaplezamo in znajdemo v še zahtevnejšem svetu. Pot se na grebenu spet obrne levo, proti vrhu Palca. V tem delu je tudi tehnično najzahtevnejši del poti, saj moramo prosto, brez varoval preplezati strm skalni skok, kjer pa plezanje ne preseže prve stopnje zahtevnosti. V nekaj naslednjih korakih smo na vrhu, kjer se nam odpre čudovit pogled na Vrtačo, Begunjščico in greben proti Staremu Ljubelju. Čeprav nas je na vrh pripeljala neoznačena steza, nas bosta čakala vpisna knjiga in žig.

Z vrha Palca se spustimo nazaj na sedlo Žleb. Pozor pri sestopanju, saj lahko kaj hitro zgrešimo pravo pot. S sedla nadaljujemo naravnost proti Vrtači. Povzpnemo se prek melišča pod Zelenjakom do njegovega zahodnega grebena. Na sedlu se obrnemo desno proti vrhu in nadaljujemo po precej slabo vidni stezi. Prečno se vzpenjamo proti vrhu Zelenjaka, nekaj metrov pod grebenom. Pot bo malce pod vrhom stopila na greben. Še nekaj minut in že bomo stali ob križu, vpisni knjigi in žigu. Z Zelenjaka lahko po izpostavljenem skalnem grebenu stopimo še na njegov severni vrh, kjer je še ena skrinjica.

Tako Zelenjak kot Palec ponujata čudovit razgled na Vrtačo, Begunjščico, špice Na možeh, greben Ljubeljščice, Ljubeljsko babo, Košuto itd. Pogled proti severozahodu je pogled proti grebenu od Stola proti Golici.

Previdno sestopimo z Zelenjaka, saj je pot, ki jo kažejo možici, precej nevarna za zdrs. Ko smo nazaj na melišču, predlagam, da se po melišču spustimo nazaj do markirane poti. Melišče nam sicer ne bo omogočilo kakšnih pretiranih užitkov pri spustu, a lepo bomo zaokrožili turo, saj se ne bomo vračali skozi ruševje. Ko stopimo nazaj na markirano pot, se vrnemo do Zelenice, s katere sestopimo do jeklenega konjička, ki nas zvesto čaka.

Nadmorska višina: 2026 m in 2028 m
Višinska razlika: 1076 m
Trajanje: 5 ur
Zahtevnost: ★★★★★

Pogled na Zelenjak s poti na Palec

Na koncu Suhega Ruševja je Zelenjak.

Pogled na Palec s poti na Zelenjak

Jedi za poletne dni

133 KUHARSKI RECEPTI

Janez Štrukelj

Goveja juha s ponvičnikom iz bučk ali melone

Sestavine: *60 dag govejih reber, 8 dag jušne zelenjave, (korenje, zelena, peteršiljeva korenina), 1 srednje velika čebula, ali melona, košček pora, kocen ohrovta ali zelja, košček sveže paprike, sol, poper, muškatni cvet, žafran, sveže nariban muškatni orešček, sesekljan peteršilj*

Ponvičnik iz buč: 10 dag bučk, 3 jajca, 1 žlica paprike v prahu, 1 žlica svežih zelišč, 2 žlici parmezana, 6 dag mehke moke

Priprava: meso s kostmi operemo pod tekočo vodo, kosti nasekamo. Meso damo kuhat v hladno slano vodo. Ko juha zavre, dodamo jušno zelenjavo, med kuhanjem pa še začimbe. Kuhano juho pazljivo precedimo.

Ponvičnik iz bučk: pečico segrejemo na 180 °C. Pekač obložimo s peki papirjem. Bučke narežemo na 1/2 cm debele kocke. Rumenjake ločimo od beljakov, rumenjake zmešamo s papriko in zelišči. Iz beljakov stepemo sneg, dodamo bučke, parmezan, moko in narahlo premešamo. Maso razmažemo po peki papirju in jo spečemo v pečici. Pečeno narežemo in damo v juho.

Zelenjavna jogurtova terina

Sestavine: *1 srednje velik korenček, 1 koleraba, 10 dag stročjega fižola, pest luščenega graha, vejica koprca, majhen šopek drobnjaka, 1/4 l jogurta, 1/4 l kisle smetane, 10 listov želatine*

Priprava: podolgovat model za terino namažemo z oljem in ga obložimo s prozorno folijo. Korenje in kolerabo očistimo, operemo in narežemo na tanke lističe. Kuhamo ju v slani vodi do mehkega. Fižol očistimo in ga narežemo na cm dolge kose, ga do mehkega skuhamo v slani vodi, tik pred koncem kuhanja dodamo še grah. Zelenjavo hitro odcedimo in osušimo. Koprc drobno sesekljamo, drobnjak pa drobno narežemo. Želatino namočimo v hladno vodo. Jogurt zmešamo s kislo smetano, primešamo koprc, drobnjak in zelenjavo. Maso solimo, popramo, začinimo z limoninim sokom in dodamo želatino. Postavimo jo nad soparo, da se bo raztopila. Maso nalijemo v pomaščen model, jo postavimo na hladno za 5 ur. Terino zvrnemo iz modela in jo narežemo z ostrim nožem.

Marelični ali kakšen drugi narastek

Sestavine: 30 dag vloženih marelic, 25 dag masla ali margarine, 9 dag sladkorja v prahu 1 zavitek vaniljinega sladkorja, 7 rumenjakov, 5 beljakov, 17 dag sladkorja, 30 dag mehke moke

Priprava: marelice iz kompota dobro odcedimo. Pekač namažemo z maslom in potresemo z moko. Pečico segrejemo na 160 °C. Maslo ali margarino vmešamo s sladkorjem in vaniljinim sladkorjem, postopoma dodajamo rumenjak za rumenjakom. Beljake stepemo v sneg in dodajamo kristalni sladkor. K vmešanim rumenjakom narahlo primešamo še moko in beljake. Testo damo na pomaščen pekač, nanj naložimo razpolovljene marelice. Narastek pečemo v pečici tričetrt ure. Po peki ga pustimo, da se nekoliko hladi, nato ga potresemo s sladkorjem v prahu. Poleg ponudimo lahko še tolčeno sladko smetano.

Cerklje

Razstava Pisani živalski svet

Maja Petrović Gašpirc ob razstavljenih fotografijah

V galeriji Petrovčeve hiše v Cerkljah je od 1. julija dalje na ogled prva samostojna razstava fotografij Maje Petrović Gašpirc iz Vašce z naslovom Pisani živalski svet. Maja se ljubiteljsko ukvarja s fotografiranjem že več let, fotografije pa so nastale na potepanjih doma in v tujini in so bile posnete v naravnem živalskem okolju. Na ogled je 66 fotografij. Po barvitosti izstopajo metulji, posneti na Maldivih, Šrilanki, Hrvaškem in v Sloveniji. Veliko pozornosti sta deležni fotografiji metulja gorski apolon, posnetega v Sloveniji, in lastovičarja, posnetega na Hrvaškem. Zanimive so tudi fotografije kameleona in lemočkov z Madagaskarja. Na ogled so tudi zelo redke živalske vrste iz Jemna, Maldivov in Šrilanke ter nekatere zveri. Razstava bo odprta do petka, 30. julija, vsak dan od 8. do 16. ure, razen ob sobotah in nedeljah. **J. K.**

Preddvor

Nosači s šestdeset kilogramov težkim tovorom

Foto: Franc Ekar

Če boste na planinskih poteh srečali planince z več kot šestdeset kilogramov težkimi mizami in klopmi iz hrastovega lesa na hrbtih, potem so to člani Planinske sekcije Preddvor, ki ob poteh urejajo počivališča za obiskovalce gora. Doslej so takšna počivališča, ki so hkrati tudi razgledne točke, uredili na Sv. Lovrencu, ob studencu pri Hudičevem borštu na Zaplati, ob studencu pod Javorjevim vrhom, na Sv. Jakobu, ob Mežnarjevem studencu na Potoški gori, pri cerkvi nad Mačami ... Počivališča urejajo na mestih, ki so v senci in zavetrju ter po možnosti ob studencu. **C. Z.**

Leše

Jutri Praznik na vasi

Krajevna skupnost Leše in drugi jutri, v soboto, ob 17. uri vabijo v Leše na Praznik na vasi, v sklopu katerega bosta potekala Jakobova žetev in Vleka bremena. Po žetvi na Grabnovi njivi na lešanskem polju se bo dogajanje preselilo na igrišče pred šolo, kjer bo predstavitev izdelave bremena z Dobrče. Gosta večera bosta **prof. Marija Cvetek,** slavistka in etnologinja, ter **dr. Naško Križnar,** koordinator varstva žive kulturne dediščine pri Inštitutu za slovensko narodopisje Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani. Ob tej priložnosti bodo odprli tudi etnološko razstavo Vleka bremena 2008, ki jo je pripravil Tržiški muzej. **A. H.**

Kranj

Sredi Kranja bo vse zastonj

Krajani Bitenj tako imenovani dvoriščni sejem že dobro poznajo, saj so ga na pobudo soseda **Andreja Zalokarja** organizirali že večkrat. Pobudo, da doma temeljito pregledajo, kaj potrebujejo in česa ne ter to podarijo sosedom, od njih pa dobijo, česar oni ne potrebujejo, so sprejeli z navdušenjem, zato bo podoben sejem jutri v središču Kranja. Na njem izdelkov nihče ne bo prodajal niti kupoval, saj boste lahko le podarjali vse od kuhinjskega pribora, tekstila, orodja, morda video kaset, ki ste se jih že naveličali, marsikdo pa jih išče po trgovinah in ne najde. Pravilo je le, da na pripravljene stojnice v središču Kranja, na Glavnem trgu, ne prinašate kosovnih odpadkov, alkohola, hrane, orožja ter drugih nevarnih in z zakonom prepovedanih predmetov. Dvoriščni sejem se bo začel ob 9. uri. **V. S.**

Hilarij na polovici svojega podviga

Jasna Paladin

Radovan Skubic Hilarij želi s svojim ekstremnim projektom opozoriti na pomen varovanja našega okolja. / Foto: Center za razvoj Litija

Snovik - Ultramaratonski kolesar Radovan Skubic Hilarij, ki se je prvega junija podal na devetdesetdnevno kolesarjenje - projekt, ki ga je poimenoval 90 dni kolesarjenja za zeleni rekord Zemlje, je v teh dneh na polovici svojega ekstremnega podviga. Za njim je namreč že več kot petdeset dni kolesarjenja po 290 kilometrov dolgi trasi, ki ga vsako jutro vodi skozi Kamnik, Domžale, Dol pri Ljubljani, Geoss, Litijo, Šmartno pri Litiji, Bogenšperk, Ivančno Gorico, Muljavo, Žužemberk, Dolenjske Toplice, Novo mesto, Otočec, Šentjernej, Kostanjevico, Brežice, Krško, Brestanico, Sevnico, Radeče, Zidani Most, Hrastnik, Trbovlje, Zagorje ob Savi ter nazaj proti Domžalam, Kamniku in Snoviku, kjer kolesarjenje vsako jutro začne in tudi konča. "Za Hilarijem je že več kot 13 tisoč prevoženih kilometrov, približuje pa se novemu osebnemu rekordu 15 tisoč kilometrov. V devetdesetih dneh bo na kolesu premagal približno 25 tisoč kilometrov. Ker ga pri kolesarjenju najbolj ovira dež, ga vročina v teh dneh prav nič ne moti. Motivacije mu ne manjka, prav tako ne kondicije in za zdaj ni imel prav nobenih težav. Prepričan je, da bo projekt uspešno dokončal," je povedala **Ana Savšek,** ki kot predstavnica centra za razvoj Litija spremlja Hilarijev podvig.

Kamničani dobili defibrilatorja

Enega so člani Lions kluba Kamnik darovali kamniškim gasilcem, drugi pa bo 24 ur na dan vsem dosegljiv v predprostoru NLB Kamnik na Glavnem trgu.

Jasna Paladin

Kamniški lionsi so tokratno dobrodelno akcijo zaključili z donacijo dveh defibrilatorjev. / Foto: Lions klub Kamnik

Kamnik - Kamniški lionisti so pred dnevi zaključili še eno dobrodelno akcijo, in sicer so na pobudo dr. Borisa Kralja in s sredstvi, zbranimi na avkciji umetniških slik, kupili dva defibrilatorja, napravo, ki jo lahko tudi kot laiki uporabljamo, kadar pomagamo človeku, ki ne kaže znakov življenja.

"Z defibrilatorjem nezavestnega človeka brez pulza oživljamo do prihoda prve medicinske pomoči. Ko defibrilator vključimo, sledimo govornim navodilom, prilepimo elektrodi na golo kožo na mesta, kakor so označena na napravi. Naprava samodejno prepozna srčni utrip in sproži električne sunke, s katerimi naj bi spodbudili delovanje srca. Naprava nas z zvočnimi navodili vodi še naprej v nadaljnje postopke oživljanja. Javno dostopni defibrilatorji so pogoj za hitro reševanje, saj tako pomaga lahko kdor koli in kjer koli. Zapomnimo si, kje je naprava, in si zaželimo, da bi bili v primeru nujne pomoči s pomočjo defibrilatorja uspešni pri reševanju človeškega življenja," je povedala predsednica Lions kluba Kamnik **Breda Podbrežnik Vukmir.**

Odločili so se, da en defibrilator podarijo kamniškim gasilcem, ki se vedno med prvimi znajdejo na mestu naravnih in drugih nesreč, ker pa si želijo, da bi bil eden 24 ur na dan dostopen prav vsem Kamničanom, so ga namestili v predprostor NLB na Glavnem trgu v Kamniku. V imenu gasilcev so defibrilator prevzeli Roman Marinšek, ki je povedal, da bodo za uporabo te naprave svoj kader še dodatno usposobili in da bodo defibrilator namestili v operativno vozilo, in predstavnici ekipe prve pomoči Maja in Tanja Oblak.

Zapornica ni za okras

Danica Zavrl Žlebir

Foto: Gorazd Kavčič

Preddvor - Na zahodni obali jezera Črnava so uredili obalo in postavili tudi zapornico, da z avtomobili ne vozijo več tik ob jezeru. Tako imajo sprehajalci lahko mir, ki so ga prišli iskat k jezeru. Ključe zapornice imajo le gasilci, občinska uprava, turistično društvo ter najemnika travnika in brunarice ob jezeru, je povedal predsednik Turističnega društva Preddvor **Brane Likozar**, za morebitne zdravstvene intervencije pa bo ključ na razpolago zdravstveni službi v bližnji piceriji. V bližini je na makadamu nekaj parkirnih mest, turistično društvo pa je poskrbelo za reditelje (iz vrst preddvorske mladine), ki bodo to urejali. Pred zapornico pa parkiranje ni dovoljeno, saj otežuje dostop morebitnim intervencijskim vozilom. V primeru, da vozniki tega ne spoštujejo, so mogoči tudi prizori, kakršnega je ujel naš fotoreporter.

PREJELI SMO

Saj ni res

Pa je! Zgodba je naslednja. Kulturno društvo Jože Papler Besnica, ki je pred štirimi leti v domačem kraju organiziralo eno večjih kulturnih prireditev, je kranjsko Okrožno sodišče na predlog prekškovnega organa Mestne občine Kranj za na nedovoljenem mestu pritrjen plakat kaznovalo s 1.251,88 evra, odgovorno osebo, takratnega predsednika pa z 250,38 evra. V obrazložitvi "Sodbe v imenu ljudstva" (saj človek ne more verjeti, za kaj vse se to ljudstvo (zlo)uporablja) je, med drugim, zapisano, "v danem primeru ni našlo nobenih posebnih olajševalnih okoliščin, zaradi katerih bi obdolženkama izreklo globo pod manjšo mero, ki jo predpisuje odlok" itd. To pomeni, da je za sodišče nedovoljeno prilepljen plakat prekršek posebne vrste, ki ga je v skladu z občinskim odlokom treba najostreje kaznovati. Pomislite, kazen je v višini več kot dveh minimalnih slovenskih plač! Ne morem razumeti! Ne vem, če je za kakšen prometni prekršek, ki ima lahko zelo tragične posledice, zagrožena tako visoka denarna kazen.

S tem pisanjem ne protestiram proti "Sodbi v imenu ljudstva", ki je nedvomno razsojena po zakonu. Prav tako ne protestiram proti prijavi prekrškovnega organa Mestne občine Kranj, ki je tudi ravnal v skladu z veljavnimi predpisi, zakoni in njihovimi navodili za delo. Razumem tudi svojo Mestno občino, ki hoče imeti red na področju plakatiranja in ne more dopustiti anarhije.

Protestiram in sprašujem (čeprav ravno ne vem koga, tudi Vas, spoštovani bralci), kje so v tej kaznovalni politiki sorazmerja kazni, glede na težo prekrška? Za koliko bodo kaznovani tisti, ki so "na boben" spravili cele tovarne, delavce pa na "beraško palico" (na cesto brez plač, odpravnin in plačanih socialnih prispevkov)?

Poleg tega se sprašujem, kako je mogoče, da se s takim zares obrobnim prekrškom, ki ni prav nikogar ogrožal, ukvarja sodišče? Ali je potem kaj čudnega, če so sodišča zasuta z nerešenimi problemi, ki so prav gotovo za mnoge bolj usodni od našega prekrška.

Ampak, človek, lojalen državljan in discipliniran davkoplačevalec bi v kaznovalni politiki in v sami zakonodaji vseeno pričakoval malo več tolerantnosti in sorazmernosti v primerjavi s kaznimi z drugimi prekrški. Morda bi za prvič zadoščal kakšen opomin ali ob takojšnjem plačilu morda polovičen znesek, kot pri prometnih prekrških in šele potem kazen, če drugače ne gre.

Kazen je nezaslišano visoka, nesorazmerna teži prekrška, to je že nesramna kraja. Posebno, če vemo, kako društva in druge nevladne organizacije, kjer se delo opravlja v celoti brezplačno, težko pridobivamo denar za svoje kulturno in drugače vrste delovanja.

Jezen in žalosten hkrati sem!

Janez Zeni,
Sp. Besnica, Trata 9

Žirovski Vrh Sv. Urbana

Jutri igra, v nedeljo Praznik žetve

Turistično društvo Žirovski Vrh ta konec tedna vabi na Žirovski Vrh sv. Urbana. Jutri ob 19.30 bodo domači igralci uprizorili igro Antonije Oblak *Šiba bo pela*, ki se nanaša na danes zelo aktualno temo - vzgojo otrok in medgeneracijske odnose. Ob 20.30 bo veselica z ansamblom Javor. Nedelja bo namenjena tradicionalnemu Prazniku žetve. Po 10. uri bo predstavitev kmečkih strojev ter tržnica domačih pridelkov in izdelkov, ob 13. uri bo šov Žirovski Vrh ima talent, uro kasneje pa bodo pekli največjo gorenjsko pleskavico s premerom 2,2 metra. Ob 15. uri bodo prikazali stara kmečka opravila, povezana z žetvijo, po 16.30 pa bo za zabavo skrbel ansambel Novi spomini. Dogajanje bo potekalo pod velikim šotorom na Selakovem travniku. **A. H.**

Kje kupiti poceni ali kar najcenejše šolske potrebščine v Kranju? V Papirnici Karun.
Obiščite nas in se sami prepričajte.

Karun trgovsko in storitveno podjetje Kranj, d.o.o.
Koroška cesta 35, Kranj
tel: 04 236 07 50, fax: 04 236 07 51

Priporoča se papirnica Karun
KARUN d.o.o.

HALO - HALO GORENJSKI G LAS
telefon: 04 201 42 00

Naročilo za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Bleiweisovi cesti 4, v Kranju oz. po pošti - do ponedeljka in četrtka do 11.00 ure! Cena oglasov in ponudb v rubriki: Izredno ugodna.

JANEZ ROZMAN S.P. - ROZMAN BUS, LANCOVO 91, 4240 RADOVLJICA, TEL.: 04 53 15 249, FAX: 04 53 04 230

MADŽARSKE TOPLICE: 5. 8. - 8. 8., 4. 9. - 7. 9., 4. 9. - 9. 9.; **DUGI OTOK:** 21. 8. - 28. 8., 28. - 31. 8.; **GOLI OTOK:** 6. 9.; **KOPALNI IZLET - IZOLA:** VSAK PONEDELJEK IN ČETRTEK; **BANJA VRUČICA:** 26. 9. - 29. 9.; 6. 10. - 13. 10.

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki glasov Kažipot brezplačno samo enkrat.

PRIREDITVE

Maša na Kriški gori

Kriška gora - V nedeljo, 1. avgusta, bo ob 11. uri pred kočo na Kriški gori sveta maša.

Trentarski senjem

Trenta - Trentarski senjem s spremljajočimi prireditvami bo potekal od 22. do 25. julija v Trenti. Danes, v petek, 23. julija, bo ob 20. uri v Info središču TNP Dom Trenta premierna gledališka predstava Moja briljantna ločitev, jutri, v soboto, 24. julija, bo od 15. ure dalje Trentarski senjem na Logu v Trenti, in sicer bo ob 15. uri ekološka tržnica in degustacija ekoloških izdelkov, ob 17.30 bodo otroške igre, ob 19. uri bo odprtje razstave fotografa Jaka Čopa in predavanje Jožeta A. Miheliča in etno večer z duetom Bakalina ter koncertom Klarise Jovanovič in kitarista Luka Ropreta. V nedeljo, 25. julija, pa bo ob 16.30 še sveta maša ob godu sv. Ane in blagoslov prenovljene cerkve ter posvetitev oltarja v cerkvi loretske Matere Božje.

Koncerti pred Kavko in na Plečnikovem stopnišču

Kranj - V okviru projekta Nakupujmo v mestu organizira Creinativa dogodke na Plečnikovem stopnišču in na Maistrovem trgu (pred Kavko). Na Plečnikovem stopnišču bo danes, v petek, 23. junija, ob 19.30 nastop skupine Terra Folk, jutri, v soboto, pa se bo ob 19.30 predstavil Nejč Slapar. Na Maistrovem trgu pa bo danes, v petek, 23. junija, ob 18. uri nastop Nayarami (kitara, vokal), ob 19.30 pa skupine Cygnus B. Vsi koncerti so brezplačni.

IZLETI

Na Kopitnik

Kranj - Iz pohodniške sekcije kranjskega društva upokojencev obveščajo, da bo pohod na Kopitnik v Zasavskem hribovju v četrtek, 5. avgusta. Prijave z vplačili sprejemajo v društveni pisarni do ponedeljka, 2. avgusta.

Po poti Ceria-Merlone

Kranj - Planinsko društvo Iskra Kranj vabi v soboto, 21. avgusta, na zanimiv in zelo zahteven planinski izlet po poti Ceria-Merlone. Odhod z osebnimi avtomobili izpred Creine v Kranju bo ob 4. uri. Prijave pri vodnikih: Breda, 051/397 040, bredapirc@gmail.com; Andrej, 031/643 467, bukovsek@gmail.com, ali v pisarni društva ob sredah od 17. do 18. ure.

PREDAVANJA

Proučevanje Svetega pisma

Kranj - Društvo prijateljev Svetega pisma vabi jutri, v soboto, 24. julija, ob 9. uri v Dom krajanov Primskovo na proučevanje Svetega pisma z okvirno temo Presenečeni od Boga. Razgovor bo povezoval Srečko Kuburić. Vstopnine ni.

OBVESTILA

Sejem rabljenih šolskih knjig in potrebščin - popravek!

Kranj - Društvo prijateljev mladine Kranj in Center za socialno delo Kranj obveščata, da bo sejem rabljenih šolskih knjig in potrebščin ponovljen v soboto, 4. septembra, med 9. in 13. uro v avli Mestne občine Kranj in ne 26. julija, kot smo pomotoma zapisali v torkovi številki in se za napako opravičujemo. Sejem so enkrat letos že uspešno izvedli, in sicer 26. junija.

Odprtje knjižnic med poletjem

Škofja Loka - Iz Knjižnice Ivana Tavčarja Škofja Loka obveščajo, da je poletni urnik odprtja knjižnic sledeč: Krajevna knjižnica Železniki: torek od 14. do 19. ure in sreda od 10. do 15. ure; Krajevna knjižnica Gorenja vas: ob četrtkih od 13. do 19. ure; Krajevna knjižnica Žiri: ob ponedeljkih od 14. do 19. ure, ob sredah od 10. do 15. ure; Krajevna knjižnica Poljane: ob sredah od 16. do 19. ure.

Razpis za 24. Cebe Triatlon jeklenih

Ribčev Laz - Letošnji 24. Cebe Triatlon jeklenih bo v soboto, 28. avgusta, z začetkom ob 9.30. Start posameznikov in ekip bo v Ribčevem Lazu, ko bodo na pot krenili veslači. Program je standarden, saj po veslanju pride na vrsto gorsko kolesarjenje do planine Konjščica in na koncu še tek do Vodnikove koče na Velem polju. Prijave sprejemajo preko spletnega obrazca od torka, 1. junija, do vključno torka, 10. avgusta, oziroma do popolnitve razpisanega števila posameznikov in štafet.

Likovne urice

Kranj - Likovne urice so v ateljeju Puhart ob četrtkih od 17. do 19. ure, v starem Kranju, v galerijah ali na prostem pa ob sredah, ko je zbor od 10. do 12. ure pred vodnjakom na Glavnem trgu. Ob drugih terminih bodo likovne urice izvajali v primeru vnaprejšnjih najav. Dodatne informacije dobite pri Petri Puhar Kejžar, tel.: 031/671 690 ali petra@puhart.com, www.puhart.si.

Počitniške delavnice v jeseniški knjižnici

Jesenice - Iz Občinske knjižnice Jesenice vabijo šolarje, da se jim pridružijo na počitniških delavnicah v Občinski knjižnici Jesenice. Delavnice potekajo od 10. do 12. ure, so brezplačne, obvezna je prijava. Prosta mesta so še od 26. do 30. julija - kleklanje in 9. do 13. avgusta - makrame.

KONCERTI

Koncert Slovenskega okteta

Kranjska Gora - Koncert Slovenskega okteta bo jutri, 24. julija, ob 20.30 v dvorani Vitranc v Kranjski Gori.

domplan

Domplan d.d., Bleiweisova 14, 4000 Kranj
T 04/20 68 700, **F** 04/20 68 701, **M** 041 647 433
I www.domplan.si, **E** domplan@domplan.si

Izvedba celovitih geodetskih storitev po ugodnih cenah:
- geodetski načrti
- ureditev meje (dela meje)
- izravnava meje
- parcelacije (delitev, združitev)
- označitev meje v naravi
- evidentiranje zemljišča pod stavbo
- sprememba bonitete zemljišča
- vpis stavbe in dela stavbe v kataster stavb
- zakoličbe objektov, komunalnih vodov, cest
- komasacije stavbnih zemljišč

Pokličite nas na telefon 031/695-484ali se oglasite na sedežu podjetja!

STANOVANJE PRODAMO

KRANJ, Šorlijevo naselje, enosobno v III. nadstr. izmere 30 m2, l. gr. 1968, potrebno celotne prenove, kuhinja in spalnica v enem prostoru, cena 49.000,00 EUR

KRANJ, Vodovodni stolp, 3-sobno v III. nadstr., l. gr. 1965, obnovljeno l. 2005 (kopalnica, WC, CK na plin) vpisano v ZK, klet, balkon, cena 125.000,00 EUR

KRANJ, Planina I. 2-sobno + 2 kabineta, 5. nadstr. v izmeri 93,81 m2, l. izgr. 1976, delno obnovljeno l. 2005- okna v spalnicah, radiatorji, vsi priključki, vpisano v ZK, lepo ohranjeno, cena 132.000,00 EUR

PREDDVOR, enosobno v mansardi izmere 48,00 m2, v hiši so samo štiri stanovanja, l. gr. 1960, stanovanje izdelano l. 1991, CK, cena 77.500,00 EUR

STANOVANJE ODDAMO V NAJEM

KRANJ, Drulovka, manjša visoko pritlična hiša tlorisa 30 m2 na parceli velikosti 500 m2, l. gr. 1951, v celoti prenovljena in opremljena l. 2009, v pritličju kuhinja, jedilnica z dnevno sobo, WC, v nadstr. spalnica, pomožni prostor in kopalnica, CK, največ za dve osebi, vseljivo takoj, cena 630,00 EUR/mesečno + stroški + 2x varščina

KRANJ, Vodovodni stolp, enosobno v pritličju izmere 38,90 m2, l. gr. 1967, v celoti opremljeno, vsi priključki, CK, cena 340,00 EUR mesečno + stroški + 1x varščina, vseljivo takoj

HIŠE - PRODAMO

KRANJ, staro mestno jedro, enonadstropna s 120 m2 stanovanjske površine na parceli velikosti 262 m2, l. gr. 1935, prenovljena l. 2002 - okna, vse instalacije, kopalnica, CK na olje, dvorišče, kjer je možno parkiranje za dva avtomobila, terasa z 115 m2 vrta, cena 199.000,00 EUR

KRANJ, Kokrica, na zelo lepi lokaciji, visokopritlična tlorisa 10 x 8 m2 na parceli velikosti 857 m2, l. gr. 1955, CK na olje, garaža, cena 215.000,00 EUR

TRSTENIK, na izredno lepi sončni lokaciji, medetažna z 300 m2 uporabne stanov. površine na parceli velikosti 1144 m2, l. gr. 1999, cena 399.000,00 EUR v kateri je vključena tudi vsa oprema, izdelana po meri

CEGELNICA PRI NAKLEM, visokopritlična, tlorisa 8,5 x 8 m2 na parceli velikosti 539 m2, l. gr. 1939, delno obnovljena l. 1994 - okna, streha, kopalnica, WC, garaža, vsi priključki, CK na olje, ZK urejena, cena 133.000,00 EUR

POSLOVNI PROSTOR PRODAMO

KRANJ, Savska loka, skladišče z pisarnami, visoko pritličje v izmeri 790 m2, lahko tudi v dveh delih po 440 m2 in 350 m2, l. gr. 1962, prenovljeno l. 2005, višina stropa 5 m, možnost dostave (rampa), samostojen vhod, cena 465 EUR/m2, lahko tudi za najem po ceni 4,5 EUR/m2 + stroški

TRŽIČ, v centru mesta na glavni ulici, pritličje v izmeri 30 m2, l. gr. 1900, že delno prenovljen, primeren za neživilsko trgovino, cena 47.000,00 EUR

VIKEND - PRODAMO

TRSTENIK Orle, zidan, visokopritlični, tlorisa 46 m2 na parceli velikosti 478 m2, lepa sončna lokacija, garaža, dostop tlakovan, ob vikendu tudi manjša brunarica, l. gr. 1997, cena 220.000,00 EUR skupaj z opremo

PARCELA - PRODAMO

KRANJ, proti Naklemu, v industrijski coni v izmeri 5957 m2, za proizvodnjo, skladišča, parkirišče, cena 144 EUR/m2 in še ok. 18 EUR/m2 za komunalni prispevek.

LOTO

Rezultati 58. kroga - 21. julija 2010
2, 12, 16, 27, 32, 33, 37 in 28
Lotko: 7 5 1 8 3 6
Loto PLUS: 6, 11, 15, 20, 22, 23, 39 in 33

Garantirani sklad 59. kroga za Sedmico: 200.000 EUR
Predvideni sklad 59. kroga za Lotka: 70.000 EUR
Rekordni sklad 59. kroga za PLUS: 710.000 EUR

Mali oglasi

tel.: 201 42 47
fax: 201 42 13
e-mail: malioglasi@g-glas.si

Male oglase sprejemamo: **za objavo v petek - v sredo do 14.00 in za objavo v torek do petka do 14.00!** Delovni čas: **ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16., sobote, nedelje in prazniki zaprto.**

NEPREMIČNINE

STANOVANJA

PRODAM

DVOSOBNO stanovanje, Jesenice, Titova ul., 56 m2, obnovljeno, urejena ZK, 67.000 EUR, ☎ 041/375-318 10003930

ODDAM

SOBO študentki nekadilki, ki je pripravljena občasno varovati otroka, 150 EUR vključno s stroški, int., TV v sobi, ☎ 051/607-212 10003935

GARSONJERO z balkonom, 31 m2 v Šk. Loki v Frankovem naselju 2. Nadstropje v celoti na novo opremljeno, tudi TV, pralni stroj. Cena 280 EUR na mesec, ☎ 051/376-236 10003962

ŠK. LOKA, ml. paru ali posamezniku oddam opremljeno garsonjero in garažo, dobra lokacija, ☎ 070/502-260 10003910

FESST, d. o. o., nepremičninska družba, Koroška c 2, Kranj, Telefon: 236 73 73, Fax: 236 73 70, E-pošta: info@fesst.si, Internet: www.fesst.si

ENOSOBNO opremljeno stanovanje, 42 m2 v Šenčurju, CK, klet, parkirišče, ☎ 041/713-208 10003909

DVOINPOLSOBNO stanovanje v mirnem delu Radovljice, kuhinja opremljena, ☎ 041/859-388 10003924

TRISOBNO neopremljeno stanovanje 77 m2 z garažo na Župančičevi ulici, za daljši čas, cena z garažo 450 EUR brez garaže 400, ☎ 00385-98-707-309 10003948

gekkoprojekt nepremičnine
Britof 79A, 4000 Kranj
info-nep@gekkoprojekt.si
www.gekkoprojekt.si
04 2341 999
031 67 40 33

ŠTIRISOBNO stanovanje, 110 m2 s teraso in velikim parkiriščem, adaptirano v celoti, 5 min. od avtoceste, primerno za večje družine, obrtnike in delavce, in enosobno 40 m2, ☎ 064/106-597 10003730

HIŠE

PRODAM

NA JESENICAH (10 km od Bleda) polovico hiše, 75 m2, pogled na Stol, balkon, 40 kleti, celotno podstrešje, 560 m2 zemljišča, vhod in števci povsem ločeni, mirna zelena okolica, cena 86.000 EUR, ☎ 040/696-985 10003906

VIKENDI, APARTMAJI

PRODAM

LESENO hišo v Termah Čatež, 47 m2, 2 etaži, adaptirana 08, opremljena, ogrevanje, parking, ☎ 031/623-409 10003932

Iščete nov dom ali kupca za svojo nepremičnino? Oddajate ali najemate stanovanje, hišo ali poslovni prostor? Celovita rešitev na enem mestu. Za vas delamo
Aktivno - Jasno - Preudarno
AJP d.o.o. Kranj,
Koroška cesta 2, 4000 Kranj
gsm: 031/330 - 040,
tel.: 04/20 28 223,
e-pošta: info@ajp.si

STANOVANJE PRODAMO
KRANJ Planina 3, 2-sobno, 68 m2, l. gr. 86, 3/IV, vsi priključki, opremljena kuhinja, možna predelava v 2,5-sobno, 99.000 EUR
Za informacije o preostali ponudbi na:
www.ajp.si

POSESTI

PRODAM

CERKLJE - ZALOG zazidljivo parcelo, 560 m2 z načrtom za gradnjo dvojčka, vsi priključki, ☎ 041/220-856 10003916

NA GOLNIKU (v Malijevo) sta na prodaj dve zazidljivi parceli, 665 m2 in 1.049 m2, ☎ 040/204-184 10003859

TRAVNIK, v Bohinju na atraktivni, a mirni lokaciji tik ob reki Savi (3.260 m2) z manjšo dobro izolirano lopo, cena 15.000 EUR (4.60 EUR/m2), ☎ 040/696-985 10003907

POSLOVNI PROSTORI

PRODAM

V CENTRU Radovljice prodamo poslovni prostor, 53 m2., v I. nads. Primerno za mirno dejavnost (agencija, odvetniška pisarna). Možna preureditev v stanovanje. Cena po dogovoru., ☎ 031/203-169 10003917

MOTORNA VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM

FORD Fokus 1.8 disel, l. 08, 5 vrat, srebrna barva, in Honda Civic 1.7 dizel, 3-vratna, ☎ 031/387-397 10003958

SEAT Ibiza 1.4, l. 08, 50.000 km, 5 vrat, črna, servisna, ABS, klima alu platišča, vinjeta, reg., ☎ 041/543-876 10003964

VW GOLF IV 1.4, 16V, l. 98, 177.000 km, bencinar, temno zelene barve, cena 2.500 EUR, ☎ 041/211-322 10003884

MOTORNA KOLESA

PRODAM

NOVO kolo z motorjem / skuter Peda RO6-H2O-50 QT, ☎ 040/574-290 10003944

SKUTER SJM 49 KM, letnik 2004, zelo lepo ohranjen kot nov, cena po dogovoru, ☎ 031/302-411 10003928

MOTOR - Chopper Daelim VT125 E 2001, 15.300 km, ☎ 041/705-107 10003957

ENDURO Honda Transalp 600, l. 98, 50.000 km, odlično ohranjen, ☎ 041/512-231 10003904

AVTODELI IN OPREMA

PRODAM

NOVE gume Continental (letne) 175/65-R14, cena 160 EUR za 4 gume, ☎ 04/59-58-815, 070/826-031 10003885

OSTALO

PRODAM

ŠTIRIKOLESNIK, manjši, možna nastavitev hitrosti, 110 ccm, nosilnost 100 kg, ☎ 041/707-253 10003961

STROJI IN ORODJA

PRODAM

SVEDRA za Hilti različne velikosti do 30 mm, ☎ 04/25-22-336 10003874

VARILNI aparat za inox, aluminij, ☎ 031/360-536 10003880

GRADBENI MATERIAL

GRADBENI MATERIAL

PRODAM

KRITINA pločevinasta 5 EUR/m2 ter strešniki Bramac in Tondach 6 EUR/m2, ☎ 031/240-041 10003437

SUHA bukova drva, 55 EUR/m3, ☎ 041/608-642 10003949

SUHE smrekove deske, debeline 25 in 50, ☎ 04/25-60-224, 051/205-800 10003877

SUHE smrekove plohe in zračno suhe colarice in plohe, ☎ 040/776-484 10003950

KUPIM

LIPOVE plohe, 2-4 m3, deb. 3 in 5 cm, lahko sveži, ☎ 04/51-33-187 10003908

ODKUPUJEM les na panju, plačilo takoj, ☎ 041/584-233 10003959

PODARIM

RABLJENO strešno kritino Vesna, 150 kv. m., ☎ 040/364-721 10003872

STAVBNO POHIŠTVO

PRODAM

NOVA vhodna vrata različnih dimenzij ter izgledov, 30 % ceneje, ☎ 041/271-953 10003942

KURIVO

PRODAM

DRVA - metrska ali razžagana, možna dostava, ☎ 041/718-019 10003575

BUKOVA drva, cena 55 EUR, možnost razreza in dostave, ☎ 040/338-719 10003577

BUKOVA drva in rajkle in mešalec za beton, ☎ 031/201-393 10003895

DRVA bukova, 60 eur, mešana, 50 eur, možnost razreza in dostave, ☎ 070/323-033 10003576

STANOVANJSKA OPREMA

VRTNA OPREMA

PRODAM

HRASTOVO masivno vrtno garnituro, ☎ 041/821-541 10003934

MASIVNO vrtno smrekovo garnituro, ☎ 041/980-371 10003922

VRTNA miza in klopi z naslonjali iz masivnega lesa jesena, dolžina 194 cm, lepa izdelava, ☎ 041/665-360 10003955

OSTALO

PODARIM

2 JOGIJA, 90 x 190 ☎ 031/201-393 10003896

GLASBILA

PRODAM

TROBENTO "B" znamke Amati, cena 300 EUR, ☎ 031/360-536 10003875

ŠPORT, REKREACIJA

PRODAM

KANU za 3 osebe z opremo, lepo ohranjen, ☎ 040/195-911 10003926

GORSKO kolo Kalahari - Merida, zelo dobro ohranjeno, skoraj nerabljeno, ☎ 041/382-807 10003888

TURIZEM

PRODAM ALI ODDAM opremljeno počitniško prikolico v Izoli, ☎ 040/713-517 10003912

OBLAČILA IN OBUTEV

PRODAM

6 NOVIH belih delovnih halj, ugodno, ☎ 030/913-916 10003879

OTROŠKA OPREMA

PRODAM

OTROŠKI avtosedež do teže 18 kg, malo rabljen, ☎ 041/478-316 10003936

ŽIVALI IN RASTLINE

PRODAM

ČRNI prinašalec, samček z rodovnikom in cepljen, po znižani ceni, ☎ 04/59-57-714, 031/389-181 10003878

MLADIČKE nemških ovčarjev, oče in mama z rodovnikom, cepljeni, razgliščeni, imajo potne liste, ☎ 041/694-209, 041/293-625 10003863

VSAK DAN sveže rezano cvetje gladiol, Smolej, Luže 22/A, ☎ 04/25-36-565, 041/789-608 10003738

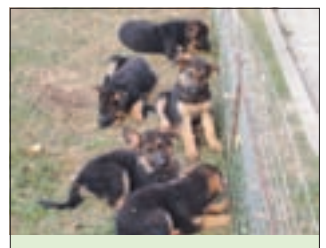

PRODAMO MLADIČE NEMŠKIH OVČARJEV Z RODOVNIKOM.
MLADIČI SO CEPLJENI, RAZGLISTENI, S POTNIM LISTOM. CENA PO DOGOVORU.
MARJAN IN BOŠTJAN 041/694 209 ALI 041/293 625.

Marn Marjan, Suhadole 1, 1218 Komenda

PODARIM

MLADE muce, ☎ 041/754-547 10003881

MUCKE, stare 2 meseca, dostavim tudi na dom, ☎ 040/295-932 10003945

KMETIJSTVO

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

CISTERNO Creina, 2.700 l za vodo ali gnojevko, ☎ 031/491-028 10003952

ENOVRSTNI izkopalnik za krompir, pajek SIP in trosilec za gnoj SIP - pokončni valj, ☎ 051/673-752 10003951

SILOKOMBAJN Petinger MEX 2, ☎ 04/53-38-244 10003931

KUPIM

TRAKTOR Deutz, Zetor, Univerzal, Štore ali IMT, ☎ 051/203-387 10003894

PRIDELKI

PRODAM

DOMAČE žganje, kuhano iz neškropljenega sadja jabolk in hrušk, ☎ 040/389-518 10003873

DROBNI krompir za krmo, ☎ 031/259-360 10003946

EKSTRA deviško oljčno olje, hladno, stisnjeno, zelo kvalitetno, domače, ☎ 040/608-501 10003900

KORENJE, rdeče in rumeno, ter jedilni krompir, ☎ 041/205-929 10003868

KRAŠKI teran iz barika, cena 2 EUR/l in mešano belo vino, cena 1 EUR/l, možna dostava, ☎ 031/795-008 10003867

KROMPIR jedilni in drobni, ☎ 041/242-375 10003870

KUMARICE za vlaganje, Šenčur, ☎ 041/551-970 10003892

OVES, slamo, pujske od 20 do 160 kg, prodajamo in dostavimo, ☎ 041/354-933 10003920

OVES za krmo ali strniščni posevek v vrečah, Sp. Bitnje 21, ☎ 04/23-11-964 10003956

RDEČO peso in petršilj, ☎ 041/517-551 10003891

SLAMO balirano v okroglih balah, kmetija Matijovc Jeglič, Podbrezje 192, ☎ 04/53-31-144 10003903

SLIVE IN JABOLKA, zgodnje kvalitetne domače, ugodno prodajamo, Kmetije Princ, Hudo 1 (pri Kovorju), Tržič, ☎ 041/747-623 10003927

SOLATNE kumare in kumarice za vlaganje, ☎ 041/912-088 10003897

SUHO mrvo v balah, 20 bal, ☎ 031/334-925 10003963

VINO cviček, kvaliteten, ugodno večja količina, možna dostava, ☎ 031/301-013 10003889

VINO CVIČEK, zelo kakovosten z analizo, vinorodni okoliš Kostanjevica, cena za liter 0,80 EUR, ☎ 041/697-815 10003841

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

2 SRNASTI kozi z mladiči, ☎ 04/51-41-227, zvečer po 20. uri 10003940

2 TELICI simentalki v 8. mesecu brejosti, ☎ 031/555-588, Luka 10003941

BIKCA simentalca, starega 3 mesece, ☎ 04/25-03-356 10003890

BIKCA simentalca, starega 6 mesecev, ☎ 04/25-21-416 10003919

BIKCA simentalca starega 4 mesece, ☎ 031/669-240 10003929

BIKCA simentalca 300 kg, nakladalno prikolico SIP 25 in traktorski nakladalnik HU 4, ☎ 031/343-177 10003937

BIKCA simentalca, starega 10 dni, ☎ 031/635-401 10003947

ČB BIKCA, starega 14 dni, Goriče 19, ☎ 031/230-413 10003887

ČB TELICO, brejo 8 mesecev, bikca simentalca, težkega 100 kg, in vrtavkasto brano Cimos, ☎ 04/23-11-608 10003901

KRAVE po izbiri in telice visoko breje ter bike za dopitanje, ☎ 04/25-28-460 10003923

KRAVO simentalko, brejo 8 mesecev, ☎ 031/489-245 10003899

NESNICE rjave, grahaste, črne tik pred nesnostjo. Brezplačna dostava na dom. Vzreja nesnic Tibaot, ☎ 02/58-21-401 10003898

TELICO simentalko, brejo 8,5 meseca, ČB bikca in teličko simentalko, staro 10 dni, ☎ 031/871-659 10003883

TELICO simentalko v 9. mesecu brejo in silo kombajn za koruzo 80 B, ☎ 041/926-269 10003886

TELICO simentalko, brejo 4 mesece, ☎ 041/709-312 10003953

TELIČKO simentalko, staro 10 dni, ☎ 031/568-144 10003871

TELIČKO simentalko, staro 14 mesecev, ☎ 04/23-12-292 10003882

TELIČKO križanko LS + RH, staro 10 dni, Mošnje 7, ☎ 04/53-38-193 10003905

VEČ visoko brejih telic simentalk, ☎ 040/516-763 10003921

VEČ ČB in križanih bikcev, starih deset dni, ☎ 041/515-724 10003869

VISOKO brejo telico, ☎ 04/23-32-538 10003893

ZAJCE pasme francoski srebrec za zakol ali nadaljnjo rejo. Lahko tudi očiščene, ☎ 04/23-11-907 10003933

ZAJCE, nemške liščke, ☎ 041/840-792 10003943

ZAJKLJI z mladički, ☎ 04/51-20-384, 031/243-262, zvečer 10003938

KUPIM

BIKCA za rejo, starega od 10 dni naprej, ☎ 031/387-397 10003954

OSTALO

PRODAM

HLADILNO komoro 2,5 x 1,8 m x 2,3 m, ☎ 031/360-536 10003876

ZAPOSLITVE (m/ž)

NUDIM

ZAPOSLIMO prodajalca vozil in strojev, pogoj znanje angleščine ali nemščine, Tehnocar, d. o. o., Brode 20, Škofja Loka, ☎ 041/786-224 10003855

ZAPOSLIMO dekle v strežbi redno ali honorarno, obvezbne delovne izkušnje, ☎ 041/719-018 10003915

IŠČEM

DELO, čiščenje, gosp. dela, pomoč starejšim, Kranj z okolico, ☎ 051/605-303 10003835

IŠČEM DELO, polaganje keramičnih ploščic, ☎ 051/725-288 10003911

DUO ROLO išče delo na obletnicah, porokah z zabavno in narodno glasbo, ☎ 041/224-907 10003827

ONE MAN BAND išče delo na obletnicah, piknikih in zabavah narodno, zabavno in dalmatinsko glasbo, ☎ 031/595-163 10003745

STORITVE

NUDIM

ASTERIKS SENČILA Rozman Peter, s. p., Senično 7, Križe, ☎ 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.net 10003528

ADAPTACIJE, vsa gradbena dela, notranje omete, fasade, adaptacije, tlakovanje dvorišča, ograje, kamnite škarpe in dimnike, kvalitetno, hitro in poceni. SGP Beni, d. o. o., Struževo 7, Kranj, ☎ 041/561-838 10003444

ASFALTIRANJE, tlakovanje dvorišč, dovoz. poti, parkirišč, polag. robnikov, pralnih plošč, izd. betonskih in kamnitih škarp, Adrovic & Co, d. n. o., Jelovškova 10, Kamnik, ☎ 01/83-94-614, 041/680-751 10003712

BELJENJE in glajenje notranjih prostorov, beljenje fasad, barvanje napuščev, oken, vrat in ograje, hitro, kvalitetno in ugodno, Pavec Ivan, s. p., Podbrezje 179, Naklo, ☎ 031/392-909 10003731

FLORIJANI, d. o. o., C. na Brdo 41, Kranj izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, ometi, ometi fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, ☎ 041/557-871 10003532

IZVAJAMO sanacije dimnikov, vrtanje, zidava, montaža novih, popravila starih, ponujamo dimne obloge, dimne kape. Novak & Co, d. n. o., Ljubljanska 89, Domžale, ☎ 031/422-800 10003645

SLO DOM - stene, stropi knauf, armstrong; izd. podstreh in adaptacije stanovanj; laminati, okna, vrata, str. okna velux; pleskarska in vzdrževalna dela, Slavko Markotič s.p., Suška c. 28, Šk. Loka, ☎ 041/806-751 10003531

SOBOSLIKARSKA in pleskarska dela, hitro in kvalitetno, Nahtigal Roman s.p., Šorlijeva 19, Kranj, ☎ 031/508-168 10002947

TEŽKA gradbena mehanizacija, zidarska dela, gradnja na ključ, adaptacije, urejanje okolja, fasaderstvo, izkopi, rušitvena dela ... TGM, Florent Hegić s.p., Savska c. 56, Kranj, ☎ 041/529-474 10003580

POSLOVNI STIKI

FESST d.o.o., Koroška c. 2, Kranj
Nudimo vse vrste posojil, ugodne obresti
04/236-73-75

ZASEBNI STIKI

2 LETI spoznavate ženske po svoji želji za 65 EUR. Ker imamo prek 2000 oglasov, ponudbe iz vse Slovenije, ☎ 031/505-495 10003062

DATE 14 EUR, ogromno moških od vsepovsod spoznate. Zastonj do 47. leta. Ponudbe z vseh okolij, ☎ 031/836-378 10003061

RAZNO

PRODAM

JUMBO vreče za 1.000 kg, ☎ 041/589-884 10003918

OKRASNI kozolec za pred hišo, ☎ 040/195-911 10003925

STAR šivalni stroj Veritas, ☎ 04/51-46-009 10003913

ŽENSKO kolo Rog, ohranjeno, in belo otroško posteljico, stilno, lepo ohranjeno, ☎ 031/641-868 10003902

KUPIM

ODSLUŽENO železno ograjo ali dvoriščna vrata in ročni el. oblič, ☎ 041/608-765 10003960

ODDAM

GROB na Jesenicah (Dobrava), ☎ 041/419-888, po 15. uri 10003914

PODARIM

KUHINJSKE elemente s pomivalnim koritom in barvni TV, ☎ 04/51-41-014 10003939

ZAHVALE, OSMRTNICE
Žalost in hvaležnost lahko izrazite z objavo osmrtnice ali zahvale v različnih velikostih.
Naročila sprejemamo po faxu: 04/201 42 13 ali e-pošti: malioglasi@g-glas.si
Gorenjski Glas

OSMRTNICA

Po težki bolezni nas je prezgodaj zapustil naš dragi mož, ati in ata

Friderik Lazar

Od njega se bomo poslovili v petek, 23. julija 2010, ob 18. uri na kranjskem pokopališču.
Na dan pogreba bo žara od 16. ure naprej v tamkajšnji poslovilni vežici.

Žalujoči: žena Vika, hčerki Frida in Breda ter sin Leon z družinami
Kranj, 20. julija 2010

ZAHVALA

Tine Zaletel - Tilen

nosilec partizanske spomenice 1941

V četrtek, 15. julija, smo se za vedno poslovili od našega očeta Tineta Zaletela.
Iskrena in topla zahvala vsem, ki ste bili v teh težkih dneh na kakršenkoli način z nami!

Vsi njegovi

SPOROČILO O SMRTI

Z žalostjo sporočamo, da nas je nepričakovano zapustil naš sodelavec

Bojan Drnovšek

Ohranili ga bomo v trajnem spominu.

Sodelavke in sodelavci Območne geodetske uprave Kranj

Ko pristopili ste k meni,
slišal sem vaš glas,
trudne sem oči odprl,
in se hvaležno v vas zazrl ...

Z bolečino sporočamo žalostno vest, da je umrl spoštovani

Vinko Novak

upokojeni strojnik HE Sava

Od njega smo se poslovili v četrtek, 22. julija 2010,
iz mrliške vežice na pokopališču v Šenčurju.
Ohranili ga bomo v naših srcih kot iskrenega in toplega sodelavca.

Sodelavci Gorenjskih elektrarn, d. o. o., Kranj

Srce molči in pričakuje,
a ni stopinje od nikjer;
zamisli se in po nečem žaluje
ves dolg, samski mi večer.
(Murn)

V SPOMIN

Včeraj, 22. julija, je minilo žalostno leto, odkar nas je zapustila naša draga žena, mama in sestra

Marjeta Rozman

Hvala vsem, ki jo ohranjate v spominu in z lepo mislijo postojite ob njenem grobu.

Vsi njeni
Praprotna Polica, julija 2010

ZAHVALA

Kogar imaš rad,
nikoli ne umre.
Le daleč,
daleč je ...

V 52. letu nas je po hudi bolezni mnogo prezgodaj zapustila draga žena, mama, sestra in hčerka

Milena Josifovski

rojena na Ptuju, iz Kranja

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, sodelavcem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče in vso pomoč.
Hvala vsem, ki ste se poslovili od nje in jo pospremili na njeni zadnji poti.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 92. letu starosti je dokončala svoje zemeljsko poslanstvo

Marija Rozman

po domače Kladvova Mici

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče, udeležbo na njeni zadnji poti in pri sveti maši. Zahvaljujemo se g. župniku za pogrebni obred in darovano sveto mašo. Hvala moškemu pevskemu zboru Kranj-Šmartin in KOZB Stražišče za spominski venec. Prisrčno se zahvaljujemo tudi osebju Doma upokojencev Kranj. Hvala vsem, ki ste imeli radi našo Mici in jo boste ohranili v lepem spominu.

Vsi njeni
Kranj, Stražišče, julija 2010

OSMRTNICA

Sporočamo žalostno vest, da je v 73. letu starosti svojo življenjsko pot sklenila naša draga žena, mami in stara mama

Ana Pintar

roj. Šket, iz Čirč pri Kranju

Od nje se bomo poslovili v petek, 23. julija 2010, ob 12. uri na Mestnem pokopališču v Kranju, kjer bo v poslovilni vežici od 8. ure dalje na dan pogreba tudi žara.

Žalujoči vsi njeni
Kranj, 20. julija 2010

ZAHVALA

V 87. letu nas je zapustila mama, stara mama, prababica

Marica Zupančič

roj. Dolenc

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče ter spremstvo na njeni zadnji poti. Zahvala velja tudi patronažni službi ZD Škofja Loka za obiske na domu, praporščaku DU Škofja Loka ter pevcem za zapete žalostinke. Zahvaljujemo se tudi g. župniku Prostu za opravljen pogrebni obred. Vsem imenovanim in neimenovanim še enkrat iskrena hvala.

Vsi njeni

ZAHVALA

V petek, 18. junija, je umrl dragi mož in oče

Drago Kisovec

iz Poljan nad Škofjo Loko

Ob njegovi smrti se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in sosedom, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani. Posebej se zahvaljujemo p. Petru Lavrihu za duhovno spremljanje našega očeta v zadnjih trenutkih njegovega življenja, in dr. Pavletu Košoroku za njegovo nesebično pomoč. Hvala tudi vsem, ki ste ga imeli radi in ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi: Zvonka, Polona, Barbara in Maja z družinami
Poljane, 27. junija 2010

ANKETA

Zaskrbljeni zaradi novega davka

ANA HARTMAN

Ministrstvo za finance je objavilo predlog novega zakona o davku na nepremičnine, ki bo zamenjal nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča in davek na premoženje. Prvič ga bodo odmerili prihodnje leto, kaj od tega pričakujejo Kranjčani?

Vinko Knaus:

"Skrbi me, kaj bo prinesel nov davek. Uvajajo ga zato, da bomo zdaj še več plačevali za nepremičnine. Ni prav, da bodo potem občine same določale davčne stopnje, kakor se jim bo zazdelo."

Edi Roš:

"O tem bo še kar nekaj prepira. Mali ljudje bodo plačevali odprtih rok, bogataši se bodo pa izogibali. Ko bodo občine same določale davčno stopnjo, bo pa davka toliko, kolikor denarja bodo rabile."

Tanja Šeme:

"Ljudje se leta trudijo, da pridejo do nepremičnin, zato se mi zdi obdavčitev kruta, standard pa že tako ali tako pada. Preden so šli v tako rigorozne ukrepe, bi se politiki morali obrniti na raziskovalce."

Slavko Marcen:

"Davek ne bo prinesel nič dobrega, navadni državljani bodo potegnili kratko. Razlike po občinah bodo precejšnje, v Prekmurju bodo glede na vrednost nepremičnin plačevali kar visok davek."

Marija Štrukelj:

"Nič dobrega ne pričakujem. Težko smo prišli do stanovanj, jaz sem ga odplačevala dvajset let, zdaj nas bodo pa še obdavčili. Nikoli nimajo dovolj denarja, vse se draži, komaj še shajam."

Foto: Gorazd Kavčič

Pasje varstvo za pasje dni

Tudi na Gorenjskem je poskrbljeno za varstvo štirinožnih prijateljev v pasjih hotelih, kjer morajo za en dan bivanja psa lastniki odšteti od osem do petnajst evrov.

URŠA PETERNEL

Kranj - Na Gorenjskem uradno delujeta dva pasja hotela, Perun na Blejski Dobravi in Gaja v Škofji Loki. V obeh poskrbijo za pse v času, ko gredo njihovi lastniki na morje, na potovanje ... Kot je povedal **Brane Pirc** iz pasjega hotela Perun, psi v hotelu običajno ostanejo od štiri do šest dni, cena dnevne oskrbe za kužka pa znaša od osem evrov naprej. Štirinožnim gostom omogočijo bivanje v boksih, sprehode, plavanje v bližnjem jezeru, razčesavanje ... V pasjem hotelu Gaja v Škofji Loki dnevna oskrbnina znaša okrog petnajst evrov, psom obljubljajo udobno namestitev v boksih, ki so v klimatiziranem prostoru, raznoliko hrano, sprehode vsaj trikrat dnevno, kopanje in česanje. Zanimivo pa je, da tako kot v večini drugih pasjih hotelov tudi pri njih ne sprejemajo popadljivih in nesocializiranih psov ter "vročih" psičk ... Izvedeli smo še, da imajo pri njih prek poletja ponavadi toliko stalnih gostov, da je hotel povsem poln.

Na internetu je mogoče najti ponudbe za različne oblike razvajanja psov, celo za pasji fitnes in kozmetične ter frizerske storitve za pse.

Urška Krivec s Šenturške Gore odpira hotel za male živali, ukvarja pa se tudi s sprehajanjem psov in oskrbo psov na domu.

Poleg omenjenih dveh pasjih hotelov bodo v kratkem na Gorenjskem odprli še dva: pasji hotel Kanina pri Svetem Duhu pri Škofji Loki in hotel za male živali Nera na Šenturški Gori pod Krvavcem. Prav slednji je posebej zanimiv, saj ga odpira študentka **Urška Krivec**, vanj pa bo poleg psov sprejemala tudi mačke in druge hišne živali, kot so papagaji, hrčki pa celo plazilci. Urška, ki je po izobrazbi biologinja, je velika ljubiteljica živali, ukvarja se z vzrejo dveh zanimivih pasem psov, imenovanih cavalier king charles spaniel in francoski ovčar - beauceron. Poleg tega se ukvarja tudi s šolanjem psov, v ponudbo pa je vključila še sprehajanje psov, oskrbo na domu in prevoz živali (denimo k veterinarju, na razstave ...) pa celo masažo psov. Vse večja pa je tudi ponudba sprehajalcev psov, v Kranju se denimo s tem ukvarja bodoča študentka **Eva Čulig**, ki nam je povedala, da za 45-minutni sprehod s kužkom zaračuna pet evrov. Ta čas sprehaja tri kužke, katerih lastniki so ves dan v službi, sicer pa Eva poskrbi za kužke tudi v primeru, če gredo lastniki za več dni na počitnice.

Konec tedna Blejski dnevi

MATEJA RANT

Bled - Blejski dnevi bodo tudi letos ponudili prav za vsak okus nekaj, obljublja direktorica Turizma Bled Eva Štravs Podlogar. Promenado bodo zavzeli poulični umetniki, osrednji oder pa bo v Zdraviliškem parku, kjer bo vse tri dni sejem domače in umetnostne obrti, predstavile pa se bodo tudi lokalne turistične organizacije iz sosednjih občin. V petek bo na glavnem odru nastopila Tinkara Kovač, v soboto pa gostja iz ZDA Gwen Hughes. V nedeljo pa bodo v Zdraviliškem parku Veseli Begunjčani. Jezero bo tudi letos predstavljalo kuliso za svetlobne in glasbene predstave. V petek bodo lahko obiskovalci občudovali lasersko projekcijo evropskih znamenitosti na grajsko skalo, ki ji bo sledil glasbeni ognjemet, v soboto pa bodo na jezero spustili deset tisoč lučk, ki jih bodo prav tako pospremili z ognjemetom ob 23. uri. V nedeljo se bo po promenadi sprehodila Godba Gorje, predstavili pa se bosta tudi častni gardi Ruske federacije in Slovenske vojske. Vsem obiskovalcem bodo omogočili brezplačno parkiranje v Seliški ulici ob osnovni šoli.

KRANJ

Prometna ureditev malce spremenjena

Od minulega torka je spet nekoliko spremenjen promet okoli Slovenskega trga v Kranju. V izteku Bleiweisove ulice na Koroško cesto v smeri Jelenovega klanca, kjer nastaja krožišče, promet poteka prek krožišča enosmerno do stavbe Gimnazije Kranj po vzhodnem pasu. Izvoz proti občinski stavbi in parkirišču pri restavraciji Brioni ostaja odprt, prav tako cesta mimo občinske stavbe s priključkom na obvoz prek Gregorčičeve ulice v smeri Prešernovega gaja z izvozom na Stritarjevo ulico. Iz smeri Jelenovega klanca promet poteka do stavbe nekdanjega Globusa in se nadaljuje desno mimo Delavskega doma na Gregorčičevo ulico z obvezno smerjo v smeri Prešernovega gaja in Stritarjeve ulice. Taka ureditev bo veljala predvidoma do konca avgusta. **V. S.**

Mladoporočenci

V soboto, 17. julija, so se v Škofji Loki poročili: Marko Pivk in Veronika Oblak, Radovan Potočnik in Marija Nikolić ter Tomaž Kisovec in Saša Babič, v Preddvoru pa Mitja Lukić in Snježana Kajišić. Mladoporočencem čestitamo in jim podarjamo polletno naročnino na Gorenjski glas.

vremenska napoved

Napoved za Gorenjsko

Danes bo sončno in vroče. Pihal bo jugozahodnik. V soboto bo oblačno in hladneje s plohami in nevihtami. Pihal bo severnik. V nedeljo bo delno jasno s kakšno ploho.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK	SOBOTA	NEDELJA
17/33°C	16/21°C	13/24°C

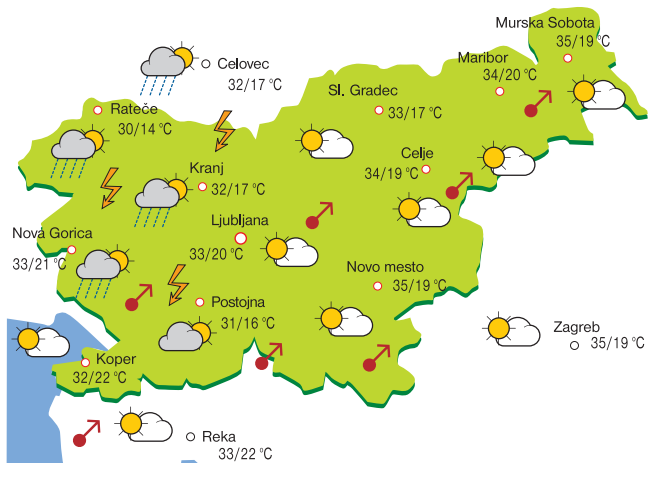

razudrila

GG

PRILOGA GORENJSKEGA GLASA

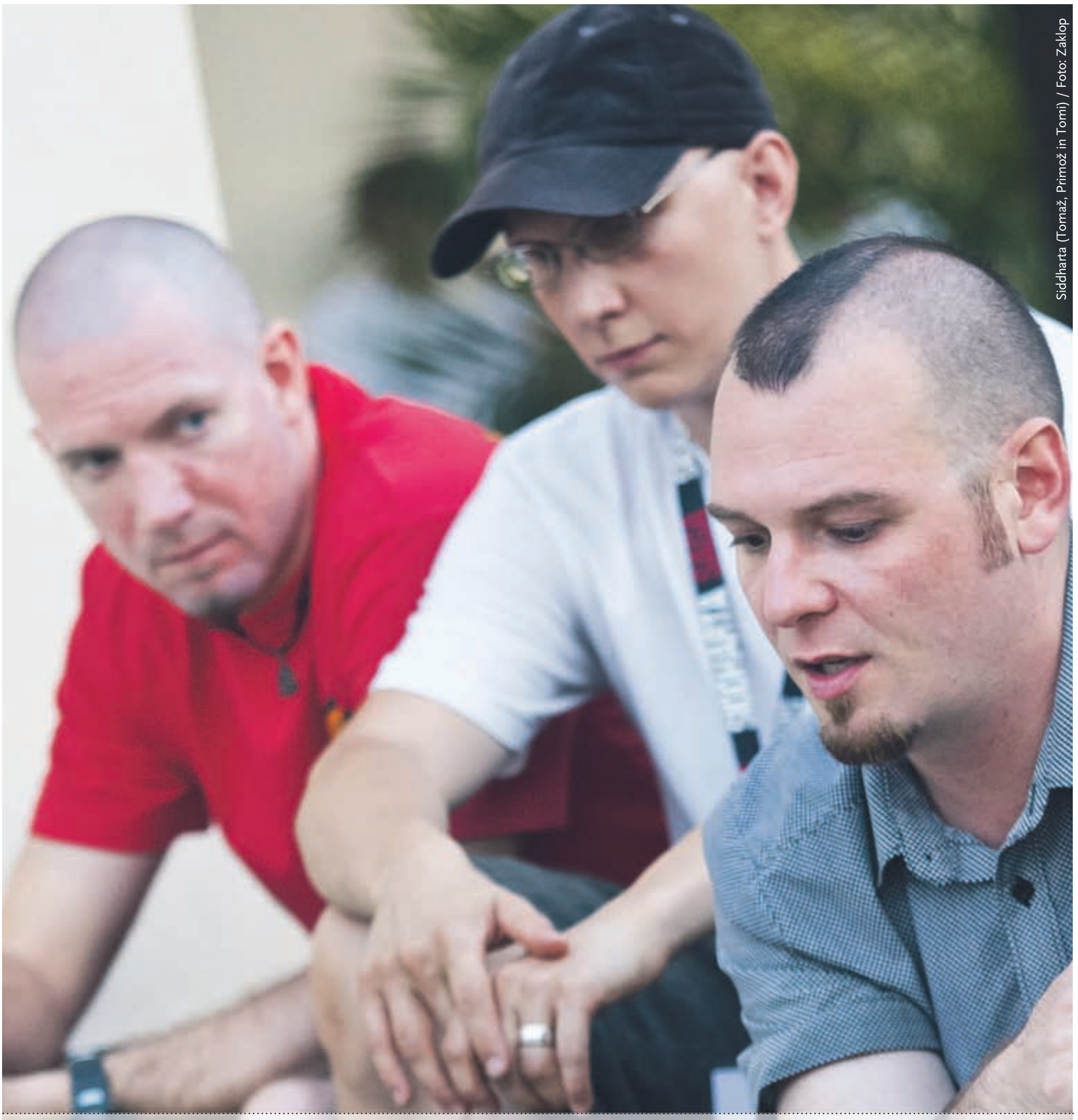

Siddharta (Tomaž, Primož in Tomi) / Foto: Zaklop

GLASBA, TV, KINO

ŽENSKE, KI LJUBIJO PSE, IN TANGOAPASINADA

Boštjan Narat predstavlja novi singel, ki govori o prepovedani besedi ljubezen, Vesna Zornik pa Tango Apasionada. Oba poznamo predvsem iz zasedbe Katalena.

02

KULTURA

KRANJSKI MASAKER POVPREČJA NA DUNAJU

Kranjski umetnik in poet Klemen Globočnik svoj Masaker povprečja predstavlja tudi v avstrijski prestolnici, v dunajski galeriji OST FORM. / Foto: arhiv organizatorja

03

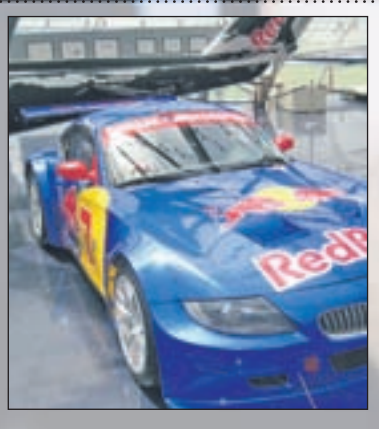

LJUDJE

SALZBURG MALCE DRUGAČE

S kolesi, vodnimi igrami, z ogledom Hangerja 7 in dvorca Leopoldskron, kjer so snemali svetovno znani družinski muzikal Moje pesmi moje sanje. / Foto: AB

08

PETEK_23. 07. 2010

GLASBA, KINO, TV

Prva ljubezen flavta, druga klavir

Maša Cilenšek z Zgoše je dijakinja Konzervatorija za glasbo in balet Ljubljana, šteje osemnajst pomladi, sicer pa že deset let igra na flavto, pri klavirju pa jo srečujemo četrto leto. Skupaj z mamico Natalijo, profesorico na Glasbeni šoli Jesenice, Maša sodeluje tudi v projektu Etno Note. **J. P.**

Foto: Janez Pipan

KINO SPORED

PLANET TUŠ KRANJ

Petek, 23. 7.
16.30 COCO CHANEL IN IGOR STRAVINSKY
17.40, 20.40, 23.40 IZVOR
21.20, 23.45 KOT NOČ IN DAN
21.30, 23.59 MRK
17.00, 19.10, 21.20, 23.30 ODRASLI
16.40, 19.00 PISMA JULIJI
19.05 PREDATORJI
16.00 SHREK ZA VEDNO sinhronizirano
18.20, 20.30, 22.50 ULIČNI PLES 3D

Sobota, 24. 7.
16.30 COCO CHANEL IN IGOR STRAVINSKY
14.40, 17.40, 20.40, 23.40 IZVOR
21.20, 23.45 KOT NOČ IN DAN
11.50, 21.30, 23.59 MRK
13.00, 17.00, 19.10, 21.20, 23.30 ODRASLI
14.20, 16.40, 19.00 PISMA JULIJI
12.00, 19.05 PREDATORJI
11.30,16.00 SHREK ZA VEDNO sinhronizirano
13.50, 18.20, 20.30, 22.50 ULIČNI PLES 3D

Nedelja, 25. 7.
16.30 COCO CHANEL IN IGOR STRAVINSKY
14.40, 17.40, 20.40 IZVOR
21.20 KOT NOČ IN DAN
11.50, 21.30 MRK
13.00, 17.00, 19.10, 21.20 ODRASLI
14.20, 16.40, 19.00 PISMA JULIJI
12.00, 19.05 PREDATORJI
11.30,16.00 SHREK ZA VEDNO sinhronizirano
13.50, 18.20, 20.30 ULIČNI PLES 3D

Ponedeljek, 26. 7.
16.30 COCO CHANEL IN IGOR STRAVINSKY
17.40, 20.40 IZVOR
21.20 KOT NOČ IN DAN
11.50, 21.30 MRK
17.00, 19.10, 21.20 ODRASLI
16.40, 19.00 PISMA JULIJI
19.05 PREDATORJI
16.00 SHREK ZA VEDNO sinhronizirano
18.20, 20.30 ULIČNI PLES 3D

Organizatorji filmskih predstav si pridržujejo pravico do spremembe programa.

www.gorenjskiglas.si

Serija knjig predstavlja slovenske književnike v posameznih obdobjih, od začetkov pismenosti do današnjega časa. Predstavljeni so celostno: zasebno, poklicno in umetniško, dodane so tudi fotografije. Redna cena posamezne knjige je **29 EUR**.
Če knjige kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena posamezne knjige le **26 EUR**. Komplet vseh štirih knjig pa stane okroglih **100 EUR**. Ceni prištejemo še poštnino.

Knjige lahko kupite na Gorenjskem glasu,
jih naročite po tel.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

ŽENSKE, KI LJUBIJO PSE, IN TANGOAPASINADA

Boštjan Narat predstavlja novi singel, ki govori o prepovedani besedi ljubezen, Vesna Zornik pa TangoApasionada. Oba poznamo predvsem iz zasedbe Katalena.

Alenka Brun

Foto: arhiv avtorja

Boštjan Narat (na fotografiji), filozof in glasbenik, je marca letos izdal svoj odmevni samostojni prvenec **Strah je odveč**, na katerem najdemo tudi skladbe, za katere je lani prejel srebrno priznanje Kantfesta 2009 oziroma srebrno kanto. Tudi letos je sodeloval na tem edinem kantavtorskem festivalu v Sloveniji in tokrat za nove skladbe, ki jih je posnel v zadnjih nekaj mesecih, prejel pa je še višje priznanje - najvišjo priznanje festivala zlato kanto.

Na albumu je objavljena tudi nova pesem **Ženske, ki ljubijo pse**, za katerega avtor pravi: "Jezik, nasploh pesniški, je še prav posebej zelo občutljiv na rabo besede 'ljubiti' v razno raznih izpeljankah. Nekateri besedo 'ljubezen' označujejo celo kot prepovedano v poeziji. In morda je v ravno v tem posebnost skladbe Ženske, ki ljubijo pse: v njej se ta prepovedana beseda nekaznovano pojavi natanko petindvajsetkrat."

Vesna Zornik pa bo s svojo spremljevalno skupino nastopila na letošnjem 5. kulturnem festivalu Festiko v Kopru, na 6. festivalu Kamfest v Kamniku ter na Poletni sceni v Novi Gorici. Na nastopih bo predstavila svojo prvo solistično ploščo **TangoApasionada.** Album je bil premierno predstavljen 1. junija občinstvu zbranemu v polni dvorani Španskih borcev v Ljubljani. S svojo sodobno in nadvse izvirno izvedbo priljubljenih tango skladb je Vesna navdušila tudi obiskovalce koncerta na mariborskem Lentu. Cada dia, trenutna pesem z albuma, postaja čedalje bolj priljubljen. Publika je pesem vzela za svojo, kar se zelo dobro vidi na koncertih, saj marsikdo (čeprav je besedilo v španskem jeziku) zapoje z Vesno. Na Gorenjskem ji bomo lahko prisluhnili 12. avgusta na Kamfestu v Kamniku.

Deseta nočna izmena

Skupina **Siddharta** je v Izoli pripravila rokovski spektakel na prav poseben način. Oder je predstavljal velik plavajoči splav, ki je bil zasidran sredi Simonovega zaliva, približno petdeset metrov od obale. Koncert je bil poslastica za ušesa, pa zanimiv tudi za oči. Pred časom smo jim na Gorenjskem lahko prisluhnili v okolici Kranja, spet pa jim bomo slišali na jubilejni, že deseti **Nočni izmeni, 27. avgusta 2010** v **Anhovem.** Letos bo presežkov veliko - na Salonitov oder se vračata skupini **Siddharta** in **Elvis Jackson,** ki sta nastopili že na 1. Nočni izmeni, poleg njih pa nas bosta podžgali tudi skupini **Tabu in Kingston.** Za ogrevanje bodo poskrbeli **Eternity, Turn Around in Sons.** Dogodek bo začinjen tudi s presenečenji, kot se za jubilej spodobi. **A. B.**

Foto: Zaklop

V Izoli je bil nastop na plavajočem odru namenjen tako za oči kot za ušesa. Oboževalcev in oboževalk ni manjkalo.

Večer z okusom Pod marelo z OdBeatli

Večeri z okusom Pod marelo so serija poletnih koncertov, ki potekajo vsako drugo soboto na terasi lokala KluBar v Kranju. Serija združuje akustične nastope domače kakovostne glasbe - manj znanih avtorjev in tudi tistih, ki so si že utrli pot na slovenski glasbeni sceni. V soboto, **24. julija,** tako pripravljajo četrti koncert iz serije. Nastopili bodo **OdBeatli,** slovenski tribute band legendarnih The Beatles. Zasedba OdBeatli je nastala spomladi 2009 kot rezultat sodelovanja treh dobrih prijateljev in glasbenikov: Blaža Vrbica, Tadeja Koširja in Vida Polončiča Ruparčiča. Glasbene izkušnje so nabirali v številnih slovenskih zasedbah. Izbor OdBeatlovih skladb je širok, vendar nihče ne ostane hladen ob njihovi izvedbi hitov, kot so Hey Jude, Help!, Let It Be, Drive My Car ali Yesterday. Beatlovskim sladokuscem pa OdBeatli ponujajo tudi pesmi, kot Tomorrow Never Knows, Mother Nature's Son, I'm Only Sleeping ter Here, There and Everywhere. **Koncert se bo začel ob 22. uri. A. B.**

Dan D in Edo Maajka z novimi spoti

Od 19. julija lahko na kanalu MTV spremljate spota slovenske skupine Dan D za pesem **Moj Problem** in znanega hrvaškega hip hoperja Eda Maajke **Ove Godine.** Spot za pesem Moj Problem je režiral priznani zagrebški režiser Gonzo. Posnet je bil v zapuščeni tovarni v središču Zagreba, v njem pa se pojavlja slovenska igralka Manca Dorrer. V spotu so bile za posebne učinke uporabljene zgolj analogne metode (aluminij, ogledalo, ventilatorji, boksarska vreča in različni drugi rekviziti). Edin Osmić, bolj znan kot Edo Maajka, pa je pred nedavnim pod pokroviteljstvom MTV-ja objavil svoj četrti album Spomen Ploča, ki predstavlja kompilacijo njegovih največjih hitov, a v novem aranžmaju in produkciji ter posnetem ob spremljavi benda. Pesem Ove Godine je na novi izdaji. **A. B.**

KULTURA

KRANJSKI MASAKER POVPREČJA NA DUNAJU

Kranjski umetnik in poet Klemen Globočnik svoj Masaker povprečja predstavlja tudi v avstrijski prestolnici, v dunajski galeriji OST FORM.

Alenka Brun

Pri projektu Masaker povprečja (za tujino je naslov razstave dobil ime Massacre of Average) gre za sovpadanje elementov poezije s sodobnimi grafičnimi tehnikami, tako da grafični zapis podobe dobi likovno poetični značaj, idejno sporočilo pa je izraženo neposredno.

Massacre of Average pomeni energično poseganje v povprečnost, ki se posledično vedno odraža v kreativnosti. Končna oblika simbolizira neposreden in iskren umetniški izraz, ki nakazuje odstopanje od uveljavljenih norm. Vendar pa projekt obstoječih norm ne ruši, temveč od njih le odstopa, jih preoblikuje.

Globočnikov namen pristopa do umetnosti je prikazati umetniške ideje širši publiki, ki v svojem razmišljanju ne sledi že začrtanemu.

Foto: osebni arhiv

Masaker povprečja bo na ogled na Dunaju do 29. septembra.

Razstava je na Dunaju doživela uspešno odprtje, med drugim pa jo je obiskal tudi slovenski veleposlanik na Dunaju Aleksander Geržina. O izbiri razstavljalca ter o razstavi Massacre of Average je vodja galerije Saša Fabjan povedala: "Med umetniki sem tokrat izbrala mladega, perspektivnega Kranjčana Klemna Globočnika, saj je njegova lirična poezija v sliki namesto v knjigi skrajno zanimiva. Tovrstna umetnost je zelo inovativna, sveža in praktična. Klemnove misli so zelo udarne, malce provokativne, ampak z veliko mero dobrega okusa. Prepričana sem, da bo gostoval še marsikje. Evropa mu je že odprla vrata."

V PULI TUDI SLOVENSKI FILM

V Puli se odvija že 57. Festival igranega filma. Sodelujeta tudi dva slovenska filma. Knifičev Lovec na oblake in Šterkov 9:06.

Alenka Brun

Po kar dvainsedemdestih letih od prve projekcije v puljski znameniti Areni tokrat lahko spremljate že **57. Festival igranega filma**, kjer prikazujejo dvajset izbranih filmov, ki bodo premiero doživeli ravno tu.

Zahvaljujoč projekcijam, ki se odvijajo v zgodovinskih objektih Kaštela in antične Arene, se Festival igranega filma v Pulju uvršča med svetovno atrakcijo kot svetovni filmski festival na odprtem. V nadaljevanju bogate dolgoletne tradicije tudi letošnji Festival svojim obiskovalcem in ljubiteljem sedme umetnosti nudi raznovrsten program mednarodnih in domačih filmskih novosti v več programih. Poleg tega pa tudi letos festival gosti celo vrsto atraktivnih filmskih hitov, traja pa od 17. do 24. julija.

Obiskovalci festivala bodo lahko danes zvečer videli tudi dva slovenska filma: kratki film prodornega kranjskega režiserja **Miha Knifica** Lovec oblakov in film **Igorja Šterka** 9:06 (na fotografiji).

Foto: arhiv distributerja

Lovec oblakov je futuristična pripoved. Piše se leto 2147. Zemlja je ena sama puščava, sonce roparica na nebu brez oblačka. V mestu rdeče puščave životari peščica starcev. Da gre za nekdanje poletno letovišče, pričajo pomoli, ki izginjajo v puščavo, kjer je nekoč bučalo morje. Nekega dne vstopi v bar Fontana neznanec. Vaški posebnež Leon, Mož s klobukom, v njem prepozna Lovca oblakov, enega tistih, ki so lovili hlad, potem pa obveljali za povzročitelje katastrofe ... **9:06** pa je zgodba o prevzemu identitete. Kriminalistični inšpektor namreč preiskuje neobičajen primer. Preiskava se sprevrže v obsesijo, inšpektor se skrivaj preseli v stanovanje umrlega, vse globlje tone v njegovo življenje in ščasoma začne prevzemati njegovo identiteto.

Bled

Maksim gaspari: velika retrospektivna razstava

V galeriji Deva Puri si do 24. oktobra lahko ogledate največjo razstavo del Maksima Gasparija. Na ogled je prek dvesto originalnih slik in risb ter prek petsto razglednic, ilustracij in tiskov. **A. B.**

Bled

Karneval v Galeriji 14

V blejski Galeriji 14 je od konca julija na ogled prodajna razstava slikarke slovenskega rodu, ki že več desetletij živi in ustvarja v Boliviji, Ejti Štih z naslovom Karneval. **A. B.**

Kranj

Ustvarjali so kranjske vedute

Likovno društvo Kranj je v sodelovanju z Zavodom za turizem Kranj prejšnji petek pripravilo prvi Extempore Kranj. Kar 24 umetnikov iz vseh koncev Slovenije je ustvarjalo kranjske vedute, komisija pa je na koncu najboljše tudi nagradila. Prvo nagrado je dobil **Franc Bešter,** drugo nagrado **Boleslav Čeru,** tretjo pa **Mojca Kovač.** S priznanji so bili nagrajeni **Danica Šraj, Emilijana Erbežnik** in **Jožica Serafin.** Kot je povedala direktorica Zavoda za turizem Kranj **Natalija Polenec,** so bili umetniki navdušeni nad slikanjem v središču Kranja, zato so se pri Likovnem društvu Kranj odločili, da Extempore ponovijo tudi prihodnje leto. **V. S.**

Kranj so v vročem dnevu napolnili tudi slikarji, ki so ustvarjali kranjske vedute. / Foto: Gorazd Kavčič

Koper

FESTIKO 2010: Začimba tvojega poletja

Tudi letos bo v času od nedelje pa vse do 1. avgusta v Kopru potekal že 5. festival Festiko, katerega namen je kulturno popestriti poletje na slovenski obali. Vsebina programa bo osredotočena na gledališke predstave, glasbene koncerte, stand up, poulično gledališče, otroške delavnice, animacije, show dance, multimedijske projekte, razstave ter pester spremljevalni program, seveda pa bo poskrbljeno tudi za številne novosti. Osemdnevni festival, ki je vsako leto znova nadvse pozitivno sprejet, bo tudi tokrat, z izjemo nekaterih predstav, za obiskovalce brezplačen. **A. B.**

www.gorenjskiglas.si

Radio Triglav®
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, Jesenice
Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

SPOREDI, SANJE

TV SPORED

PETEK, 23. 7.

Reality TV

09.20 Mestni zdravniki **10.10** Dokazi **10.35** Dokazi **11.00** Zločin in kazen **11.50** Zakon v Los Angelesu **12.15** Hitro ukrepanje **13.05** Mejna policija **13.55** Nerešeni primeri **14.45** Oddelek za pogrešane **15.35** Čudežno živi **16.25** Mestni zdravniki **17.15** Dokazi **18.05** Zločin in kazen **19.00** Nerešeni primeri **19.50** Oddelek za pogrešane **20.40** Medicinski detektivi **21.05** Nerešeni primeri **21.55** Urgenca **22.45** Čudežno živi **23.35** Morilci

Romantica

07.50 Poroka z milijonarjem, 35. del **08.45** Pocholo, 31. del **09.40** Prevarant, 15. del **10.30** Lepotička, 58. del **11.25** Kriva te ljubezni, 173. del **12.20** Pepelka, 61. del **13.10** Poroka z milijonarjem, 35. del **14.05** Pocholo, 31. del **15.00** Skrivnosti ljubezni, 103. del **15.55** Lepotička, 58.-59. del **17.40** Maščevanje ljubezni, 151. del **18.35** Skrivnosti ljubezni, 104. del **19.30** Prevarant, 15. del **20.20** Lepotička, 59. del **21.10** Skrivnosti ljubezni, 104. del **22.05** Pepelka, 61. del **23.00** Silna ljubezen, 68. del **23.55** Poroka z milijonarjem, 35. del

SOBOTA, 24. 7.

Reality TV

10.35 Mestni zdravniki **11.25** Policija na delu **12.15** Dobili ste delo **13.05** Reševalci **13.55** Medicinski detektivi **14.45** Moč, oblast in pravičnost **15.35** Mestni zdravniki **16.25** Policija na delu **17.15** Družinsko drevo **18.05** Moč, oblast in pravičnost **18.55** Medij **19.45** Neozdravljivi **20.10** Medicinski detektivi **21.05** Hiša strahov **21.50** Nerešeni primeri **22.40** Dokazi **23.30** Zločini v Avstraliji

Romantica

06.55 Poroka z milijonarjem, 31.-35. del **11.20** Ženska, 12. del **12.20** Skrivnosti ljubezni, 100.-104. del **16.50** Ženska, 13. del **17.40** Svetovni popotnik, 15. del **18.35** Punčka iz cunj, 39.-40. del **20.30** Tako je življenje, 50. del **21.25** Idealna žena, film **23.00** Ženska, 13. del **23.55** Punčka iz cunj, 39., 40. del **01.40** Pocholo, 27.-31. del

NEDELJA, 25. 7.

Reality TV

11.25 Policija na delu **12.15** Dobili ste delo **13.05** Reševalci **13.55** Medicinski detektivi **14.45** Moč, oblast in pravičnost **15.35** Mestni zdravniki **16.25** Policija na delu **17.15** Družinsko drevo **18.05** Moč, oblast in pravičnost **18.55** Medij **19.45** Neozdravljivi **20.10** Medicinski detektivi **21.05** Hiša strahov **21.50** Nerešeni primeri **22.40** Dokazi

Romantica

11.20 Ženska, 13. del **12.20** Prevarant, 11.-15. del **16.50** Woman, 14. del **17.40** Svetovni popotnik, 16. del **18.35** Punčka iz cunj, 40.-41. del **20.30** Tako je življenje, 50. del **21.25** Idealna žena, film **23.00** Ženska, 14. del **23.55** Punčka iz cunj, 40. del **00.50** Punčka iz cunj, 41. del **01.40** Maščevanje ljubezni, 147.-151. del

PONEDELJEK, 26. 7.

Reality TV

09.20 Mestni zdravniki **10.10** Dokazi **11.00** Zločin in kazen **11.50** Medicinski detektivi **12.15** Hitro ukrepanje **13.05** Mestni zdravniki **13.55** Nerešeni primeri **14.45** Bolnišnica v Vanderbiltu **15.35** Življenjska črta **16.25** Mestni zdravniki **17.15** Dokazi **18.05** Zločin in kazen **19.00** Nerešeni primeri **19.50** Bolnišnica v Vanderbiltu **20.40** Medicinski detektivi **21.05** Nerešeni primeri **21.55** Urgenca **22.45** Življenjska črta

Romantica

06.00 Ker ljubim Glorio, 1. del **06.55** Prevarant, 15. del **07.50** Poroka z milijonarjem, 36. del **08.45** Pocholo, 32. del **09.40** Prevarant, 16. del **10.30** Lepotička, 59. del **11.25** Kriva te ljubezni, 174. del **12.20** Pepelka, 62. del **13.10** Poroka z milijonarjem, 36. del **14.05** Pocholo, 32. del **15.00** Skrivnosti ljubezni, 104. del **15.55** Lepotička, 59.-60. del **17.40** Ker ljubim Glorio, 1. del **18.35** Skrivnosti ljubezni, 105. del **19.30** Prevarant, 16. del **20.20** Lepotička, 60. del **21.10** Skrivnosti ljubezni, 105. del **22.05** Pepelka, 62. del **23.00** Silna ljubezen, 69. del **23.55** Poroka z milijonarjem, 36. del **00.50** Kriva te ljubezni, 174. del

TOREK, 27. 7.

Reality TV

09.20 Mestni zdravniki **10.10** Dokazi **11.00** Zločin in kazen **11.50** Medicinski detektivi **12.15** Hitro ukrepanje **13.05** Mestni zdravniki **13.55** Nerešeni primeri **14.45** Bolnišnica v Vanderbiltu **15.35** Življenjska črta **16.25** Mestni zdravniki **17.15** Dokazi **18.05** Zločin in kazen **19.00** Nerešeni primeri **19.50** Bolnišnica v Vanderbiltu **20.40** Medicinski detektivi **21.05** Nerešeni primeri **21.55** Urgenca **22.45** Življenjska črta

Romantica

08.45 Pocholo, 33. del **09.40** Prevarant, 17. del **10.30** Lepotička, 60. del **11.25** Kriva te ljubezni, 175. del **12.20** Pepelka, 63. del **13.10** Poroka z milijonarjem, 37. del **14.05** Pocholo, 33. del **15.00** Skrivnosti ljubezni, 105. del **15.55** Lepotička, 60.-61. del **17.40** Ker ljubim Glorio, 2. del **18.35** Skrivnosti ljubezni, 106. del **19.30** Prevarant, 17. del **20.20** Lepotička, 61. del **21.10** Skrivnosti ljubezni, 106. del **22.05** Pepelka, 63. del **23.00** Silna ljubezen, 70. del **23.55** Poroka z milijonarjem, 37. del **00.50** Kriva te ljubezni, 175. del

SREDA, 28. 7.

Reality TV

09.20 Mestni zdravniki **10.10** Dokazi **11.00** Zločin in kazen **11.50** Medicinski detektivi **12.15** Hitro ukrepanje **13.05** Moč, oblast in pravičnost **13.55** Nerešeni primeri **14.45** Bolnišnica v Vanderbiltu **15.35** Življenjska črta **16.25** Mestni zdravniki **17.15** Dokazi **18.05** Zločin in kazen **19.00** Nerešeni primeri **19.50** Bolnišnica v Vanderbiltu **20.40** Medicinski detektivi **21.05** Nerešeni primeri **21.55** Urgenca **22.45** Življenjska črta **23.35** Morilci

Romantica

08.45 Pocholo, 34. del **09.40** Prevarant, 18. del **10.30** Lepotička, 61. del **11.25** Kriva te ljubezni, 176. del **12.20** Pepelka, 64. del **13.10** Poroka z milijonarjem, 38. del **14.05** Pocholo, 34. del **15.00** Skrivnosti ljubezni, 106. del **15.55** Lepotička, 61.-62. del **17.40** Ker ljubim Glorio, 3. del **18.35** Skrivnosti ljubezni, 107. del **19.30** Prevarant, 18. del **20.20** Lepotička, 62. del **21.10** Skrivnosti ljubezni, 107. del **22.05** Pepelka, 64. del **23.00** Silna ljubezen, 71. del **23.55** Poroka z milijonarjem, 38. del **00.50** Kriva te ljubezni, 176. del

ČETRTEK, 29. 7.

Reality TV

09.20 Mestni zdravniki **10.10** Dokazi **11.00** Napaka? **11.50** Medicinski detektivi **12.15** Hitro ukrepanje **13.05** Mejna policija **13.55** Nerešeni primeri **14.45** Bolnišnica v Vanderbiltu **15.35** Življenjska črta **16.25** Mestni zdravniki **17.15** Dokazi **18.05** Napaka? **19.00** Nerešeni primeri **19.50** Bolnišnica v Vanderbiltu **20.40** Medicinski detektivi **21.05** Nerešeni primeri **21.55** Urgenca **22.45** Življenjska črta **23.35** Morilci

Romantica

09.40 Prevarant, 19. del **10.30** Lepotička, 62. del **11.25** Kriva te ljubezni, 177. del **12.20** Pepelka, 65. del **13.10** Poroka z milijonarjem, 39. del **14.05** Pocholo, 35. del **15.00** Skrivnosti ljubezni, 107. del **15.55** Lepotička, 62.-63. del **17.40** Ker ljubim Glorio, 4. del **18.35** Skrivnosti ljubezni, 108. del **19.30** Prevarant, 19. del **20.20** Lepotička, 63. del **21.10** Skrivnosti ljubezni, 108. del **22.05** Pepelka, 65. del **23.00** Silna ljubezen, 72. del **23.55** Poroka z milijonarjem, 39. del **00.50** Kriva te ljubezni, 177. del

ODGOVARJA ANITA DI GRAZIA

POVEJ, KAJ SANJAŠ

"Prijateljica mi je pred enim mesecem povedala, da me je sanjala, in sicer sem v njenem stanovanju odpirala vse predale. Za vsak predal, ki sem ga odprla, sem jo začudeno/grdo pogledala. Našla oz. vzela nisem nič. Mama je sanjala, da sem umrla (avto me je povozil). Jokala je. Kasneje sem sanjala prijatelja (bratranec od mojega fanta), ki je pa žal že umrl, ker je naredil samomor, in sicer: stala sem na hodniku pri prijateljici (ona je sedela v sosednji sobi na postelji) in prižgala TV. Naenkrat se je začela predvajati kaseta/posnetek, na njej je bil on. Sedel je v bolnišnici (zadaj se je videla bela postelja in bela omara) in začel razlagati kot nekakšen doktor/učitelj. Kaj je govoril? Nimam pojma. Spomnim se samo, da je veliko besed povedal na črko A. Tik pred koncem sanj sem se skoraj zjokala."
Ingrid

Draga Ingrid,
predali so - enako kot omare - simbol dobro varovanih skrivnosti. Tvoja prijateljica ima očitno občutek, da mora pred tabo nekaj prikrivati - morda kakšen delikaten detajl iz svojega življenja ali pa kakšno dejanje, za katero noče, da bi prišlo na dan. Verjetno se boji očitkov ali obsojanja s tvoje strani. Dejstvo, da so bili predali prazni, razkriva, da te prijateljica napačno ocenjuje, saj si bolj razumevajoča, kot si misli.
Sanj tvoje mame ni treba jemati kot opozorilo ali dejansko napoved smrti. Smrt je vedno znamenje globoke spremembe. Sanje izražajo samo dejstvo, da je mama opazila na tebi spremembe, zaradi katerih je zelo vesela. Zelo ti je blizu in ti je lahko v veliko pomoč v odločilnih trenutkih. Naj uboga svojo intuicijo. Po ljudski tradiciji prinaša smrt bližnjega v sanjah zelo dobre novice.
Hodnik v tvojih sanjah je simbol velikega veselja in prijetnih sprememb. Razkriva, da si se končno odločila za pozitivno reševanje težav, da boš našla izhod in da si na pravi poti. Prav to ti sporoča tudi pokojni prijatelj. Bolnišnica simbolizira v sanjah zdravilno okolje in pravi trenutek za dosego notranjega ravnovesja. Imej torej odprte oči in srce, da ne zamudiš priložnosti, ki se ti na veliko ponujajo. Črka A še dodatno opozarja na prihajajoč pomemben dogodek, ki ti utegne biti v veliko korist. Kot prva črka v abecedi je simbol novega začetka in jo tudi razlagamo kot ugodno znamenje za uresničevanje ciljev in želja. Veliko ljudi si razlaga sanje o pokojnih kot znamenje življenja iz onstranstva. Resnici na ljubo pa je težko opredeliti, kdaj zares lahko govorimo o takšnem primeru. Če bi izhajale iz te perspektive, bi se sporočilo sanj nič kaj bistveno ne spremenilo.

Špaltna Ekspres na malih ekranih

Alenka Brun

Delovanje Freeapproved Adventure Film Productions je razvojni nasledek športnega društva, ustanovljenega z namenom povezovanja nekoliko manj konvencionalnih adrenalinskih športnikov, obogatenih z raziskovalno žilico. Ekipi od ustanovitve leta 2004 dalje predseduje Anže Čokl, tudi sam eden najvidnejših in bolj dejavnih članov društva Freeapproved. Po razprodanih premierah prvih dveh filmov **Lovci na pršič** in **Kraljestvo oblakov** je marca 2009 izšel nov slovenski dokumentarni film **Špaltna Ekspres**, ki je kakor prva dva v trenutku napolnil Cankarjev dom - in to kar dvakrat. Alpinistično-raziskovalni dokumentarni film Špaltna Ekspres je nastajal med odpravo v vojaško nadzorovano mejno področje med Kirgizistanom in Kitajsko. Osem članov ekipe Freeapproved je obiskalo odročno pogorje Kokšal To. Nad ledenikom Fersmana so preplezali pet prvenstvenih smeri, se povzpeli na tri deviške vrhove in opravili vrsto zahtevnih alpinistično-smučarskih spustov. Največjo nadlego odprave so predstavljali razbiti ledeniki. Lepo vreme in uspešne vzpone je pretresla nesreča, saj je član odprave padel v ledeniško razpoko. Z na pol pokretnim kolegom, ki je utrpel zlom gležnja, se je ekipa, na stotine kilometrov oddaljena od civilizacije, znašla na pragu velike preizkušnje. Film Špaltna Ekspres si lahko ogledate v nedeljo ob 22. uri na televiziji Slovenija.

Festival Ljubljana se nadaljuje

Na Festivalu Ljubljana se nadaljuje bogata ponudba prireditev. Naj tokrat opozorimo še na komorne koncerte na različnih prizoriščih. **26. julija** bo v Slovenski filharmoniji koncert orkestra Sinfonia Varsovia s solistom Vadimom Repinom; **27. julija** bo v cerkvi sv. Jakoba Kreolska maša v izvedbi Filharmoničnega zbora iz Pesara in Ansambla Del Barrio; **28. julija** bo v Viteški dvorani Križank koncert Ansambla Residencias s pianistom Juanom Carlosom Garvayem - koncert je nastajal v okviru projekta MUSMA, ki ga podpira Evropska unija; **30. julija** bo v atriju uršulinskega samostana igral Komorni godalni orkester Slovenske filharmonije z dirigentom Andresom Mustonenom in solisti, violinistoma Lano Trotovšek in Pierrom Hommageom, oboistko Gordano Josifovo - Nedelkovsko, mezzosopranistko Danielo Pini in sopranistko Paolo Cigna; **29. julija** se nam obeta balet - Watching Others (Gledati druge) Opere in baleta SNG Maribor v koreografiji Edwarda Cluga; avtor glasbe je Milko Lazar, pianist pa Bojan Gorišek. Isti dan (29. julija) se tudi začenja letošnji **Film pod zvezdami** na Ljubljanskem gradu v koprodukciji Kinodvora in Festivala Ljubljana. Prireditev Film pod zvezdami bo trajala do 21. avgusta. 18. julija pa se je začela **XIII. mednarodna likovna kolonija.** Tudi letos se je udeležujejo umetniki iz vse Evrope. V Križankah so ustvarjali do včeraj, zvečer stvaritve predstavili javnosti, danes ob 12. uri pa bo razstava del udeležencev letošnje likovne kolonije v Palaciju na Ljubljanskem gradu. **A. B.**

LAŽJI SUDOKU

		6		8		4		
		4		3	6		7	
9		1	5	4				
2	9					5		1
8		7					6	3
				7	8	6		9
	7		3	2		8		
		8		5		7		

Rešitev:

7	3	6	1	8	2	4	9	5
5	2	4	9	3	6	1	7	8
9	8	1	5	4	7	3	2	6
2	9	3	7	6	4	5	8	1
1	6	5	8	9	3	2	4	7
8	4	7	2	1	5	9	6	3
3	5	2	4	7	8	6	1	9
4	7	9	3	2	1	8	5	4
6	1	8	6	5	9	7	3	2

TEŽJI SUDOKU

				1		9		
6	7	4			3	1		
5			4					
		1						7
	5			6			4	
2						8		
					9			8
		3	2			5	7	6
		2		4				

Rešitev:

3	2	8	5	1	7	9	6	4
6	7	4	8	9	3	1	5	2
5	1	9	4	2	6	7	8	3
8	4	1	9	5	2	6	3	7
9	5	7	3	6	8	2	4	1
2	3	6	1	7	4	8	9	5
1	6	5	7	3	9	4	2	8
4	9	3	2	8	1	5	7	6
7	8	2	6	4	5	3	1	9

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov.

Sestavila: Petra F.

RADIO, POTOPIS

ŠPELA IN PIKEC NISTA VEČ BUDILKARJA

Letošnje poletje je vroče. Svoje zobe že kaže z visokimi temperaturami, za celotno ekipo radia Hit in predvsem programsko shemo pa se v nadaljevanju obetajo velike spremembe. Predvsem pri Hitovi Budilki.

Alenka Brun

Direktor radia Hit Stane Cencelj se je namreč odločil, da je čas za eno večjih sprememb na radiu. Poletna programska shema, ki se konča konec avgusta, bo tako prinesla popolnoma svežo ekipo jutranjega programa, prav tako bo kar nekaj sprememb v dopoldanskem in popoldanskem delu programa.

Od ekipe sta se že poslovila Budilkarja **Špela Močnik** in **Matjaž Lovše - Pikec**, kdo ju bo jeseni nadomestil, pa še ni znano. Pečo ostaja. Za zdaj ali za vedno - tudi o tem bomo verjetno obveščeni.

Uradne izjave za javnost, ki so jih zapisali v Hitovem poročilu za javnost, govorijo tem, da je Špela Močnik že šest let zaprisežena Hitovka in se prihodnosti ne boji: "Jutri odhajam na zaslužen dopust, seveda na morje, kjer bo čas za vse vodne športe, v katerih uživam (potapljanje, smučanje na vodi ipd.), pa tudi čas za razmislek, kako naprej. Moram reči, da mi je sicer hudo, ker se poslavljam od odlične ekipe, s katero smo dobesedno "dihali" skupaj, a čas je za spremembo, nov začetek in novo znanje. Toliko znanja in izkušenj, kot sem jih dobila na radiu v preteklih letih, mi ne bi dala nobena druga služba, zato sem vesela in ponosna, da sem bila del te ekipe. Vedno mi bodo ostali v spominu in nikoli jih ne bom pozabila. Prekmalu je za vprašanje, kako naprej, saj bom poletje zajemala s polno žlico vse do jeseni. Glede na moje delovne izkušnje pa verjamem, da bo prišla ponudba, ki jo bom z veseljem sprejela, saj bi rada spet našla delo, ki mi ne bo le 'služba', pač pa izziv in veselje, saj mi tako nikoli ne bo težko oditi na delo."

Budilkarji v znani postavi: Pečo, Špela in Pikec / Foto: arhiv radia Hit

Kaj pa pravi Pikec, ki je sicer po izobrazbi univerzitetni diplomirani inženir elektronike, bo ostal v medijskih vodah ali se bo predal svoji 'profesiji'? "Pravzaprav še ne vem, sem pa vesel, da sem dobil priložnost delati v prime-time terminu na najbolj poslušanem komercialnem radiu v širši ljubljanski kotlini in ne le to - z najboljšo ekipo na svetu! In še bolj vesel, ker smo bili tako močna ekipa, da še vedno lahko računam nanje v vseh pogledih. Ostajamo prijatelji in to je najpomembnejše v tem trenutku."

Po pisanju nekaterih medijev pa naj bi bila tako Pikec kot Špela presenečena nad odločitvijo Staneta Cenclja, ki za zdaj zadeve kaj več, kot da gre pač za spremembe, ki se dogajajo; 'za osvežitev programa, uresničevanje novih idej', ni komentiral.

S spačkom do Kijeva in nazaj (45)

NEKOČ RAKETNA BAZA, ZDAJ MUZEJ

V nekem gozdičku kakih 30 kilometrov od mesta Pervomajsk odkrijemo zanimiv "muzej", nekdanjo sovjetsko vojaško bazo, v kateri je bilo kaj videti. Tokrat za pokušino le slikovna predigra, več o tem pa prihodnjič.

Takle napis je ob cesti, tik preden se zavije na stransko cesto proti območju, kjer je bila nekoč sovjetska raketna baza. Jasno: skrita pred svetom. / Foto: Darja Stare

Na dvorišču nas pričaka kup raket. No, tale je bila najdaljša. Le koliko življenj bi odnesla s seboj, če bi jo izstrelili ...

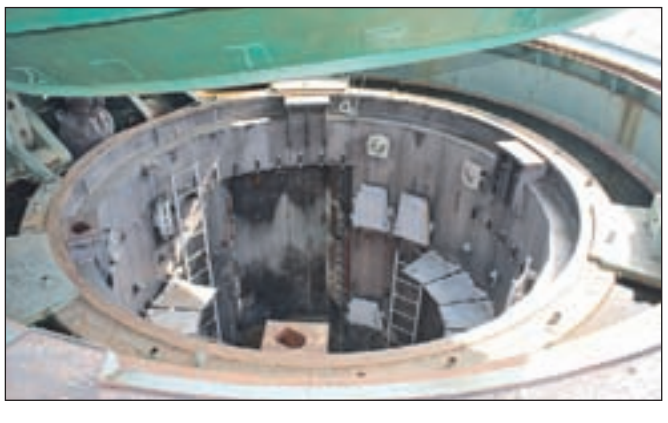

V teh luknjah so se nekoč skrivale rakete z jedrskimi konicami, ki bi v primeru "akcije" poletele na zahod.

Več nadstropij pod zemljo je v sobici komandni pult. Dve roki, dva gumba in vse bi šlo k hudiču ... / Igor Kavčič, foto: Igor Kavčič

Radio Kranj 97,3 Mhz
(www.radio-kranj.si/progrm.php)

V **petkovi** Temi dneva bomo pozornost namenili ločevanju odpadkov. Ob 18.30 boste še zadnjič slišali, kakšen je utrip na Poletnem tednu zabave v Burji. V **sobotnem** programu vas bomo med drugim povabili v hribe in staro mestno jedro Kranja ter čarobni svet muzikalov. V **nedeljo** po 9. uri boste lahko prisluhnili zimzelenim popevkam, ob 13.30 pa se bo začelo popotovanje od Trate do Jeprce ter od Puštala do Goričan. V **ponedeljkovi** oddaji Se res poznamo bo naša gostja naj prostovoljka Mojca Urh, v torek po 9. uri pa bomo gostili župana občine Šenčur Mira Kozelja. **Sredina** Tema dneva je rezervirana za Zavod za turizem Kranj, zadnja sreda v mesecu pa prinaša tudi oddajo Varujmo zdravje, v kateri bomo govorili o lastni varnosti in zdravju v poletnih dneh. Iz četrkovega programa izpostavljamo Vasovanje s Podokničarjem, ki se bo začelo ob 20. uri.

Radio Ognjišče, 102, 3, 104,5 in 105, 9 Mhz
(www.ognjisce.si/napovednik/napovednik.htm)

Jutri ob 11. uri bo v oddaji Za življenje, za danes in jutri naš gost Karel Gržan. Govoril bo o zakramentu svetega krsta. V **nedeljski** Kmetijski oddaji ob 11. uri bomo gostili ministra za kmetijstvo, gozdarsvo in prehrano Dejana Židana. Z voditeljem Robertom Božičem se bosta pogovarjala o žgočih problemih s področja kmetijstva. **Ponedeljek** ob 13.15 bomo v rubriki Radijsko okno slišali, kako so nastajali Poletni nasmehi. Poslušalci so jih zelo dobro sprejeli in zagotovo bo zanimivo poslušati, kako so nastajali. Večer ob 20.30 bo namenjen prijateljskemu druženju v oddaji Prijatelji Radia Ognjišče.

Radio Triglav, 96,00 Mhz
(www.radiotriglav.si/spored/)

Danes bomo po 7. uri pogledali, kaj se dogaja v lokalni skupnosti Obla gorica. Ob 10.10 bomo skupaj iskali 1001 nasvet. Ob 13.10 bomo v oddaji Jesen življenja govorili o pokojninah in upokojevanju. Ob 16. uri bo na vrsti Razgled s Triglava na občino Bled. **Sobotno** jutro bo namenjeno otroškemu programu. V **nedeljo** ob 9.10 bo na vrsti Triglavska kuhalnica, v kateri bomo pozornost posvetili borovnicam in marelicam. Ob 10.10 boste lahko slišali pogovor o razstavi slik Maksima Gasparija na Bledu. Vaše male oglase bomo sprejemali po 11. uri. Ob 13.10 bo naš gost hokejist, ki igra za Los Angeles Kings, Anže Kopitar. Ob 16.10 bomo zbrali utrinke s spominskega srečanja pri Ruski kapelici pod Vršičem. Ponedeljek bo bolj športen. V **ponedeljek** bo ob 8.10 bo na vrsti oddaja Jejmo malo, jemo zdravo, popoldan bo športen. Ob 16. uri bo na vrsti Razgled s Triglava na občino Kranjska Gora. V **torek** boste ob 8.10 lahko iskali rešitev uganke v oddaji Gorenjska, tu smo doma, ob 10.30 glasovali za naj gorenjskega športnika, ob 15.10 bomo pregledali ponudbo prostih delovnih mest na Gorenjskem. Ob 16. uri boste lahko slišali pregled dogodkov v občini Gorje. Ves dan pa bomo tudi na obisku na Jesenicah. V **sredo** bo ob 13.10 bo oddaja Glas ljudstva, ob 16. uri pa bomo pregledali dogajanje v občini Jesenice. V **četrtek** bomo 7. uri odkrivali Zaklade ljudske modrosti, po 9. uri bo na sporedu oddaja Triglavski zeleni vrtiček, po 13. uri bo program v znamenju kulture, zvečer pa vas bo med zimzelene melodije povabil Drago Arijani.

Radio Potepuh, 91,0 Mhz (TELE-TV in SAT-TV)
(www.potepuh.com)

Radio Sora 91,1 Mhz
(www. radio-sora.si)

Petkov dopoldan vas bomo v oddaji Aktualno povabili na letošnji Praznik žetve na Javorču, malo kasneje pa se odpravili na prvi Dvoriščni sejem v Kranj, nato pa še na Krawal, festival alternativne glasbe v Železnike. **Popoldan** bomo, kot ponavadi, začeli z izborom najodmevnejšega dogodka minulega tedna, Petkovo razglednico pa pisali na Bovškem. V **soboto** dopoldne bomo po radijskem kvizu reševali vaša vprašanja in pobude, popoldan pa bo kot ponavadi namenjen športu in glasbi. V **nedeljo** ob devetih boste lahko prisluhnili klepetu z Romanom Kejžarjem, v kmetijski oddaji ob enajstih pa bomo govorili o ribogojstvu in predstavili rezultate ankete o lokalnih produktih višje kakovosti. Popoldne pa vam bosta na Sorinih frekvencah z glasbo in glasom lepšala Viktor Mikek in David Jelovčan. V **ponedeljek** ob devetih vas vabimo k poslušanju predstavitve Leader projekta Gremo na igrišče, ob enajstih bomo čas namenili upokojencem, popoldan in večer pa bomo počitniško obarvali in vas povabili na potep v Zagreb. **Torka** si ne moremo predstavljati brez oddaje Vrelci zdravja in lepote, popoldanski program bomo namenili Kulturnemu tu in tam, dan pa zaključili z zimzeleno glasbo. V **sredo** bomo ob devetih še kako aktualni, saj bomo govorili o škofjeloški obvoznici in še kaj bomo vprašali župana Igorja Drakslerja in Ireno Zore Willenpart z Direkcije RS za ceste. Ob petih popoldne bomo pripravili planinsko oddajo, nato pa vas povabili še na Planet glasbe. **Četrtek** pa bo spet v znamenju oddaja Vprašanja in pobude, zvečer pa bodo naša ušesa pobožali še zvoki harmonike.

ZA KRATEK ČAS

KAJ NAM PRINAŠA TA TEDEN

24. julija 2010 Sobota Krista, Boris, Gal	*Tudi zvezde bodo v tem dnevu na naši strani, zato naj se nikar ne odlaša z novimi začetki. To velja tudi za vse strahopetce. Pot pod noge ...*
25. julija 2010 Nedelja Jaka, Kristo, Tina	*Če pričakujete miren dan in umik pred celotno družbo, se motite. Dan bo zelo razgiban, malce naporen, a zelo zanimiv, poln pustolovščin in raznih presenečenj.*
26. julija 2010 ○ Ponedeljek Ančka, Nuška, Jokl	*Prevladovali bosta obe skrajnosti. V domačem krogu umirjenost in sproščenost, v delovnem okolju pa napetost in sporne situacije. Potrebni smo dopusta.*
27. julija 2010 Torek Gorazd, Nataša, Sergej	*Obetajo se nova poznanstva, iz katerih se lahko rodijo iskrena prijateljstva, katerih je v današnjem času vse premalo. Tudi ljubezen je na obzorju.*
28. julija 2010 Sreda Zmago, Inko, Samo	*Dan se bo začel zelo aktivno in polni vneme bodo tudi tisti, ki jim to ni vrlina. Bolj bo šel dan proti koncu, bolj bomo sproščeni. Pripravljeni smo na avanturo.*
29. julija 2010 Četrtek Marta, Oliver, Urban	*Ugoden dan za poslovne uspehe, razne načrte in nedokončane projekte. Marsikaj v tem dnevu se bo obrestovalo in polepšalo trenutke. Presenečenje ...*
30. julija 2010 Petek Angelina, Peter, Zlato	*Kadar se odločamo za hojo po robu, moramo biti resnično pogumni in seveda tudi malo nori. Pri tem ni zadržkov in ne pravil. Sami sebe bomo presenetili.*

TISOČ UGANK ZA ODRASLE

Franc Ankerst vam zastavlja uganko. Odgovor nam pošljite do torka prihodnji teden na SMS pod šifro **uganka,** pripišite **rešitev + ime** in **priimek** na številko **031/69-11-11,** ali po pošti na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj, s pripisom "Tisoč ugank za odrasle".

V centru nič,
krog niča žlahtnost,
s kamni obložen zaklad,
kot spomin, kot čas,
pripadnost,
ali nekaj, kar maš 'rad.

Izžrebali bomo dva pravilna odgovora (enega, ki ga bomo prejeli prek SMS, in drugega, ki ga bomo prejeli po pošti). Nagrado boste prejeli po pošti. Rešitev zadnje objavljene uganke se glasi **navada.** Med pravilnimi odgovori smo izžrebali **Boruta Pesjaka** in **Kristino Lotrič.**

HOROSKOP

TANJA in MARICA

Oven (21. 3.-21. 4.)
Tokrat ljubezni in samega dogajanja okoli nje ne boste prepustili naključjem. Vsak korak, ki ga boste naredili, bo skrbno načrtovan. Niti višja sila vam ne more tega preprečiti. Pred vami je čudovito obdobje.

Bik (22. 4.-20. 5.)
Uradna pošta vam bo prinesla dobre novice. S tem se vam bo odprlo kar nekaj poslovnih poti. Bodite malo potrpežljivi, kmalu se boste zelo veselili nad svojimi uspehi. Razmišljali boste o spremembah pri ljubezni, a vseeno boste še malo počakali.

Dvojčka (21. 5.-21. 6.)
O nekem dogodku si boste naredili svojo predstavo, a vse bo veliko bolj preprosto, kot ste si mislili. Konflikta, ki se ga bojite, se boste elegantno izognili. V ljubezni imate vse v redu in glejte, da tako tudi ostane.

Rak (22. 6.-22. 7.)
Hodili boste po robu. Prilagodili se boste do take mere, da bo skoraj šla škoda v vašo smer. Opozorilo bo še ob pravem času. Težave boste odpravili, naporom pa se ne boste mogli izogniti. Vsak zakaj ima svoj zato.

Lev (23. 7.-23. 8.)
S tem ko boste nekomu pomagali, se ne boste zavedali, da s tem pomagate tudi sami sebi. Čas bo pokazal svoje. Le še nekaj dni boste čustveno razdvojeni, in ko boste skoraj že izgubili upanje, se bo zgodil čudež.

Devica (24. 8.-23. 9.)
Situacija, v kateri se boste znašli v naslednjih dneh, se vam bo zdela nemogoče rešljiva. Ker boste znali prejeti nasvet nekoga, ki ni vpleten v zadevo, se vam vse skupaj reši hitro in ob pravem času. Vikend bo zelo zanimiv.

Tehtnica (24. 9.-23. 10.)
Težavam, ki se vam obetajo na ljubezenskem področju, se ne boste izognili, ampak se boste z njimi spoprijeli. Kaj kdo hoče in česa ne, je stvar dogovora. Ne jezite se za malenkosti, življenje začnite jemati na preprosto.

Škorpijon (24. 10.-22. 11.)
Bolj ali manj se boste v tem tednu posvečali domačim zadevam. Ne gre samo za skupna hišna opravila, lahko je tudi izlet v bližino ali potovanje v tujino. Gre za to, da potrebujete bližino ljudi, ki jih imate radi.

Strelec (23. 11.-21. 12.)
Na vseh področjih boste pokazali svoje talente. Ker bodo okoli vas pravi ljudje, boste deležni tako občudovanja kot spodbude. Konec tedna boste preživeli v dobri družbi. V ljubezni za razočaranjem sledi presenečenje.

Kozorog (22. 12.-20. 1.)
Veselili se boste sprememb na delovnem mestu. Ob pravem trenutku boste izrazili svoje mnenje in bili za to nagrajeni. Med domačimi pričakujte malo napete odnose, ki se bodo do konca tedna sami po sebi uredili.

Vodnar (21. 1.-19. 2.)
Že vnaprej vas bo skrbelo, da si boste nakopali finančne težave. Proti koncu tedna boste prišli do dobre priložnosti, tako da se vam bo trenutno slabo stanje spremenilo v zelo dobro. Razmišljanje o bolezni bo popolnoma odveč.

Ribi (20. 2.-20. 3.)
Čustveno boste preobremenjeni in prijetno zmedeni. Tega, kar se vam bo dogajalo, do sedaj niste bili navajeni. Nikoli ne reci nikoli oziroma nikoli ni prepozno. Tega se boste še kako zavedali, vse v prijetnem smislu, seveda.

TANJA ODGOVARJA

Sinova

Draga Tanja, komaj čakam petke z vašo rubriko, ki mi polepša dneve. Prosim, če mi poveste kaj lepega za mene in moja dva sinova. Lep pozdrav in veliko uspehov.

Naslednji dve leti sta za vaša sinova zelo pomembni. Rešuje se jima nekaj, kar ju že dalj časa muči. Zaradi njiju ne boste več žalostni in stalno v dvomih. Prihaja njun čas. Čeprav sta dvojčka, vsak od njiju predstavlja svet zase. V težavah si stojita ob strani in tudi dobre stvari znata deliti. Sta zelo čustvena, zato je pot velikokrat težja. Znata biti odločna in vesta, kaj hočeta. Prvorojeni sin bo ostal s punco in kmalu začneta skupno življenje, tudi o otroku premišljujeta. Drugi sin si še celi rane od prejšnje zveze, a ne dolgo, saj se v koncu poletja zaljubi. Bili ste sami za vse in zavedajte se, da ste naredili vse in da vam je tudi uspelo. Dolgo ne boste več sami, saj vas poišče nekdo, s katerim ste v preteklosti prekinili stike. Zakaj, še sami ne veste, ni bil pravi čas. Zaradi službe si ne delajte skrbi, vaše delovno mesto ni ogroženo. Čaka vas lep dopust in prijateljica, s katero se veliko družite, je prava in iskrena. Želim veliko sonca, da vam prežene oblake.

Poletje 2010

Zanima me zdravje in kaj lahko pričakujem na finančnem področju in moja služba, ki mi vzame vso energijo. Za odgovore se vam najlepše zahvaljujem.

Zadnja štiri leta ste se precej psihično obremenjevali, sedaj pa čutite posledice, ki so najbolj opazne seveda pri zdravju. Imeli boste zdravstvene preglede in s tem tudi pozitivne rešitve. Naj vas ne bo strah zdravnikov ali zdravil. Vi sami pa boste naredili največ. Strah je popolnoma odveč, saj res ni nič hudega ali neozdravljivega. Dobite prava zdravila in se pozdravite. Nič tudi ne bo hudega, če boste morali kakšen dan ostati v bolnišnici, to bo samo dobro za vas. Tudi finančno si delate skrbi, trenutna situacija se vam rešuje bolje, kot si mislite. Prihodnje leto pa lahko pričakujete splošno izboljšanje financ. Tudi v službi se vam bo veliko dogajalo. Nekaj časa boste zaradi pregledov in zdravljenja v bolniškem staležu, kar pa vam prinese samo pozitivne spremembe. Roko na srce, v prvi vrsti ste potrebni počitka, brez bremen in stresa. Za sestro mi niste napisali nobenih podatkov, zato vam ne morem prav veliko povedati. Neka želja, ki je povezana z njeno ljubeznijo, se izpolni. In bo noseča, kmalu. Srečno.

Misli in besede

Draga Tanja, prosim poglej v karte za mojo ljubezen. Ali mi je zvest in ali ostaneva skupaj. Kaj pa moja mami, ali spozna koga, da ne bo tako osamljena. Hvala.

Tvoja ljubezen najlepše cveti in ne vidim nobenih oblakov, ki bi prekrili vajino sonce. Tvoja mami se boji ljubezni, zato se skriva v svojem svetu, a ne več dolgo. Še pred koncem tega leta jo vidim v paru in ne več osamljeno, kot si je navajena. Lepo se imej.

Elektronski naslov, kamor lahko pošiljate vprašanja: tanja.70@hotmail.com

NAGRADNA KRIŽANKA

VROČI POLETNI HITI V OHLAJENIH DVORANAH KOLOSEJA DE LUXE

Čeprav se poleti večina dogajanja iz dvoran preseli na prosto, pa to za kinodvorane ne velja. Če je včasih veljalo, da je spored v kinu čez poletje slabši in manj pester, pa to v zadnjih letih ne velja več. Enako je tudi letos, ko si bomo lahko do srede avgusta ogledali kar nekaj poletnih filmskih hitov. Že ta teden prihaja na spored film *Izvor,* misteriozni znanstveno-fantastični triler, v katerem je glavno vlogo zaigral Leonardo DiCaprio. Teden kasneje si bomo lahko na velikem platnu ogledali akcijsko komedijo *Kot noč in dan*, v kateri sta spet zaigrala skupaj Tom Cruise in Cameron Diaz. Začetek avgusta pa bo rezerviran za komedijo, in sicer Superžur. Kot nalašč za sproščene poletne večere.

S poletjem pa se je začela še ena novost - Kolosejeva velika nagradna igra: Zabavomanija. Vsi, ki boste do konca avgusta obiskovali kinocentre Kolosej, si ogledali film, igrali bowling ali si privoščili osvežitev v enem od barov, boste prejeli nalepke, ki zbrane na letaku omogočajo sodelovanje v nagradnem žrebanju. Glavna nagrada je več kot vabljiva - potovanje v Egipt za dve osebi. Letos je Kolosej omogočil še lažjo pot do nagrad in je od potrebnih petih eno nalepko že podaril. Zbrati in nalepiti na letak je treba samo še štiri. Več o nagradni igri si lahko preberete na www.kolosej.si/zabavomanija.

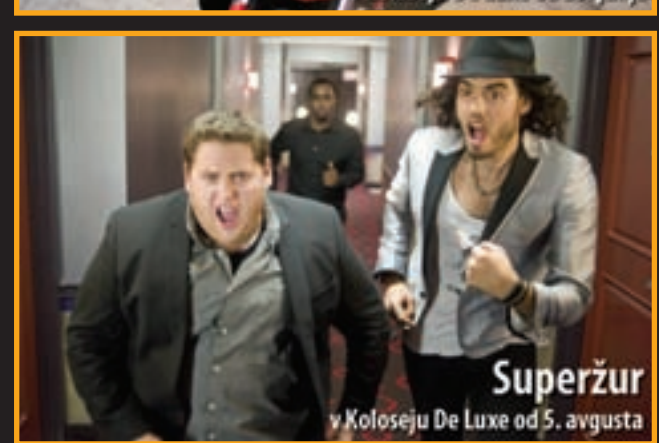

GORENJSKI GLAS	TEMELJNI ZAKON DRŽAVE	OGNJENIK	ELVIS PRESLEY	PREGOVOR	MOČVIRSKA RASTLINA	NASLADA	VRSTA PECIVA, ROLADA	PRIJETEN VONJ	GORENJSKI GLAS	PREPIR	ORIENTALSKA KRČMA	POVRŠINSKA MERA	PRASKA	KONCERTNA DVORANA	PLAN
UVODNA GLASBA V OPERI					15				IME IGRALKE STONE		25				
KMALU NA SPOREDU V KOLOSEJU	22								VOJAŠKI SPREVOD / DRUŽINA						
TOMAŽ LAJOVIC		13	LESENO TOLKALO / ZVER IZ RODU MAČK			24			18			URIN	5		
URADEN SPIS				STAR IZRAZ ZA TRTO	DOLINA POD JALOVCEM						GLAVNO MESTO GANE	DEL CERKVE ZA PEVCE / PISATELJ KERSNIK			
SMUČARSKI CENTER V ZDA					MESTO NA NIZOZEMSKEM / VRSTA SOLATE	14			21	AJAS / ŠPANSKI TENISAČ (RAFAEL)					
ANGORSKA KOZA ALI MAČKA				2				INKOVSKI VLADAR					PREBIVALEC ATIKE	STAR IZRAZ ZA ČOPIČ	SKAND. MOŠKO IME
SESTAVIL: F. KALAN	KRILO POSLOPJA	KIRURŠKA IGLA / KMALU NA SPOREDU V KOLOSEJU				NASLOV	GORENJSKI GLAS	LUKA NA CIPRU / DVOJNI POL						1	
DOLG, PRAZEN GOVOR		26					STROKOVNJAK ZA DIDAKTIKO / OSTANEK								
RUDI ZAVRL			PEVKA GODEC	PO ČIPKAH ZNANO MESTO V SLOVENIJI	19				7		REKA V FRANCIJI / ZARJA	12			▲
IGRALKA GARDNER		9		MUŠJI ORGAN ZA SRKANJE / ČASOPISNI OGLAS								ČRTOMIR TRATNIK / GORA V SLOVENIJI			KOSTUMOGRAFINJA VOGELNIK
VRSTA PIJAČE, COLA					GRAFIK JUSTIN				LADJA ARGONAVTOV	GLASBENA ZVRST Z JAMAJKE				ŽIVALSKE NOGE	OBER
HIP, TRENUTEK			6		MOČ, JAKOST / CEPIVO		10			TV VODITELJICA (TAMARA) / IGRALEC CRUISE		4			
ČREPALO JAIPUR OISE TIRADA VAKCINA	MESTO V INDIJI, DŽAJPUR	SL. PESNIK (BORIS) / MODEL VOZILA NISSAN						MANJŠI RT / ORANJE			28		ALEŠ VALIČ / IVO JAN		
ŽENSKO OBLAČILO			23			TOGOTNA ŽENSKA / GR. MUZA PETJA	27						17		
DRŽAVA NA SEVERU ZDA		3					OKVIR SLIKE / LAZ				NAREČNI IZRAZ ZA ZRAK				
IVO MOJZER			ZNAMKA RAČUNALNIKOV / NAPITEK IZ ZELIŠČ			8		NERESNICA							
GRELNO TELO	11			IDEAL / VIDA ŽABOT				20							
IZRAVNAVA					16										
STAR IZRAZ ZA POTOVANJE						TANJA ŽAGAR									

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28

Nagrade: 1. nagrada: kino kartica joker s šestimi vstopnicami; 2. nagrada: kino kartica joker s štirimi vstopnicami; 3. nagrada: kino kartica joker z dvema vstopnicama. Tri nagrade podarja tudi Gorenjski glas.

Rešitve križanke (nagradno geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite na dopisnicah do srede, 4. avgusta 2010, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4001 Kranj. Dopisnice lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo.

www.kolosej.si

DRUŽABNA KRONIKA

SALZBURG MALCE DRUGAČE

S kolesi, vodnimi igrami in z ogledom dvorca Leopoldskron, kjer so snemali svetovno znani družinski muzikal Moje pesmi moje sanje.

Alenka Brun

Vreme je v Salzburgu muhasto, kar dobro ponazori ljudi, ki tam živijo. Čeprav je **Salzburg** precej drago mesto za povprečnega Slovenca, v njem vseeno lahko preživite prijeten vikend. Tudi namestitev po manj 'nesramni' ceni se najde, za prevoz pa namesto taksija izberete kolo.

Tokrat smo se najprej ustavili v **Hellbrunu**, dvorcu, ki je znan po 'vodnih igrah'. Pred skoraj štiristo leti ga je na zahtevo nadškofa Markusa Sittikusa zgradil arhitekt Santino Solari. Ob vseh ogromnih skulpturah in zamišljenih vodnih curkih, ki so lahko ponagajali nadškofovim gostom, če ta ni bil zadovoljen z njimi, človek pomisli, da je imel gospod že malo izrojen smisel za humor.

Po **Hellbrunner Alee** smo z najetimi mestnimi kolesi in vodičem Helmutom Ebergassnerjem odkolesarili do samega mesta, ki velja za kolesarjem najbolj prijazno avstrijsko mestece s kar okoli 180 kilometri kolesarskih poti. V Salzburgu imajo kolesarji dobesedno prednost pred avtomobili.

Tokrat so nas nastanili v prijaznem hotelu **Doktorwirt**, ki je oddaljen od središča Salzburga dobre pol ure s kolesom, vseeno pa že misliš, da si na vasi, saj je takšen mir.

Enkrat smo večerjali v pivovarni **Augustinerbraü**, ki jo je leta 1621 ustanovil red avguštincev, še danes pa v njej pivo varijo po starih receptih. Na dvorišču pivovarne pa se pod velikimi kostanji (če se prav spomnim) zbirajo ljude, uživajo ob pivu, v manjših prodajalnicah izbirajo med pečenim mesom in ribami ter uživajo v druženju. Razpoloženje kot na pikniku. Postregel nam je Sarajevčan, prodajalna dobrot z grila pa se je imenovala Pavlović.

Tik pod najstarejšo vzpenjačo v Avstriji iz leta 1892 stoji tudi najstarejša pekarna v Salzburgu. Ime je dobila po sv. Petru. Spoznali smo **Hohensalzburg**, njegove razgledne točke in najbolj skrite kotičke trdnjave, utrdbe, ki predstavlja simbol Salzburga in je največji ohranjeni grad v Srednji Evropi iz 11. stoletja. Z gradu oziroma utrdbe pa potem ne potrebuješ več kot pol ure po simpatični peš potki do drugega hriba, do **Muzeja moderne umetnosti**, ki je pa spet svojevrstno doživetje. Prisluhnili smo glasbi, videli dvorec **Leopoldskron**, kjer so muzikal snemali, za piko na i doživeli košček imperija pijače, 'ki ti da krila' - okušali finger food v svetovno znani restavraciji **Carpe Diem**, v **Hangerju 7** pa poleg moderne aehitekture, razstave letal in vozil začutili prestiž restavracije **Ikarus**. Zaključili smo ob pokušini svetlega in temnega piva **Stiegl** istoimenske najstarejše avstrijske privatne pivovarne.

Ogled Hellbrunna na obiskovalca naredi 'vodni' vtis. / Foto: AB

Prizor naravnost iz filma Moje pesmi moje sanje / Foto: AB

Kolesarjenje po Hellbrunner Alee. Drevored, bogate zasebne vile. Čez deset minut pa si že v središču Salzburga. / Foto: AB

Brez japonskih turistov v Salzburgu ne gre. Celo papirnati Mozart je svojevrstna priložnost za fotografiranje./ Foto: AB

Koncert Amadeus Orchester Salzburg je bil seveda posvečen Mozartu. Dirigirala je zagnana domačinka Elisabeth Fuchs, kot soliskta pa je nastopila pianistka Cornelia Herrmann. / Foto: AB

V Salzburgu morate poizskusiti njihovo specialiteto salzburške nokerlne, katerih glavna sestavina so jajce, predvsem beljak. Je pa res, da bi bili bolj okusni, če bi ne tako zelo 'šparali' marmelade, ki je je zraven bolj za okras. / Foto: AB

VRTIMO GLOBUS

Odsedela bo le 14 dni

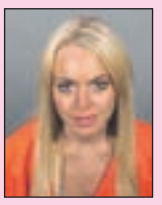

Nekdaj obetavna **Lindsay Lohan,** zadnja leta le še senca same sebe, je v torek začela prestajati 90-dnevno zaporno kazen, ker je kršila pogojno kazen iz leta 2007, ko so jo prijeli zaradi vožnje pod vplivom alkohola in posedovanja kokaina. Zaradi prenatrpanosti zaporov in lepega obnašanja (prostovoljno je zadnji dni preživela v centru za zdravljenje odvisnosti) bo za rešetkami najverjetneje le 14 dni.

S prvenstva v zakon

Nizozemski nogometni reprezentant **Wesley Sneijder** se je po vrnitvi s svetovnega prvenstva poročil z voditeljico in manekenko **Yolanthe Cabau van Kasbergen.** Za razkošno poroko v toskanskem Castelnuovo Berardenga so pripeljali več kot deset tisoč belih vrtnic, po izmenjavi prstanov pa sta v zrak spustila bele golobe. Kapetan nemške nogometne reprezentance **Philipp Lahm** pa je v tradicionalnem bavarskem slogu v mestecu južno od Münchna svojo ljubezen obljubil najstniški prijateljici **Claudii Schattenberg.**

Kuharico posvetila očetu

Gwyneth Paltrow je izdala svojo kuharsko knjigo, ki jo je posvetila "ljubezni svojega življenja", pokojnemu očetu, temu primerno naslov Očetova hči. Igralka pravi, da se prav v kuhinji, pri pripravi različnih jedi, počuti posebno blizu očetu: "Še vedno slišim njegov glas, svetuje mi, naj bom previdna z nožem, zadovoljno stoka ob pokušanju ..." Ni bilo najpomembneje, kaj kuhava, temveč da sva nekaj z veliko ljubezni ustvarjala skupaj, dodaja.

Največji glasbeni zaslužkarji

U2 so v zadnjem letu zaslužili 130 milijonov dolarjev, ocenjuje revija Forbes, in se zavihteli na vrh lestvice najbolje plačanih glasbenikov leta 2010. S 114 milijoni dolarjev so jim za petami še eni veterani rocka, **AC/DC**, s 87 milijoni in tretjim mestom pa se ponaša najbolje plačana glasbenica **Beyonce Knowles.** Sledijo **Bruce Springsteen** (70), **Britney Spears** (64), **Jay-Z** (63), **Lady Gaga** (62), **Madonna** (58) in **Kenny Chesney** (50). Deseto mesto so si z 48 milijoni dolarjev razdelili **Black Eyed Peas, Coldplay** in **Toby Keith.**

V Salzburgu naletiš na modre in rdeče Mozartove kroglice. Modre, Fürstove, naj bi bile za poznavalce še edine originalne. Precej stvar okusa. Med vsemi trgovinicami in kavarnicami pa je v svoji roza preobleki prevladovala znana blagovna znamka politank. Nasmejana Heidi Graham je poleg kave postregla še s hitrim zajtrkom v obliki slastnega prigrizka. / Foto: A. B.